

Tūkstantmečio mokyklų programos įgyvendinimas Plungės rajono savivaldybėje

INVESTICIJŲ PROJEKTAS

Plungės rajono savivaldybės administracija
PLUNGĖ, 2022

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1.1.2.1. lentelė. Gyventojų skaičius, 2018–2022 m. (metų pradžios duomenys)	12
1.1.2.2. lentelė. Pirmokų skaičius šalyje ir Plungės r. sav., 2017–2018 – 2021–2022 m. m.	13
1.1.3.1. lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų skaičius šalyje ir Plungės r. sav., 2017–2018 – 2021–2022 m. m.	14
1.1.3.2. lentelė. Mokinių skaičius Lietuvoje bei Plungės r. sav., 2017–2018 – 2020–2021 m. m.	14
1.1.3.3. lentelė. Mokinių skaičius Plungės r. sav. pagal klases, 2018–2019 – 2021–2022 m. m., proc.	15
1.1.3.4. lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai ir vadovai 2017–2018 – 2021–2022 m. m.	15
1.1.3.5. lentelė. Plungės r. sav. ugdymo įstaigų, kurioje mokosi daugiau kaip 200 mokinių, tinklas, 2021–2022 m. m.	15
1.1.3.6. lentelė. Plungės r. sav. strateginių švietimo būklės rodiklių reikšmių vertinimas, palyginti su Lietuvos vidurkiu	17
1.2.2.1. lentelė. „Tūkstantmečio mokyklų“ programos planavimo teisinė bazė	20
1.2.4.1. lentelė. Su Projektu susijusių švietimo įstaigų NT objektų informacija	22
2.1.1. lentelė. Projekto uždavinių struktūra	26
2.2.1. lentelė. Mokyklų vykdyti projektai	30
2.3.1. lentelė. Investicijų projekto tikslinė grupė ir poveikis jos lūkesčiams	31
2.4.1. lentelė. Projekto pareiškėjo rekvizitai	32
2.4.2. lentelė. Plungės rajono savivaldybės administracijos rekvizitai	32
2.4.3. lentelė. Trumpas mokyklų – TŪM partnerių – pristatymas	34
2.5.1. lentelė. Siejami minimalūs rezultatai	37
3.1.1. lentelė. Plungės „Saulės“ gimnazijos sąnaudų suvestinė (2017–2021 m., Eur)	40
3.1.2. lentelė. Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijos sąnaudų suvestinė (2017–2021 m., Eur)	40
3.1.3. lentelė. Plungės „Ryto“ pagrindinė mokyklos sąnaudų suvestinė (2017–2021 m., Eur)	41
3.1.4. lentelė. Plungės Senamiesčio mokyklos sąnaudų suvestinė (2017–2021 m., Eur)	41
3.4.1. lentelė. Projekto alternatyvos	42
4.3.1. lentelė. Alternatyvos A.1 investicijos	Klaida! Žymelė neapibrėžta.
4.4.1. lentelė. Projekto įgyvendinimo alternatyvos finansinių rodiklių palyginimas	71
4.4.3.1. lentelė. Projekto alternatyvų finansiniai rodikliai (kapitalui)	72
5.3.1. lentelė. Projektui taikomi naudos komponentai	73
5.3.2. lentelė. Pasirinktų kriterijų masto ir finansinės-ekonominės vertės vertinimas	74
5.4.1. lentelė. Projekto įgyvendinimo alternatyvų EGDV rodiklio palyginimas	75
5.4.2. lentelė. Projekto įgyvendinimo alternatyvų EVGN rodiklio palyginimas	75
5.4.3. lentelė. Projekto įgyvendinimo alternatyvų ENIS rodiklio palyginimas	75
6.2.1. lentelė. Optimaliausios Projekto įgyvendinimo alternatyvos scenarijų analizė	78
6.4.4.1. lentelė. Optimalios projekto alternatyvos rizikų vertinimas	80
6.5.1. lentelė. Monte Carlo metodo analizės rezultatai	81
6.6.1. lentelė. Rizikos veiksniai ir jų valdymas	82
7.1.1. lentelė. Projekto įgyvendinimo grafikas (preliminarus)	85
7.2.1. lentelė. Įstaigų, kuriose numatomos investicijos, adresai (investicinių objektų adresai)	85
7.3.1. lentelė. Projekto valdymo komanda	86

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1.1. pav. Plungės rajono savivaldybės geografinė padėtis _____	11
1.1.2.1. pav. Gyventojų skaičiaus pokyčio tendencijos _____	12
1.1.2.2. pav. Gyventojų sudėtis, Plungės r. sav., 2018 m. ir 2022 m. (metų pradžios duomenys)	13
1.1.2.3. pav. Gyventojų sudėtis, LR, 2018 m. ir 2022 m. (metų pradžios duomenys) _____	13
2.4.1. pav. Plungės rajono savivaldybės administracijos struktūra _____	34

Tūkstantmečio mokyklų programa

SUTRUMPINIMAI, SAŲOKOS

CPVA	Centrinė projektų valdymo agentūra
D.	Diena
EBPO	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
EGDV	Ekonominė grynoji dabartinė vertė
ENIS	Ekonominės naudos ir sąnaudų santykis
ERPF	Europos regioninis plėtros fondas
ES	Europos Sąjunga
ESFA	Europos socialinio fondo agentūra
EVGN	Ekonominė vidinė gražos norma
Eur	Euras
Gyv.	Gyventojai
FGDV	Finansinė grynoji dabartinė vertė
FGDV(I)	Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms
FGDV(K)	Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui
FDN	Finansinė diskonto norma
FNIS	Finansinės naudos ir sąnaudų santykis
FVGN	Finansinė vidinė gražos norma
FVGN(I)	Finansinė vidinė gražos norma investicijoms
FVGN(K)	Finansinė vidinė gražos norma kapitalui
IP	Investicijų (investicinis) projektas
Ketv.	Ketvirtis
Km	Kilometras
Kt.	Kitas
Kv. m	Kvadratiniai metrai
LR	Lietuvos Respublika
LRV	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
M	Metras (-ai)
M.	Metai
M. M.	Mokslo metai
Metodika	Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014 / 8-337 (aktuali redakcija 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 2016 / 8-225 redakcija)
MLN.	Milijonas
NR.	Numeris
NŽT	Nacionalinė Žemės tarnyba prie LR Žemės ūkio ministerijos
NT	Nekilnojamasis turtas
Optimalios alternatyvos metodika	Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika, patvirtinta 2014 m. birželio 27 d. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, posėdžio protokolu
Pan.	Panašiai
PFSA	„Tūkstantmečio mokyklų“ programa, patvirtinta ŠMSM ministro 2022 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-137 „Dėl „Tūkstantmečio mokyklų“ programos patvirtinimo“; https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9b589cd082b511ecbd43a994b3e2e1cb
PROC.	Procentas
RC	VĮ Registrų centras
SDN	Socialinė diskonto norma
SNA	Sąnaudų ir naudos analizė
SUP	Specialieji ugdymo poreikiai

Tūkstantmečio mokyklų programa

ŠMSM	Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
TP	Techninis projektas
TŪM	Tūkstantmečio mokyklų programa

TURINYS

Santrauka	8
1. Projekto kontekstas	11
1.1. Paslaugos pasiūla ir paklausa	11
1.1.1. Bendroji informacija apie savivaldybę	11
1.1.2. Demografinė situacija	12
1.1.3. Švietimo situacija	14
1.2. Teisinė aplinka	18
1.2.1. Atitiktis Lietuvos teisės aktams	18
1.2.2. Atitiktis programos planavimo dokumentams	20
1.2.3. Atitiktis Savivaldybės strateginio planavimo dokumentams	21
1.2.4. Su projektu susijusio NT valdymo pagrindas	22
1.3. Pagrindinės problemos	23
2. Projekto turinys	26
2.1. Projekto tikslas ir uždaviniai	26
2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais	30
2.3. Projekto tikslinės grupės ir ribos	31
2.4. Projekto organizacija	32
2.5. Projekto siekiami rezultatai	37
3. Galimybės ir alternatyvos	40
3.1. Esama situacija	40
3.2. Galimos projekto veiklos	41
3.3. Veiklų vertinimo kriterijai	41
3.4. Trumpasis veiklų sąrašas	41
4. Finansinė analizė	44
4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis	44
4.2. Finansinė diskonto norma	44
4.3. Projekto lėšų srautas	44
4.3.1. Investicijų išlaidos	44
4.3.2. Investicijų likutinė vertė	68
4.3.3. Veiklos pajamos	68
4.3.4. Veiklos išlaidos	69
4.3.5. Mokesčiai	70
4.3.6. Finansavimas	70
4.4. Finansiniai rodikliai	71
4.4.1. Investicijų finansiniai rodikliai	71
4.4.2. Išvada dėl finansinio gyvybingumo	71
4.4.3. Kapitalo finansiniai rodikliai	72
5. Ekonominė analizė	73
5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines	73
5.2. Socialinė diskonto norma	73
5.3. Išorinio poveikio nustatymas	73
5.4. EKONOMINIAI RODIKLIAI: EGDV RODIKLIS, EVGN RODIKLIS, ENIS RODIKLIS	74
6. Jautrumas ir rizikos	77
6.1. Jautrumo analizė	77
6.1.1. Kintamųjų nustatymas	77
6.1.2. Tarpusavio priklausomybės nustatymas	77
6.1.3. Elastingumo analizė	78
6.1.4. Kritiniai kintamieji	78
6.2. Scenarijų analizė	78
6.3. Kintamųjų tikimybės	79

Tūkstantmečio mokyklų programa

6.5. Rizikos priimtumas _____	81
6.6. Rizikų valdymo veiksmai _____	81
7. Projekto vykdymo planas _____	85
7.1. Projekto trukmė ir etapai _____	85
7.2. Projekto įgyvendinimo vieta _____	85
7.3. Projekto komanda _____	86
7.4. Projekto prielaidos ir tęstinumas _____	87
7.5. Kitos išvados _____	87

SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme **švietimas** apibrėžiamas kaip – veikla, kuria siekiama suteikti asmeniui visaverčio savarankiško gyvenimo pagrindus ir padėti jam nuolat tobulinti savo gebėjimus. Mokytis yra prigimtinė kiekvieno žmogaus teisė. Švietimas, kaip asmens, visuomenės ir valstybės ateities kūrimo būdas, grindžiamas žmogaus nelygstamos vertės, jo pasirinkimo laisvės, dorinės atsakomybės pripažinimu, demokratiniiais santykiais, šalies kultūros tradicijomis. Švietimas saugo ir kuria tautos tapatybę, perduoda vertybes, kurios daro žmogaus gyvenimą prasmingą, visuomenės gyvenimą – darnų ir solidarų, valstybės – pažangų ir saugų. Švietimas savo paskirtį geriausiai atlieka tada, kai jo raida lenkia bendrąją visuomenės raidą. Jis yra prioritetiškai valstybės remiama visuomenės raidos sritis

Švietimo situacijai Plungės rajono savivaldybėje įvertinti, Savivaldybės švietimo būklė buvo įvertinta pagal pagrindinius (strateginius) priemonės finansavimo sąlygų apraše (toliau – PFSA) nurodytus rodiklius, jų reikšmės lyginant su Lietuvos vidurkiu. Atlikus PFSA nurodytų strateginių rodiklių reikšmių vertinimą ir palyginus šias reikšmes su atitinkamo laikotarpio Lietuvos vidurkiu, Pažangos plano rengimo darbo grupėje (toliau – DG) buvo identifikuoti „probleminiai“ rodikliai, t. y. tokie, kurių reikšmės turi itin didelį neigiamą atotrūkį nuo Lietuvos vidurkio ir gali būti vertinami ne itin palankiai.

Daugumos strateginių rodiklių, nurodytų PFSA, reikšmės Savivaldybėje, palyginti su Lietuvos vidurkiu, yra pakankamai artimos. Vis dėlto yra probleminių rodiklių, kurių reikšmės neatitinka Lietuvos vidurkių, pasižymi dideliu atotrūkiu palyginti su šalimi ir / ar tarp Savivaldybės įstaigų. Tokiomis probleminėmis sritimis galėtų būti laikoma: žmogiškųjų išteklių nepakankamumas; nepakankamai aukšti kai kurių mokinių pasiekimų lygiai; didėjantys įtraukiojo ugdymo iššūkiai; nepakankamai optimalus švietimo įstaigų tinklas (komplektacija).

Nepakankamas pasiekimų lygis ir rezultatų stabilumas labiausiai siejami su šiais veiksniais:

- Pedagogų, administracijos, švietimo pagalbos specialistų kompetencijų stoka, sprendžiant atskirų mokinių ir mokyklų problemas. Šias kompetencijas sudaro mokytojų dalykinės kompetencijos (gebėjimai sudominti mokinius ugdymo turiniu, dalyku, mokymusi, rezultatų siekimu), gebėjimai mokymo turinį ir metodus bei mokymo organizavimą pritaikyti pagal individualius vaikų poreikius (išlaikant sėkmingą klasės darbą), lyderystės kompetencijos burti klasę, kolektyve siekti geresnių rezultatų ir spręsti klasės / mokyklos problemas.
- Mokymo(si) turinys nepakankamai prieinamas (pasiekiamas) specialiųjų švietimo poreikių (SUP, gabiems vaikams) mokiniams. Šios srities problematika siejama su švietimo pagalbos specialistų trūkumu. Svarbu pabrėžti, kad trūksta ir mokytojų, esančių arčiausia vaiko, kompetencijų įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių kokybiškam ugdymui.
- Mokymo(si) turinio nepakankamą prieinamumą, turintį įtakos mokinių pasiekimams, lemia ir pritaikytos infrastruktūros stoka – mokyklų aplinka nėra pakankamai pritaikyta įvairių specialiųjų poreikių turinčių vaikų mokymui (pvz., trūksta nusiramavimo erdvių, specialistų darbo vietų, mokymo priemonių), trūksta infrastruktūros, galinčios sudominti mokinius patyrimine veikla (įrengtų laboratorijų, dirbtuvių, specializuotų kabinetų). Labiausiai tai pastebima STEAM, kultūrinio ugdymo veiklų kryptyse. Visose mokyklose identifikuojamos tos pačios problemos: nėra pilnai įrengtos laboratorijos, dirbtuvės ir pan. specializuotoms erdvėms skirtos patalpos (netinkama elektros instaliacija, neįrengti vandens prieigos taškai, netinkamas apšvietimas, netinkamai suprojektuota klasių erdvių ir pan.), trūksta įrangos, įrenginių ir pan. turto, kuris padėtų sukurti tinkamas mokymosi vietas mokiniams teoriniam ir praktiniam mokymui (trūksta įdomių mokymo priemonių, demonstracinės įrangos, praktinių užsiėmimų priemonių ir kt.).
- Dėl mažos formalųjį ugdymą papildančio ir neformalaus ugdymo pasiūlos ir įvairovės neišnaudojamas praktinis mokinių neformalaus ir formalaus ugdymo ryšio įprasminimas, kuris būtų naudojamas ir kaip profesinio tobulėjimo informacijos ir praktikos sklaida.

Tūkstantmečio mokyklų programa

- Praktinėms formaliojo ir neformaliojo švietimo veikloms įgyvendinti, STEAM kompetencijų tobulinimui ir pasiekimų gerinimui būtina pritaikyta infrastruktūra – erdvės, patalpos ir įranga (pvz., reikalinga šiuolaikiška lauko klasės erdvė ir Gamtamokslinė laboratorija), kur galėtų būti ugdomos vaikų kūrybiškumo, iniciatyvumo, verslumo ir gamtamokslinės kompetencijos.
- Palyginti didelis atotrūkis tarp atskirų Savivaldybės švietimo įstaigų, pasireiškiantis itin skirtingais mokymosi rezultatais atskirose. Vienas iš tokių atotrūkių sąlygojančių veiksnių – neišnaudojamos atskirų švietimo įstaigų bendradarbiavimo su socialiniais partneriais galimybės, nepakankamai aktyvus mokyklų įsitraukimas į tinklaveiką (mažas bendrų projektų skaičius, mažas dalinimasis gerąja patirtimi, įvairių Savivaldybės mokyklų ir mokytojų sukurtų instrumentų ir kitų produktų sklaida bei pan.).
- Mažai dėmesio skiriama tarpdalykinei ir tarpdisciplininei integracijai, t. y. neišnaudojamos galimybės didinti vaikų mokymosi motyvaciją per bendras veiklas, projektus, skirtingų dalykų pamokų integraciją, atskirų klausimų sprendimą per skirtingus dalykus (pvz., matematika ir informacinės technologijos).

Problemines sritis gilina ir nepakankamas mokyklų bendruomenių aktyvumas ir lyderystė, sprendžiant problemas – trūksta mokinių tėvų įtraukties ir aktyvumo, domėjimosi vaiko mokymo(si) pasiekimais ir rezultatais, įsitraukimo planuojant ir įgyvendinant skirtingas iniciatyvas (pvz., šventes, renginius, kelių mokyklų projektus ir pan.).

Taigi, probleminei situacijai spręsti inicijuojamas TŪM projekto įgyvendinimas Plungės rajono savivaldybėje, kurio tikslas – **įgalinant mokyklų bendruomenes, sukurti lygias galimybes ir ugdymosi prieinamumą kiekvienam mokiniui siekti geresnių mokymosi rezultatų**. Per projekto uždavinius numatoma šių pokyčių siekti, įgalinant bendruomenės įtrauktį, didinant kultūrinio ir STEAM ugdymo praktinę lyderystę, didinant mokymo(si) pasiūlą ir prieinamumą.

Įgyvendinant uždavinių veiklas, siekiama pagrindinių švietimo būklės gerinimo rezultatų:

- Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (proc.)
- Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (proc.)
- Bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis (proc.)
- Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose
- Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo procese dalyvaujančių 3–5 metų amžiaus vaikų dalis (proc.)
- Neformaliojo švietimo veikloje dalyvaujančių mokinių dalis (proc.)
- Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių, skaičius
- Tinklaveikos veiklų (renginių) skaičius (vnt. per mokslo metus)¹
- Mokyklų, kuriose nuolat (bent kas 2 m.) tiriamas mikroklimatas (atliekami mikroklimato tyrimai bei vėliau užtikrinamas nuolatinis mikroklimato vertinimas), skaičius
- Specialiai įtraukiamam ugdymui įrengtų ir / ar tinkama įranga aprūpintų erdvių (iškrovos kambarys, sensorinis kambarys, liftai, keltuvai) skaičius, vnt.
- Pamokų, kurios praleidžiamos pritaikytose kultūrinėse erdvėse už mokyklų ribų (pvz., kultūros centre, bibliotekoje, muziejuje, menų laboratorijoje ar kt.), skaičius (vnt. per mokslo metus)
- STEAM krypties bendrų projektų, kuriuose dalyvauja mažiausiai 2 mokyklos (gali būti ir mokyklos iš kitos savivaldybės), skaičius (vnt. per metus).

¹ Tinklaveikos veikla laikomi renginiai: Gerosios patirties seminarai; Konferencijos; Apskriti stalai, diskusijos; Metodinės dienos; renginiai „Kolega - kolegai“.. renginio minimali trukmė – 1 val. Renginius fiksuoja ir apskaičiuoja Plungės ŠPT

Tūkstantmečio mokyklų programa

Šių rodiklių pagerėjimą galima pasiekti tik kompleksiškai investuojant į problemų atsiradimo priežasčių sumažinimą – investuojant į specialiai pritaikytas erdves (laboratorijas, dirbtuves, specializuotus kabinetus, kultūrinės erdves ir pan.) ir jų aprūpinimą būtina įranga, mokytojų kompetencijas, kitų mokyklų darbuotojų gebėjimus ir pasiryžimą spręsti problemas.

Projekto rengimo metu identifikuota, kad didžiausią naudą duotų kompleksinės apie 2,9 mln. Eur vertės investicijos tiek į „minkštąsias“, tiek į „kietąsias“ veiklas 4 Plungės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigose, kuriose mokosi didžioji dalis (virš 70 proc.) Savivaldybės visų bendrojo ugdymo mokyklų mokinių.

Įgyvendinus Projektą, tikimasi ryškaus teigiamo pokyčio švietimo situacijoje Plungės rajono savivaldybėje, kadangi projektas apima didžiąją dalį bendrojo ugdymo įstaigų ir jų mokinių bei mokytojų, taip pat padeda įgalinti šių švietimo įstaigų tinklaveiką bei sprendžia problemas, naikinant jų priežastis.

1. PROJEKTO KONTEKSTAS

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo švietimas apibrėžiamas kaip – veikla, kuria siekiama suteikti asmeniui visaverčio savarankiško gyvenimo pagrindus ir padėti jam nuolat tobulinti savo gebėjimus. Mokytis yra prigimtine kiekvieno žmogaus teisė. Švietimas, kaip asmens, visuomenės ir valstybės ateities kūrimo būdas, grindžiamas žmogaus nelygstamos vertės, jo pasirinkimo laisvės, dorinės atsakomybės pripažinimu, demokratiniiais santykiais, šalies kultūros tradicijomis. Švietimas saugo ir kuria tautos tapatybę, perduoda vertybes, kurios daro žmogaus gyvenimą prasmingą, visuomenės gyvenimą – darnų ir solidarų, valstybės – pažangų ir saugų. Švietimas savo paskirtį geriausiai atlieka tada, kai jo raida lenkia bendrąją visuomenės raidą. Jis yra prioritetiškai valstybės remiama visuomenės raidos sritis².

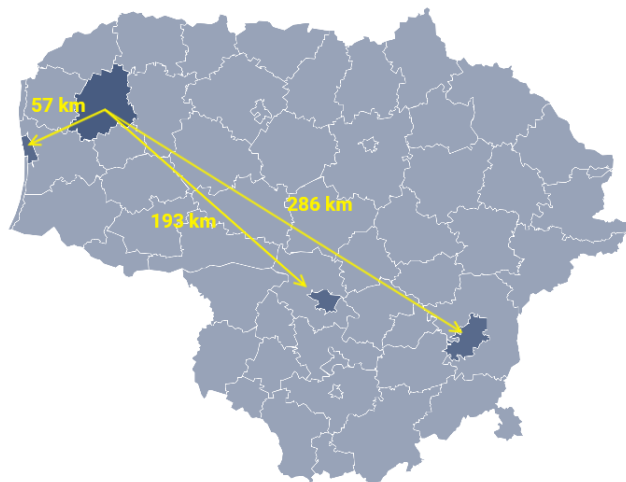
Ugdymo kokybė visada buvo aktuali problema bendrojo ugdymo mokykloms. Lietuvoje kasmet keliami klausimai apie žemėjančius mokinių pasiekimus, didėjančią atotrūkį nuo kaimyninių valstybių ir šalies viduje, skirtingą mokyklų potencialą. Galima pastebėti, kad mokinių pasiekimai koreliuoja su nevienodomis sąlygomis mokyklose, o tai atsiliepia ir visos šalies mastu. 2018 m. PISA tyrimo duomenimis, Lietuvos mokinių pasiekimai visose srityse yra žemesni už EBPO šalių vidurkį³. Atliekant minėto tyrimo analizę, nustatyta, kad rezultatų netolygumai pasireiškia pagal įvairius veiksnius: mokyklos tipą, vietovę, mokinio socialinę, ekonominę ir kultūrinę (toliau – SEK) aplinką. Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, šioje dalyje atliekama aplinkos analizė pagal pagrindinius demografinės ir socialinės aplinkos veiksnius, atskira dalimi išskiriant švietimo aplinką.

1.1. Paslaugos pasiūla ir paklausa

1.1.1. Bendroji informacija apie savivaldybę

Plungės rajono savivaldybė – Lietuvos Respublikos administracinis teritorinis vienetas šiaurės vakarų Lietuvoje. Didžioji rajono dalis yra Žemaičių aukštumoje, vakaruose paviršius leidžiasi link Pajūrio žemumos. Administracinis centras – Plungė.

Plungės rajono savivaldybėje yra vienas miestas – Plungė, keturi miesteliai – Alsėdžiai, Kuliai, Plateliai, Žemaičių Kalvarija ir 206 kaimai. Rajone yra 11 seniūnijų: Alsėdžių, Babrungo, Kulių, Nausodžio, Paukštakių, Platelių, Plungės miesto, Stalgėnų, Šateikių, Žemaičių Kalvarijos ir Žlibinų.

1.1. pav. Plungės rajono savivaldybės geografinė padėtis

Šaltinis: sudaryta autorių

² Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas. 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281. Vilnius.

³ Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (2020 m.). „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose. 2020 finansavimas“.

<https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/08/Svietimas-salyje-2020.pdf>

Tūkstantmečio mokyklų programa

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, 2022 m. pradžioje Plungės rajono savivaldybėje gyvenantis 33 251 gyventojas beveik lygiomis dalimis gyvena miesto ir kaimo teritorijose – miesto gyventojų dalis bendroje struktūroje sudaro apie 51,9 proc. (17 258 gyv.), kaimuose gyvena 48,1 proc. savivaldybės gyventojų (15 993 gyv.).

1.1.2. Demografinė situacija

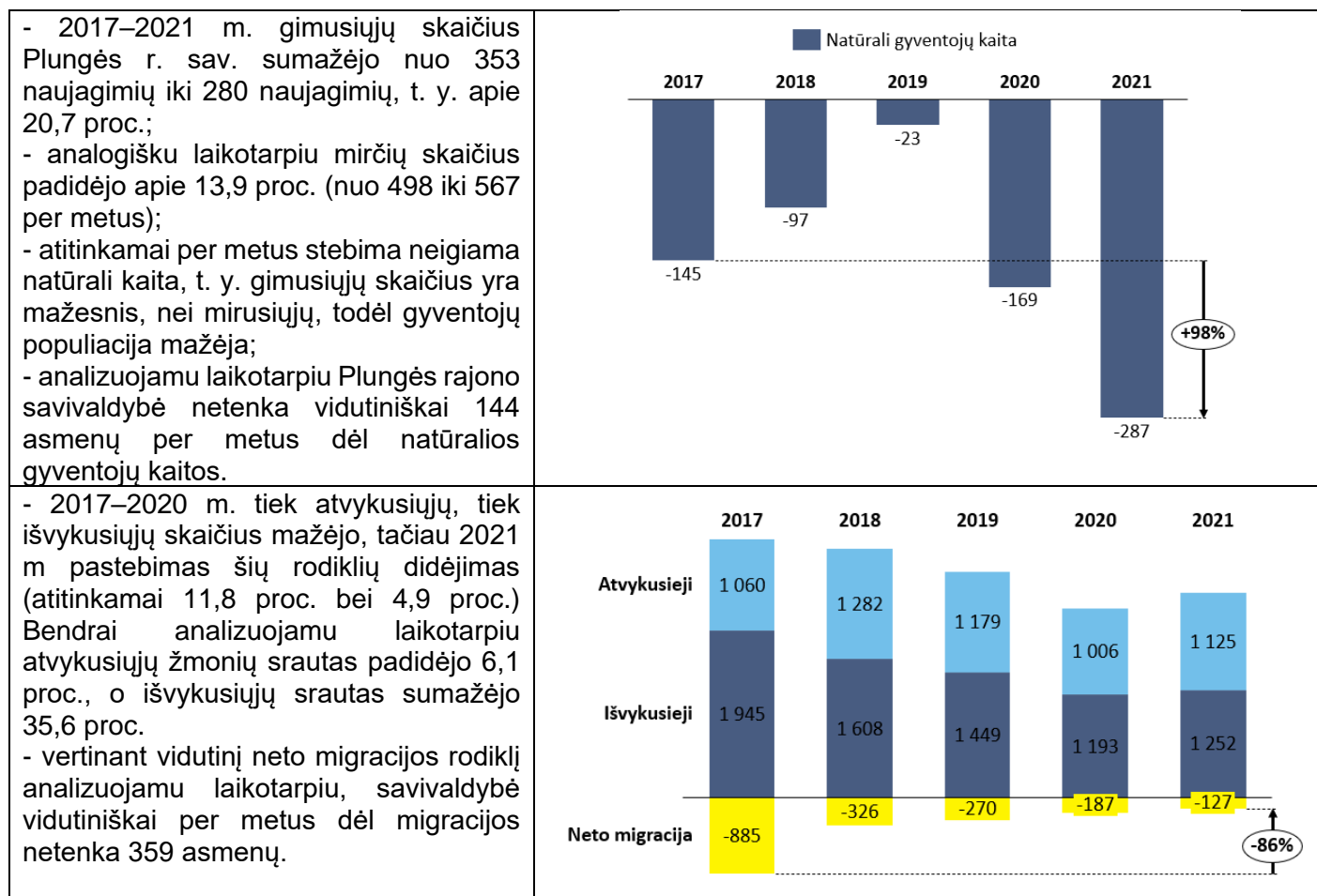
Viena didžiausių problemų, kurias patiria Lietuva, taip pat ir Plungės rajono savivaldybė, yra neigiamos demografinės tendencijos – mažėjantis gyventojų skaičius ir senėjanti visuomenė. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, nuo 2018 m. iki 2022 m. gyventojų skaičius Plungės rajono savivaldybėje sumažėjo 1,4 proc. Telšių apskrityje analizuojamu laikotarpiu gyventojų skaičius mažėjo 1,8 proc., šalyje – apie 0,5 proc.

1.1.2.1. lentelė. Gyventojų skaičius, 2018–2022 m. (metų pradžios duomenys)

	Metai					Pokytis 2018–2022 m., proc.
	2018	2019	2020	2021	2022	
Lietuvos Respublika	2 808 901	2 794 184	2 794 090	2 795 680	2 794 961	-0,5
Telšių apskritis	134 139	132 082	130 613	133 376	131 691	-1,8
Plungės r. sav.	33 707	33 284	32 991	33 665	33 251	-1,4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Gyventojų skaičiaus pokyčiui didžiausios įtakos turėjo natūralioji gyventojų kaita bei migracijos procesai:

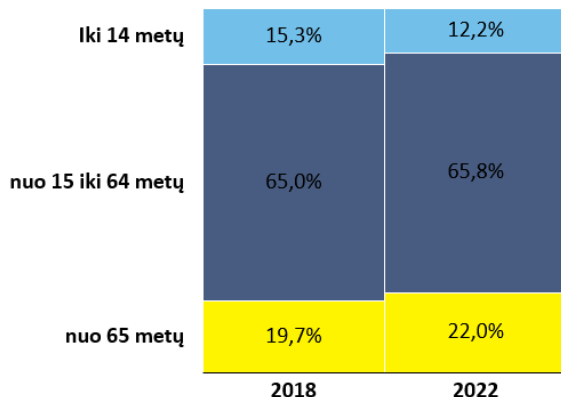

1.1.2.1. pav. Gyventojų skaičiaus pokyčio tendencijos

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Tūkstantmečio mokyklų programa

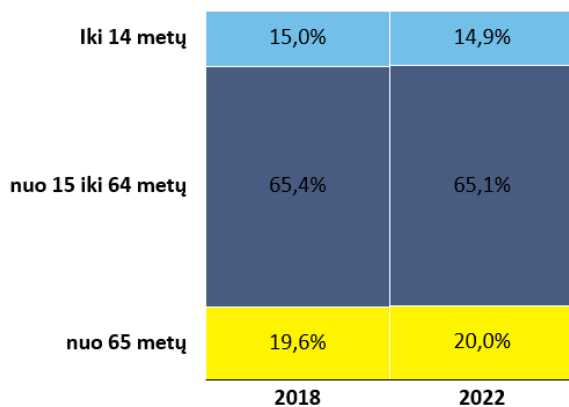
STD duomenys rodo, kad analizuojamu laikotarpiu skyrėsi gyventojų sudėtis: nežymiai daugėjo darbingo amžiaus gyventojų, bet mažėjo vaikų iki 14 m. skaičius, kas ilgalaikėje perspektyvoje turi neigiamų pasekmių švietimo paslaugų tiekėjų tinklui ir vartotojų balansui, paslaugų kokybei ir prieinamumui:

1.1.2.2. pav. Gyventojų sudėtis, Plungės r. sav., 2018 m. ir 2022 m. (metų pradžios duomenys)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Palyginimui, bendroji situacija Lietuvoje išliko labai panaši, be didesnių svyravimų:

1.1.2.3. pav. Gyventojų sudėtis, LR, 2018 m. ir 2022 m. (metų pradžios duomenys)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Bendrojo ugdymo kontekste, planuojant šios viešosios paslaugos apimtį, pakankamai aktualu stebėti mokinių skaičių visuose centruose. Vis dėlto labai aktualus išlieka išteklių planavimas pagal pirmųjų skaičių. Verta pažymėti, kad per pastaruosius 5 m. pirmųjų skaičius Plungės rajono savivaldybės ženkliai sumažėjo dėl vykdomo švietimo įstaigų pertvarkos Plungės rajono savivaldybėje:

1.1.2.2. lentelė. Pirmųjų skaičius šalyje ir Plungės r. sav., 2017–2018 – 2021–2022 m. m.

	Metai					Pokytis 2017-2018–2021-2022 m. m., proc.
	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	
Lietuvos Respublika	30 126	29 059	30 114	28 185	29 114	-3,4
Plungės r. sav.	359	320	334	312	261	-27,3

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Tūkstantmečio mokyklų programa

Apibendrinant demografinę Plungės rajono savivaldybės situaciją galima teigti, kad, kaip ir visoje šalyje, fiksuojami neigiami gyventojų prieaugio pokyčiai, t. y. gyventojų mažėja tiek dėl vidaus ir tarptautinės migracijos, tiek dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos. Gyventojams išvykstant šeimomis (ypač su mažamečiais vaikais), ypač pastebimos visuomenės senėjimo tendencijos ir problemos. Verta atkreipti dėmesį, kad Savivaldybė, aprūpindama savo gyventojus kokybiškos ugdymo paslaugomis, gali daryti didelę įtaką gyventojų skaičiui ir išvykimo sustabdymui. Per pastaruosius metus pirmųjų mokyklose skaičius ženkliai sumažėjo – gerinant bendrojo ugdymo paslaugų įvairovę, aprėptį, prieinamumą, Savivaldybė gali prisidėti prie palankesnės demografinės aplinkos kūrimo ir išlaikymo.

1.1.3. Švietimo situacija

Bendrojo ugdymo įstaigų skaičius šalyje⁴ 2017–2018 – 2021–2022 m. m. laikotarpiu mažėjo 14,9 proc. (nuo 1 125 iki 957 bendrojo ugdymo įstaigų), Plungės r. sav. dar daugiau – 28,6 proc. (nuo 14 iki 10 bendrojo ugdymo įstaigų).

1.1.3.1. lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų skaičius šalyje ir Plungės r. sav., 2017–2018 – 2021–2022 m. m.

	Metai					Pokytis 2017–2018 – 2021–2022 m. m., proc.
	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	
Lietuvos Respublika	1 125	1 089	1 056	977	957	-14,9
Plungės r. sav.	14	13	13	12	10	-28,6

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Lietuvoje bendrojo ugdymo mokyklos yra šių tipų: pradinė mokykla, progimnazija, pagrindinė mokykla ir gimnazija. 2022 m. šalyje daugiausia veikė gimnazijų ir pagrindinių mokyklų.

Tuo pačiu laikotarpiu Plungės rajono savivaldybės gyventojų švietimo poreikiams tenkinti veikė 10 Savivaldybės tarybai pavaldžių bendrojo ugdymo mokyklų: 5 gimnazijos; 3 pagrindinės mokyklos ir jų skyriai; 2 gimnazijos.

Savivaldybės mokyklose mokosi virš 3,8 tūkst. mokinių – palyginti su Lietuvos mokinių skaičiaus kaita 2017–2018 – 2020–2021 m. m., mokinių skaičius mažėjo, atspindint demografines tendencijas.

1.1.3.2. lentelė. Mokinių skaičius Lietuvoje bei Plungės r. sav., 2017–2018 – 2020–2021 m. m.

	Metai					Pokytis 2017–2018 – 2021–2022 m. m., proc.
	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	
Lietuvos Respublika	326 061	322 344	325 677	327 022	330 262	1,3
Plungės r. sav.	4 107	3 957	3 997	3 945	3 848	-6,3

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Didžiausias mokinių skaičiaus mažėjimas stebimas nuo 5 klasės, tuo tarpu pradinės mokyklos mokinių skaičius išlieka pakankamai stabilus. Tam įtakos daugiausia turėjo priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklo palaikymas ir plėtra:

⁴ Švietimo būklės analizei naudojami Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) duomenys

Tūkstantmečio mokyklų programa

1.1.3.3 lentelė. Mokinių skaičius Plungės r. sav. pagal klases, 2018–2019 – 2021–2022 m. m., proc.

Mokinių skaičius (mokslo metai)	1-4 klasės	5-10 klasės	11-12 klasės	III-IV gimnazinės klasės
2018–2019	1 380	2 047	513	318
2019–2020	1 339	2 066	488	317
2020–2021	1 318	2 043	502	286
2021–2022	1 236	2 008	511	267

Šaltinis: Pažangos ataskaita, 2021 m.

Mažėjantis mokinių skaičius dalinai yra įtakojamas dėl uždaromų ugdymo įstaigų, taip pat dėl ir mažėjančių mokytojų skaičiaus. Nors ši tendencija pastebima visoje Lietuvos Respublikoje, Plungės rajono savivaldybėje ši problema dar aktualesnė, kadangi bendrojo ugdymo mokytojų bei vadovų skaičius per pastaruosius 5 metus sumažėjo 16,53 proc. (kuomet Lietuvoje šis rodiklis siekė -8,73 proc.):

1.1.3.4. lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojai ir vadovai 2017–2018 – 2021–2022 m.m.

	Metai					Pokytis 2017–2018 – 2021–2022 m. m., proc.
	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	
Lietuvos Respublika	29 907	29 042	28 599	27 956	27 406	-8,73
Plungės r. sav.	393	372	361	349	333	-16,53

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 28 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad savivaldybė privalo turėti optimalų pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo programų teikėjų tinklą, užtikrinantį asmenų ugdymąsi ir jų teisę mokytis valstybine kalba, ir pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikiančių įstaigų tinklą. Dėl šios priežasties nuolatos vykdoma mokyklų tinklo optimizacija, stebinti švietimo būklė, rengiant Pažangos ataskaitas bei atitinkamai koreguojant Mokyklų pertvarkos planą.

Remiantis Savivaldybės duomenimis, 2021–2022 m. m. bendrojo ugdymo įstaigų, kuriose mokėsi daugiau kaip 200 mokinių, Plungės rajono savivaldybėje buvo 6:

1.1.3.5. lentelė. Plungės r. sav. ugdymo įstaigų, kurioje mokosi daugiau kaip 200 mokinių, tinklas, 2021–2022 m. m.

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	2021–2022 m. m. mokinių skaičius
1.	Plungės „Saulės“ gimnazija	640
2.	Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazija	457
3.	Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykla	793
4.	Plungės Senamiesčio mokykla	820
5.	Plungės r. Alsėdžių Stanislovo Narutavičiaus gimnazija	210
6.	Plungės r. Liepijų mokykla	220

Šaltinis: Pažangos ataskaita, 2021 m.

Švietimo situacijai įvertinti, Savivaldybės švietimo būklė buvo įvertinta ne tik pagal bendruosius šalies rodiklius, tačiau ir pagal pagrindinius (strateginius) priemonės finansavimo sąlygų apraše (toliau – PFSA) nurodytus rodiklius, jų reikšmes lyginant su Lietuvos vidurkiu. Atlikus PFSA nurodytų strateginių rodiklių reikšmių vertinimą ir palyginus šias reikšmes su atitinkamo laikotarpio Lietuvos vidurkiu, Pažangos plano rengimo darbo grupėje (toliau – DG) buvo identifikuoti „probleminiai“ rodikliai, t. y. tokie, kurių reikšmės turi itin didelį neigiamą atotrūkį nuo Lietuvos vidurkio ir gali būti vertinami ne itin palankiai. Tokie rodikliai buvo suskirstyti šviesoforo pagrindu:

Tūkstantmečio mokyklų programa

- Žalia spalva nurodomi rodikliai, kurių vidutinės analizuojamo laikotarpio reikšmės yra geresnės už Lietuvos vidurkį ar yra jam labai artimos (pvz., skirtumas nesudaro daugiau kaip 5-10 proc.). Šių rodiklių reikšmės vertinamos palankiai ir laikoma, kad artimiausius kelerius metus situacija greičiausiai nesikeis. Ypatingų planavimo ar situacijos keitimo veiksmų atlikti nenumatoma – netikslinga;
- Geltona spalva nurodomi rodikliai, kurių vidutinės analizuojamo laikotarpio reikšmės skiriasi nuo Lietuvos vidurkio apie 30 proc. (į neigiamą pusę). Tokie rodikliai vertintini kaip reikalaujantys dėmesio, t. y. be papildomų veiksmų ir jų planavimo situacija gali tapti nevaldoma, kas turės tiesioginės įtakos švietimo būklei ir situacijai savivaldybėje. Esant mažesniai skirtumui, palyginti su atotrūkiu nuo Lietuvos vidurkio, rodiklis taip pat gali būti priskiriamas geltonajai šviesai, jei jo blogėjimo tendencija yra itin ryški, todėl būtina stebėti situaciją ir laiku imtis valdymo veiksmų;
- Raudona spalva pažymimi rodikliai, kurių analizuojamo laikotarpio vidutinės reikšmės atrodo itin neigiamai, palyginti su Lietuvos vidurkiu – skirtumas sudaro 50 ir daugiau procentų arba rodiklio reikšmės blogėjimas analizuojamu laikotarpiu buvo itin smarkus.

1.1.3.6. lentelė. Plungės r. sav. strateginių švietimo būklės rodiklių reikšmių vertinimas, palyginti su Lietuvos vidurkiu

Rodiklis (PFSA)	Administracinė teritorija	Mokslo metai					Vidurkis
		2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	
Ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančių 3-5 m. vaikų dalis	Lietuva	77,62	80,87	84,89	87,80	93,25	84,89
	Plungės r. sav.	74,78	79,80	85,41	87,58	92,01	83,92
Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose, dalis	Lietuva	12,78	13,09	13,46	13,72	13,96	13,40
	Plungės r. sav.	9,27	8,80	9,82	9,79	9,62	9,46
Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis	Lietuva	-	72,61	75,08	76,26	74,47	74,61
	Plungės r. sav.	-	96,32	96,31	83,75	93,35	92,43
Neformaliojo švietimo veiklose dalyvaujančių mokinių dalis	Lietuva	60,85	65,53	68,62	66,28	67,17	65,69
	Plungės r. sav.	70,73	69,32	70,83	61,96	64,94	67,56
Bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis	Lietuva	7,53	7,44	6,60	5,41	4,82	6,36
	Plungės r. sav.	9,22	7,41	7,41	3,05	1,56	5,73
Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuose yra mažiau kaip 8 mokiniai, dalis	Lietuva	11,62	11,21	10,07	8,53	8,09	9,90
	Plungės r. sav.	0,00	0,60	0,61	1,23	1,91	0,87
Naujai komplektuojamų priešmokyklinio ugdymo grupių, kuriose yra ne daugiau kaip 20 mokinių, dalis	Lietuva	85,28	84,81	90,91	91,85	89,52	88,47
	Plungės r. sav.	53,85	73,33	80,00	100,00	63,64	74,16
Naujai komplektuojamų bendrojo ugdymo mokyklų bendrosios paskirties 1 klasių komplektų, kuriuose yra ne daugiau kaip 24 mokiniai, dalis	Lietuva	88,43	92,24	96,52	96,32	96,31	93,96
	Plungės r. sav.	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Lietuva	-	11,74	10,72	10,80	10,96	11,06
	Plungės r. sav.	-	12,60	11,41	11,58	11,50	11,77
Jaunesnių nei 50 metų bei 50 metų ir vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis	Lietuva	0,83	0,76	0,66	0,61	0,59	0,69
	Plungės r. sav.	0,70	0,68	0,61	0,55	0,50	0,61
Daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių darbuotojų dalis	Lietuva	96,00	96,06	96,57	96,29	95,19	96,02
	Plungės r. sav.	96,48	97,64	97,21	96,82	95,56	96,74
Švietimo įstaigų, kuriose nėra nuolatinio vadovo daugiau kaip 12 mėnesių, dalis nuo bendro švietimo įstaigų skaičiaus	Lietuva	1,70	2,76	3,58	4,35	2,78	3,03
	Plungės r. sav.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (lietuvių kalba, matematika)	Lietuva	28,57	33,59	-	48,76	-	36,97
	Plungės r. sav.	37,13	35,15	-	49,83	20,51	35,66
Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (lietuvių kalba)	Lietuva	64,84	63,00	-	70,07	-	65,97
	Plungės r. sav.	67,84	63,14	-	66,56	74,73	68,07
Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (matematika)	Lietuva	30,74	37,22	-	56,96	-	41,64
	Plungės r. sav.	39,47	39,04	-	62,88	21,61	40,75
Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis	Lietuva	65,60	67,49	64,82	66,95	-	66,22
	Plungės r. sav.	80,38	81,63	83,20	79,91	81,93	81,41

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Apibendrinant aukščiau pateiktą analizę, galima daryti išvadą, jog nors ir Plungės rajono savivaldybės strateginiai šalies rodikliai ženkliai nesiskiria nuo Lietuvos Respublikos vidurkiu, tačiau didžioji dalis rodiklių yra neženkliai prastesni. Iš visų probleminių sričių, atsižvelgiant į PFSA strateginius bei bendruosius šalies bei Plungės rajono savivaldybės švietimo rodiklius, darbo grupių metu buvo identifikuotos identifikuotos 2 probleminės sritys švietimo srityje:

- Žmogiškųjų išteklių prieinamumo nepakankamumas. Problema išlieka mokytojų bei vadovų amžius ir su tuo susijęs naujų mokytojų pritraukimo klausimas. Dėl mokinių skaičiaus darbo vietos nėra optimalios visos dienos darbo krūvio ieškantiems darbuotojams:
- 2021 metais dirbusių pensinio amžiaus pedagogų dalis Plungės r. sav. mokyklose yra 1,68 proc. punktais didesnė nei visoje Telšių apskrityje ir 0,07 proc. punktais didesnė nei lyginant visos Lietuvos rodiklį.
- 2021 metų duomenimis, Plungės rajone vyresnių nei 50 metų pedagogų dalis sudarė 66,86 proc., kai Telšių apskrityje ši dalis siekia 64,73 proc., o Lietuvoje – 59,60 proc.
- Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose dalis Plungės rajono savivaldybėje viršijo Lietuvos rodiklį 0,56 punkto bei siekė 11,50. Inicijuojant esamų problemų sprendimą, pradėtos taikyti Plungės rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. T1-52 patvirtino Plungės rajono savivaldybės švietimo įstaigų tinklo pertvarkos 2021 – 2025 m. bendrojo plano patvirtintos priemonės, tačiau situacija keičiasi ne taip sparčiai.

Apibendrinant esamas problemas, išskiriamos trys problemos, į kurias bus atsižvelgiama formuojant IP veiklas:

- Nepakankamai aukšti kai kurie mokinių pasiekimų rodikliai (ir turintys itin didelį atotrūkį tarp atskirų ugdymo įstaigų);
- Didėjantys įtraukiojo ugdymo iššūkiai;
- Nepakankamai optimalus švietimo įstaigų tinklas (komplektacija).

Vertinant Plungės rajono savivaldybės švietimo situaciją, būtina atkreipti dėmesį, kad daugumos strateginių rodiklių, nurodytų PFSA, reikšmės Savivaldybėje, palyginti su Lietuvos vidurkiu, yra pakankamai artimos. 1.7 lentelėje pateikti duomenys rodo, kad beveik visi rodikliai priskirtini žaliajai zonai, t. y. daroma pažanga atitinka Lietuvos tendencijas, rodiklio reikšmės išlaikomos gana aukštos. Vis dėlto yra probleminių rodiklių, kurių reikšmės neatitinka Lietuvos vidurkių, pasižymi dideliu atotrūkiu palyginti su šalimi ir / ar tarp Savivaldybės įstaigų. Į šių probleminių rodiklių priežastis reikėtų labiau gilintis (žr. IP 1.3 dalį) ir kelti kaip probleminę situaciją. Tokiomis probleminėmis sritimis galėtų būti laikoma: žmogiškųjų išteklių nepakankamumas; nepakankamai aukšti kai kurių mokinių pasiekimų lygiai; didėjantys įtraukiojo ugdymo iššūkiai; nepakankamai optimalus švietimo įstaigų tinklas (komplektacija).

1.2. Teisinė aplinka

Šiame investicijų projekto skyriuje yra atliekama teisinės aplinkos analizė, pateikiant pagrindines investicijų objektui (–ams) ir aplinkai įtakos turinčias teisės aktų nuostatas ir teisine procedūras.

1.2.1. Atitiktis Lietuvos teisės aktams

Šalies švietimo politika remiasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (patvirtintas LR Seimo 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489), Europos mokymosi visą gyvenimą memorandumu (Europos Komisija, 2000), Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos (patvirtinta LR Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. Nr. XII-745) nuostatomis, Vaiko teisių konvencija (Jungtinės Tautos, 1989 m.), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais.

Tūkstantmečio mokyklų programa

Plungės rajono savivaldybė ir jai pavaldžios įstaigos įgyvendina su viešąją švietimo veikla susijusias ir LR Vietos savivaldos įstatymų reglamentuojamas funkcijas:

- biudžetinių įstaigų steigimas ir išlaikymas, savivaldybės viešųjų įstaigų, savivaldybės įmonių ir kitų savivaldybės juridinių asmenų steigimas (6 str. 4 p.);
- savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas (6 str. 5 p.);
- švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas (6 str. 6 p.);
- bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas (6 str. 7 p.);
- priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas, savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas, mokyklų (klasių), vykdančių bendrojo lavinimo programas ir skirtų šalies mokiniams, turintiems išskirtinių gabumų ar specialiųjų poreikių, išlaikymas (7 str. 7 p.).

Vykdydama šias funkcijas, Plungės rajono savivaldybė privalo užtikrinti švietimo programų įgyvendinimą, dalinį ugdymo įstaigų finansavimą ir plėtrą bei tai, kad ugdymo sąlygos visiems gyventojams būtų prieinamos kaip įmanoma arčiau jų gyvenamosios vietos.

Švietimo įstatyme⁵ nurodyta, kad mokymosi aplinka mokykloje ir mokymosi krūvis turi atitikti higienos normas ir teisės aktų nustatytus mokinių saugos ir sveikatos reikalavimus ir laiduoti švietimo programų vykdymą. Šio projekto apimtyje turi būti laikomasi reikalavimų nurodytų Sveikatos apsaugos ministro įsakymais patvirtintose higienos normose:

- HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313;
- HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos reikalavimai saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. Nr. V-773;
- HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. Nr. V-1081.

Įgyvendinant Projektą bus atsižvelgta į reikalavimus apibrėžiančias normas. Tokiu būdu bus užtikrintos saugios bei kokybiškos sąlygos organizuoti švietimo paslaugas.

Taip pat privalu atsižvelgti į Statybos techninių reikalavimus, reglamentuotus: STR 2.01.01 (2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 422 „Dėl reglamento STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“ patvirtinimo“, Statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“.

Įgyvendintas projektas turi prisidėti prie lyčių lygybės principo įgyvendinimo ir skatinti nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principo įgyvendinimą. Projektu turėtų būti aktyviai prisidedama prie universalaus dizaino principo įgyvendinimo, atnaujinant patalpas bei erdves, jas

⁵ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 40 str. 1 p.

Tūkstantmečio mokyklų programa

pritaikant pagal universalaus dizaino principus, užtikrinant švietimo ir ugdymo paslaugų kokybę bei prieinamumą.

Remiantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (Žin., 2005, Nr. X-258, Nr. 84-3105), projektas negalėtų būti priskiriamas prie poveikio aplinkai ar vertinimo dėl poveikio aplinkai objekto, todėl nei poveikio aplinkai vertinimas, nei atranka dėl poveikio aplinkai atlikimo nėra atliekami.

1.2.2. Atitiktis programos planavimo dokumentams

Šio projekto apimtyje, projekto įgyvendinimas ir veiklų vykdymas yra susijęs su „Tūkstantmečio mokyklų“ programos keliamais reikalavimais ir nuostatomis (žr. 1.8. lentelę).

1.2.2.1. lentelė. „Tūkstantmečio mokyklų“ programos planavimo teisinė bazė

Dokumento reguliavimo ribos	Dokumentas
Dokumentai, kuriuose aptariama priemonės įgyvendinimo eiga, sprendžiamos problemos ir siejami rezultatai	2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programos patvirtinimo“ (toliau – 2021–2030 metų ŠPP) (detalizuotos problemos, numatyta priemonė, užfiksuoti rodikliai, kurie siejasi su NPP).
Dokumentai, kuriuose nustatytas teisinis priemonės pagrindas	2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo CM 4171/21 dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo priedas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“ (užfiksuoti rodikliai, detalizuotas priemonės įgyvendinimo planas, eiga, trukmė). 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.
Dokumentai, kuriuose nustatytos administracinės procedūros, apibrėžiančios priemonės tvirtinimo eigą bei tvarką	Strateginio valdymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14 ¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis finansuojamų ar iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimo laikinosios tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 7 d. įsakymu Nr.1K-240 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis finansuojamų ar iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimo laikinosios tvarkos aprašo patvirtinimo“.
Dokumentai, susiję su priemonės tikslais, rodikliais ir veiklomis	Tikslo, pagal kurį numatyta racionaliau panaudoti turimus išteklius, užtikrinant savivaldybių mokyklų ugdymo kokybę, įtrauktį ir prieinamumą, pasiekimo vertinimo kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto 2022 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl tikslo savivaldybėms nustatymo ir jo pasiekimo vertinimo kriterijų patvirtinimo“ (nustatytas tikslas savivaldybėms, į kurį bus atsižvelgiama įgyvendinant „Tūkstantmečio mokyklų“ programą). Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimą

Tūkstantmečio mokyklų programa

Dokumento reguliavimo ribos	Dokumentas
	Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ („Tūkstantmečio mokyklų“ programa savo investicijomis iš dalies prisidės prie mokyklų tinklo pertvarkos).
	Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ („Tūkstantmečio mokyklų“ programa remiasi šiame dokumente išdėstytais principais).
	„Tūkstantmečio mokyklų“ programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-137 „Dėl „Tūkstantmečio mokyklų“ programos patvirtinimo“ d. (dokumentas nustato gaires savivaldybėms, dalyvaujančioms priemonės veiklose).
Dokumentai, kuriuos numatoma patvirtinti priemonės įgyvendinimo metu	Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai (reguliacinė veikla, numatytas atskiras produkto rodiklis).
	Mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo pakeitimai (reguliacinė veikla, numatytas atskiras produkto rodiklis).
	Bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendrieji planai (tvirtins programoje dalyvaujančios savivaldybės, pagal Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių nuostatas).

Saltinis: LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-01 „Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą“ aprašas

Savivaldybių lygmeniu – dokumentai, kuriais bus prašoma įforminti įsipareigojimus užtikrinti sutartų pažangos priemonių rodiklių pasiekimą. Plungės rajono savivaldybėje dokumentų, kurie ribotų priemonės veiklų įgyvendinimą, nėra.

1.2.3. Atitiktis Savivaldybės strateginio planavimo dokumentams

Savivaldybės lygmeniu Projektas turi atitikti strateginio planavimo ar jiems prilygstančius dokumentus. Šiuo atveju – strateginį plėtros, strateginį veiklos planą, mokyklų tinklo pertvarkos bendrąjį planą, taip pat Savivaldybės švietimo pažangos planą (kurio sudėtinė dalis yra šis IP).

Plungės rajono savivaldybėje jau galioja 2021–2030 m. laikotarpio strateginis plėtros planas, (<https://www.plunge.lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai/ilgalaikiai-planavimo-dokumentai/plunges-rajono-savivaldybes-2021-2030-metu-strateginis-pletros-planas/>).

Plungės rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane švietimo srities situacijos gerinimui skirtas I-ojo prioriteto „Kokybiškų viešųjų paslaugų parkas“ 1.2. tikslas „Diegti inovacijas švietimo įstaigose, atliepian ateičiai ekonomikos poreikius, gerinti švietimo paslaugų kokybę ir užtikrinti prieinamumą“. Ilgalaikio planavimo dokumente buvo akcentuojamas poreikis didinti savivaldybės gyventojų švietimo poreikius tenkinančių paslaugų įvairovę bei prieinamumą per 8 uždavinius:

- 1.2.1 uždavinys „Pritraukti aukštos kvalifikacijos specialistus į švietimo įstaigas“
- 1.2.2. uždavinys „Diegti naujas interaktyvias technologijas ir skaitmenines mokymosi platformas ugdymo procese“
- 1.2.3. uždavinys „Didinti formalaus ugdymo tarpdiscipliniškumą ir socialinių partnerių įtraukimą“
- 1.2.4. uždavinys „Ugdymo ir kitų mokyklos aplinkų modernizavimas, pritaikant šiuolaikines inžinerines technologijas“
- 1.2.5. uždavinys „Didinti iki mokyklinio ugdymo prieinamumą“
- 1.2.6. uždavinys „Vykdyti kokybiško įtraukiojo ugdymo plėtrą švietimo įstaigose, stiprinti mokinių emocinę sveikatą“
- 1.2.7. uždavinys „Kurti STEAM bazes švietimo įstaigose“
- 1.2.8. uždavinys „Vykdyti neformaliojo švietimo sistemos plėtrą, skatinant mokymąsi visą gyvenimą“.

Tūkstantmečio mokyklų programa

Šiuos prioritetus galima nuosekliai matyti ir strateginiame Plungės rajono savivaldybės 2021–2025 metų mokyklų tinklo pertvarkos plane, kurio tikslas – sudaryti sąlygas plėtoti geros kokybės visuotinį švietimą, didinti jo prieinamumą už protingą, Savivaldybei pakeliamą kainą, siekti, kad švietimo įstaigų tinklas darniai veiktų su ikimokyklinį, neformalųjį vaikų ir suaugusiųjų švietimą vykdančiomis švietimo įstaigomis, užtikrinti švietimo veiklą reglamentuojančių teisės aktų vykdymą.

Dokumente apibrėžti detalizuojantys uždaviniai ir prioritetai:

1. Sukurti lanksčią Savivaldybės švietimo įstaigų tinklo infrastruktūrą, atitinkančią gyventojų nūdienos formaliojo švietimo poreikius.

2. Sudaryti sąlygas kiekvienam vaikui gauti valstybės nustatytą ugdymo turinį pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir akredituotas vidurinio ugdymo programas, užtikrinti reikiamą pagalbą besimokantiems asmenims.

3. Racionaliai panaudoti ugdymui skirtas valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšas, žmogiškuosius, ūkinius ir finansinius išteklius, atnaujinti mokymosi aplinką, modernizuoti mokyklas, tobulinti (gerinti) mokyklų ugdymo ir ugdymosi sąlygas mokiniams.

4. Skatinti mokytojų kūrybiškumą, sudaryti mokytojams palankias sąlygas kelti kvalifikaciją, užtikrinti, kad būtų maksimaliai išsaugotos esamos darbo vietos, reorganizuojant ar pertvarkant savivaldybės švietimo įstaigų struktūrą.

5. Užtikrinti veiksmingą mokyklų bendradarbiavimą, skatinti mokyklas tartis ir siekti bendrų susitarimų.

Plungės rajono savivaldybė, išreiškusi norą dalyvauti TŪM projekte, kartu su prašymu pateikė Tarybos patvirtinta sprendimą dėl dalyvavimo šiame projekte ir sprendimo, kurios mokyklos dalyvaus projekte, todėl galima teigti kad Projektas, atitinkantis Pažangos planą ir TŪM PFSA, pilnai atitinka strateginio planavimo dokumentų nuostatas.

1.2.4. Su projektu susijusio NT valdymo pagrindas

Švietimo įstaigų, analizuojamų šiame investiciniame projekte, pastatai nuosavybės teise priklauso Plungės rajono savivaldybei, naudojimo paskirtis – mokslo. Žemės sklypai, kuriose pastatytos įstaigos, priklauso Lietuvos Respublikai, panaudos sutartimi žemė perduota Plungės rajono savivaldybei. Detalesnė informacija apie su Projektu susijusį nekilnojamąjį turtą pateikiama toliau esančioje lentelėje.

1.2.4.1. lentelė. Su Projektu susijusių švietimo įstaigų NT objektų informacija

Plungės rajono savivaldybės ugdymo įstaiga	Adresas	Su Projektu susijęs turtas	
Plungės „Saulės“ gimnazija	Birutės g. 31, Plungė 90112	Pastatas	Mokykla
		Unikalus Nr.	6892 – 9000 – 1014
		Paskirtis	Mokslo
		Statybos metai	1938 m.
		Rekonstravimo metai	2017 m.
		Bendras plotas	5121,39 kv. m.
		Nuosavybės teisė	Plungės rajono savivaldybė
		Apribojimai	Nėra
Plungės akademiko	A. Vaišvilos g.	Pastatas	Mokykla
		Unikalus Nr.	6896-5002-2011

Tūkstantmečio mokyklų programa

Plungės rajono savivaldybės ugdymo įstaiga	Adresas	Su Projektu susijęs turtas	
Adolfo Jucio progimnazija	32, Plungė 90127	Paskirtis	Mokslo
		Statybos metai	1965 m.
		Rekonstravimo metai	2001 m.
		Bendras plotas	4891,38 kv. m.
		Nuosavybės teisė	Plungės rajono savivaldybė
		Apribojimai	Nėra
Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykla	J. Tumo-Vaižganto g. 98, Plungė 90143	Pastatas	Mokykla
		Unikalus Nr.	6898-0009-9017
		Paskirtis	Mokslo
		Statybos metai	1980 m.
		Rekonstravimo metai	1998 m.
		Bendras plotas	6252,76 kv. m.
		Nuosavybės teisė	Plungės rajono savivaldybė
Apribojimai	Nėra		
Plungės Senamiesčio mokykla	Minijos g. 5, Plungė 90161	Pastatas	Mokykla
		Unikalus Nr.	6897-5001-6019
		Paskirtis	Mokslo
		Statybos metai	1975 m.
		Rekonstravimo metai	-
		Bendras plotas	5868,13 kv. m
		Nuosavybės teisė	Plungės rajono savivaldybė
Apribojimai	Elektroninių ryšių tinklų infrastruktūros, elektros tinklų, nekilnojamųjų kultūros vertybių, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, jų apsaugos zonos, Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos.		

Šaltinis: Mokyklų administracijos, 2022⁶

Įgyvendinus Projektą nuosavybės teisė į Projekto objektu esantį turtą nekis – Projekto objektu esantis turtas išliks Plungės rajono savivaldybės nuosavybe.

Taigi, teisinių apribojimų projekto įgyvendinimui nėra nustatyta. Numatoma įgyvendinti projekto darbų apimtį leidžiamai netrukdomai įgyvendinti projekto veiklas. Dabartinė įstaigų valdymo forma, nuosavybės teisės, planuojamas mokyklų reorganizavimo kryptis bei terminai sudaro prielaidas netrukdomai Plungės rajono savivaldybės administracijai inicijuoti ir įgyvendinti projektą.

1.3. Pagrindinės problemos

IP 1.1 dalyje buvo identifikuotos pagrindinės probleminės švietimo sritys. Šios sritys tarpusavyje susijusios ir viena kitą papildančios. Dėl šios priežasties sudaryta Pažangos plano rengimo darbo grupė, pasitelkdama į pagalbą pačias mokyklas, socialinius partnerius, analizavo probleminių sričių sąveiką ir problemų priežastis.

Plungės rajono savivaldybės sudaryta Savivaldybės švietimo pažangos plano rengimo darbo grupė, analizuodama švietimo srities 2020–2021 m. parengtas ataskaitas (pvz., pažangos ataskaitas), taip pat galiojančius strateginio planavimo dokumentų (aukščiau nurodyti dokumentai) nuostatas, apibrėžė, kad

⁶ Registrų centro išrašai pateikiami 1 priede

Tūkstantmečio mokyklų programa

Pažangos plano objektas (problemine sritimi, prie kurios sprendimo turėtų labiausiai prisidėti dokumento nuostatų įgyvendinimas) yra nepakankami mokinių mokymosi pasiekimai. Trejus metus iš eilės fiksuojama didesnė nei šalyje, neišlaikiusių matematikos VBE mokinių dalis: 2020 m. – 33,2 proc. (šalies – 32,4 proc.), 2021 m. – 17,2 proc. (šalies – 15,2 proc.), 2022 m. – 46,7 proc. (šalies – 35,41 proc.). Dvejus metus iš eilės prastesnis ir chemijos VBE neišlaikymo rodiklis, lyginant su šalies: 2021 m. – 30 proc. (šalies – 5,5 proc.), 2022 m. – 9,09 proc. (3,81 proc.). Fizikos VBE neišlaikiusių mokinių dalis fiksuojama didesnė irgi antrus metus iš eilės: 2021 m. – 3,5 proc. (šalies – 3 proc.), 2022 m. – 6,45 proc. (šalies – 2,88 proc.), ta pati tendencija fiksuojama ir IT VBE: 2021 m. – 10,9 proc. (šalies – 8,7 proc.), 2022 m. – 15,56 proc. (šalies – 13,99 proc.). Trejus metus iš eilės fiksuojama didesnė nei šalyje, neišlaikiusių anglų kalbos VBE mokinių dalis: 2020 m. – 2,4 proc. (šalies – 1,1 proc.), 2021 m. – 3,6 proc. (šalies – 2,1 proc.), 2022 m. – 2,13 proc. (šalies – 1,88 proc.). O vertinant vidutinius VBE įvertinimus, pagal atskiras disciplinas, rezultatų vidurkiai Plungės rajone 2022 metais, visų dalykų žemesni nei šalyje, o 2021 m. tik istorijos dalyko VBE rezultatų vidurkis buvo aukštesnis (52,2) nei šalyje (48,03).

Nepakankamas pasiekimų lygis ir rezultatų stabilumas labiausiai siejami su šiais veiksniais:

- Įstaigoms ir jų personalui trūksta tinkamų gebėjimų organizuoti ugdymą ir ugdyti mokinius su specialiaisiais poreikiais. 2021 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, Plungės r. bendrojo ugdymo mokyklose buvo ugdomi 3 848. Problema yra visuose lygmenyse. Sudėtinga tinkamai administruoti šią sferą, o nesukoordinavus realios pagalbos ir veiksmų, sudėtinga užtikrinti kokybišką ugdymą įvairių poreikių vaikams. Ypač svarbu atkreipti dėmesį, jog būtina įgalinti švietimo įstaigų bendruomenės priimti atitinkamus sprendimus dėl metodų taikymo ir veiklų organizavimo visiems mokiniams, pagal kiekvieno specifinius poreikius. Be to, daugelyje mokyklų nėra pilnai pritaikytų mokymosi erdvių arba iš dalies pritaikytos mokinių individualiems poreikiams, todėl svarbu į šią problemą žvelgti platesniame kontekste. Nors per pastaruosius metus švietimo pagalbos specialistų skaičius šimtui mokinių ir augo (2018 m. – 0,65, o 2022 m. – 0,71), visgi augimas nėra pakankamas. Kadangi Savivaldybės mokyklose priėmimas į bendrojo ugdymo mokyklą, vyksta centralizuotai, stebima aiški tendencija, jog dalis tėvų, nesulaukę reikiamos ir tinkamos pagalbos vaikams, kurie turi specialiųjų poreikių, dažnai keičia mokyklą ir ieško jiems tinkamiausios erdvės, tačiau dažna mokyklų kaita, vaikui turinčiam specialiųjų poreikių, gali problemas tik pagilinti, nes vaiko adaptacijos periodas vis naujoje mokykloje, atima brangų laiką, sudarant jam tinkamas sąlygas ugdytis, todėl būtina užtikrinti aiškią ir veiksmingą švietimo pagalbos sistemą visose rajono švietimo įstaigose.
- Nepakankamas mokyklų tarpusavio bendradarbiavimas, siekiant geresnių moksleivių pasiekimų. Ydingas požiūris į kitą įstaigą žiūrėti kaip į konkurentą, o ne partnerį. Dažnu atveju, dalis įstaigų nėra linkusios tarpusavyje bendradarbiauti, bet labiau linkę žvelgti į kitas įstaigas kaip į konkurentus, nors teigiamų pokyčių yra, tačiau jie vis dar nepakankami. Pastebėta, jog dalyje įstaigų galima įžvelgti ir lyderystės stoką: kai kuriais atvejais vyrauja baimė prisiimti atsakomybę, ieškoma priežasčių geriau nedaryti, negu daryti, o lyderystė vis dar suprantama per vadybos (administracinę) procesų prizmę ir laukiama, jog kažkas „nuleis sprendimus iš viršaus“. Labai sveikintinas vietos kultūros įstaigų noras bendradarbiauti, tačiau vis dar gajus mokyklų noras „prisirišti“ prie pamokų tvarkaraščio, kas neleidžia veiklų organizuoti kitose erdvėse, o tam būtina keisti veiklos organizavimo įgūdžius ir skatinti veiklų įvairovę, ypač įtraukiant socialinius partnerius, organizuojant veiklas orientuotas ne vien į specifinių įgūdžių ugdymą, bet ir bendrųjų kompetencijų ugdymą. Nuo 2018 metų, rajono švietimo įstaigų bendruomenė siekia, jog rajone būtų pradėdamos įgyvendinti socialinio ir emocinio ugdymo veiklos, pasitelkiant mokslininkus ir plėtojamos. Socialinio ir emocinio ugdymo svarba yra neatsiejama nuo kiekvieno mokinio pažangos. Projekto „Lyderių laikas 3“ metu buvo išgryninta Plungės rajono savivaldybės pokyčio projekto tema „Įtrauki ir emociškai saugi ugdymosi aplinka įstaigos bendruomenei“. Tyrimo duomenys parodė, kad bendruomenės nori psichologinių mokymų, nori įgyti bendravimo, bendradarbiavimo tarpusavyje ir su tėvais žinių, žinių

Tūkstantmečio mokyklų programa

kaip įveikti stresą. Profesinio kapitalo tyrimas parodė, kad pagrindinė mokytojų problema, į kurią atkreipė dėmesį tyrėjai, yra pasitikėjimo stoka ir žema savivertė. Tyrėjai rekomendavo, įgyvendinant pokyčio projektą, skatinti mokytojus rodyti iniciatyvą, siekti mokyklos susitarimų, vadovų įsipareigojimo, duoti mokytojams laisvės (pripažinimas, palaikymas), ieškoti galimybių tobulinti ugdymo(si) aplinką per bendravimą ir bendradarbiavimą, tėvų atsakomybę ir tėvystės įgūdžius, vaiko pažangos vertinimą, sukurti Plungės rajono švietimo įstaigų klasterį, talentingų, gabių vaikų atpažinimą ir ugdymą, produktyvaus mokymo(si) ir ugdymo(si) švietimo įstaigoje užtikrinimą, bendruomeninių ryšių kūrimą tarp įstaigų, mokytojų kolegiskumo ir profesionalumo stiprinimą, emocionalios ir modernios ugdymo aplinkos kūrimą, vieningos VIP (Vaiko individualios pažangos) sistemos sukūrimą, visos dienos mokyklų kūrimą, vadovų bendradarbiavimo stiprinimą, aktyvių tėvų įtraukimą į mokyklos gyvenimą, socialinių emocinių problemų sprendimą.

- daugelyje mokyklų nepakankamai modernizuota mokymo(si) bazė, kuri leistų užtikrinti šiuolaikišką ir XXI amžiaus poreikius atitinkantį ugdymą. Būtina tam tikrose mokyklose sukurti šiuolaikines ugdymo(si) erdves ar bazes, kuriomis galėtų naudotis visos rajono mokyklos. Svarbus aspektas, jog nėra būtinybės erdvių dubliuoti visose mokyklose. Išryškinant mokyklų stipriąsias ir tobulintinas puses, reikalinga steigti atitinkamas erdves atskirose mokyklose. Be to, užtikrinus modernias ugdymo bazes ir įgalinus mokytojus jomis naudotis be trikdžių, galima būtų išspręsti vieną iš esminių bėdų – nestabilius, kai kuriais atvejais regresuojančius, mokinių pasiekimus. Ypač svarbu organizuoti kuo daugiau praktinio pobūdžio veiklų, skirtų gamtos mokslų ugdymui ir jau pradiniame ugdyme organizuoti patyrimines veiklas, orientuotas į gamtos mokslus, tikintis, jog gamtos mokslų patrauklumas augs. Prieš keletą metų, Plungės „Saulės“ gimnazijoje įrengta moderni biotechnologijų laboratorija. Steigiant šią laboratoriją, buvo keliamas aiškus uždavinys, jog ši laboratorija skirta ne tik gimnazijos moksleiviams, bet ir viso rajono. Nors bendros veiklos vykdomos, siekiant populiarinti STEAM ugdymą rajone ir mokinius sudominti gamtos mokslais, kuo anksčiau, visgi susiduriama su dviem esminėmis kliūtimis – laboratorijoje ugdymo procesas vykdomas patiems gimnazistams, todėl sudėtinga rasti laisvo laiko kitų mokyklų mokiniams ir vienam asmeniui sudėtinga užtikrinti, nepertraukiamą laboratorijos veiklą, todėl būtina ieškoti būdų, kaip praplėsti STEAM veiklos galimybes rajone, užtikrinant sklandų šių veiklų koordinavimą ir įgyvendinimą.

Problemines sritis gilina ir nepakankamas mokyklų bendruomenių aktyvumas ir lyderystė, sprendžiant problemas – trūksta mokinių tėvų įtraukties ir aktyvumo, domėjimosi vaiko mokymo(si) pasiekimais ir rezultatais, įsitraukimo planuojant ir įgyvendinant skirtingas iniciatyvas (pvz., šventes, renginius, kelių mokyklų projektus ir pan.).

Iš pateiktos analizės aiškiai matoma sąsaja tarp problematikos ir ilgalaikio planavimo dokumentų nuostatose įtvirtintų prioritetų ir veiksmų:

- *Mokytojų kompetencijomis paremtos galimybės daryti įtaką mokinių pasiekimo rezultatams, motyvacijai mokytis ir siekti geresnių rezultatų;*
- *Tinkama infrastruktūra ir prieinamomis mokymo(si) sąlygomis grįstas mokymosi pasiekiamumas, prieinamumas, kokybė bei įvairovė;*
- *Neišnaudojamos tinklaveikos galimybės siekti geresnių rezultatų, buriant mokyklas ir jų bendruomenes, mažinant atotrūkį tarp skirtingų švietimo įstaigų ir išnaudojant kiekvienos bendrojo ugdymo įstaigos potencialą bei sukurtą išskirtinę kompetenciją atskirose veiklos kryptyse (pvz., kai kurių mokyklų Kokybės krepšelio ir kitų projektų sukurtos praktinės bazės, naudojamos užduočių bazės ir pan.).*

2. PROJEKTO TURINYS

Šioje investicijų projekto dalyje bus aprašyti bei išnagrinėti visi esminiai projekto elementai, siekiant pasirinkti tinkamas investicijų projekto alternatyvas.

2.1. Projekto tikslas ir uždaviniai

Identifikavus problemines sritis (IP 1.3 dalis), vertinant ilgalaikiuose strateginiuose dokumentuose įtvirtintus prioritetus ir vystymo kryptis, nustatomas pagrindinis tikslas – **užtikrinti kokybišką švietimą, atitinkantį kiekvieno mokinio poreikius ir skatinantis asmeninę pažangą**. Tikslui pasiekti keliami Pažangos plano uždaviniai:

2.1.1. lentelė. Projekto uždavinių struktūra

Projekto uždavinys	Uždavinio elementai (veiklos ir jų kryptys)
<p>Uždavinys 1. <i>Sukurti tarpinstitucinio bendradarbiavimo sistemą, skirtą pašalinti fizines, informacines, socialines kliūtis, įgalinančias kiekvieną mokinį siekti mokymosi sėkmės.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Švietimo pagalbai skirtų erdvių įrengimas arba patobulinimas; • Muzikos studijos įrengimas; • Menų ir technologijų edukacinių erdvių įrengimas ir sutvarkymas; • Kalbų laboratorijos įrengimas; • Etnokultūrinių erdvių įrengimas; • Teatrinės kūrybos laboratorijos įrengimas, pasitelkiant partnerius ir konsultantus; • Biotechnologijų laboratorijų įrengimas ir plėtra; • Robotikos veikloms skirtų kabinetų pritaikymas; • Mokinių kokybiško poilsio organizavimas modernizuotose ir interaktyviomis priemonėmis aprūpintose erdvėse; • Sensoriniams ir imersiniams kambariams skirta įranga, interaktyvios grindys ir sienos; • Programinė įranga, licencijos ir metodikos vaikų su specialiaisiais poreikiais ugdymui; • Muzikos studijai reikalinga įranga (garso įrašymo įrenginiai, mikrofonai, kompiuterinė technika, lauko muzikos įrenginiai ir pan.); • Įranga skirta dailės, menų ir technologijų edukacinėms erdvėms (grafinės planšetės, modeliavimo programinė įranga, 3D spausdintuvai, kompiuterizuotos medžio apdirbimo staklės ir pan.); • Kalbų laboratorijai skirta įranga („SmartClass+“, elektroninių knygų rinkiniai, audio knygos, elektroninės skaityklės, virtualios realybės platforma, garso įrašymo įrenginiai ir pan.); • Etnokultūrinio ugdymo erdvėms reikalinga įranga ir mokymo priemonės: *aktų salei: scena, garso, šviesos ir vaizdo technika, erdvių pritaikymas užsiėmimams; dronai filmavimui. *Muzikos kabinetui: liaudiški instrumentai, žemaitiški tautiniai kostiumai, MIDI klaviatūros, nešiojami kompiuteriai, ausinės; *Technologijų erdvėms: įvairių spalvų siūlai, audiniai, karoliukai, mezgimo ir nėrimo siūlai, adatų, vašelių ir virbalų rinkiniai, kitos priemonės; molio deginimo krosnis, molis, dažai moliumi, įrankiai, modelinas, modelino volavimo mašina; audimo staklės ir kt.; • Teatrinės kūrybos laboratorijai skirta įranga ir mokymo priemonės: aktų salės garso, vaizdo ir apšvietimo įranga, ekranas, projektorius, kėdės, ritininės užuolaidos (langų užtamsinimui), mobili garso įranga, akustinės plokštės ir sienelės, amfiteatro įrengimas, skaitmeniniai fotografavimo ir filmavimo įrenginiai ir pan.;

Tūkstantmečio mokyklų programa

	<ul style="list-style-type: none"> • IKT priemonės: kompiuteriai, planšetės, interaktyvūs žemėlapiai, interaktyvūs ekranai, robotukai, programavimui skirta įranga ir pan.; • Biotechnologijų laboratorijoms skirta įranga (laboratoriniams tyrimams skirta įranga: pipetės, kolbos, stovai, kompiuteriai, duomenų surinkimo moduliai, mikroskopai; 3D spausdintuvai, traukos spintos ir pan.); • Šiuolaikinių profesinio orientavimo informacinių technologijų įrankių įsigijimas, skirtų: asmenybės bruožų, profesinių polinkių, pažintinių gebėjimų testavimui, sprendimų priėmimui, kai užduotys, atliekamos virtualioje mokymo(si) aplinkoje. Virtuali darbo vieta mokyklos specialistams; • Gamtos tyrinėjimų zonoms, skirtos stotelės su įgarsinimu; • Licencijos 9 – 12 klasių mokiniams ir jų mokytojams, prie ugdymo turinio platformos, skirtos mokiniams gilinti turimas žinias; • Rajono mokyklų vadovų metodinio būrelio įsteigimas, siekiant sustiprinti tinklaveiką tarp mokyklų, dalijantis patirtimi; • Atvirų veiklų (pamokų), projektinių veiklų organizavimas, panaudojant TŪM programos metu sukurtus išteklius ir bazes, įgytas žinias; • Biotechnologijų laboratorijose organizuojamos veiklos viso rajono mokiniams; • Teatrinio ugdymo veiklų organizavimas, rajono mokyklų mokytojams ir mokiniams; • Užsienio kalbų mokinių mokymas kalbų laboratorijoje; • Technologijų, dailės ugdymo, neformaliojo švietimo užsiėmimų organizavimas dizaino ir technologijų kabinete; • Neformaliojo vaikų švietimo veiklų ir projektinių veiklų organizavimas muzikos studijoje; • Neformaliojo vaikų švietimo veiklų ir projektinių veiklų organizavimas etnografijos ugdymo edukacijos erdvėje; • Robotikos neformaliojo ir formaliojo švietimo veiklos; • Formalus ir neformalus mokinių ugdymas(is), naudojant atnaujintas, modernias, šiuolaikines IKT mokymo priemones; • Profesinio orientavimo veiklų organizavimas rajono mokiniams, kartu su vietos verslo atstovais ir kitomis organizacijomis; • Tiriamosios veiklos organizavimas pažintiniame take šalia Plungės „Saulės“ gimnazijos; • Socialinio ir emocinio ugdymo stiprinimui skirtų veiklų organizavimas; • Kūrybinių kompetencijų skatinimas, kūrybinėse dirbtuvėse, planuojant ir įgyvendinant edukacinių erdvių įrengimą, pasitelkiant profesionalus (architektus).
<p>Uždavinys 2. <i>Inicijuoti kultūrinės edukacijos psichoemocinių terpių atsiradimą, kurios įgalintų formuoti ugdytinių kritinį mąstymą ir patyriminį santykį su kultūra.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Menų ir technologijų edukacinių erdvių įrengimas ir sutvarkymas; • Kalbų laboratorijos įrengimas; • Etnokultūrinių erdvių įrengimas; • Teatrinės kūrybos laboratorijos įrengimas, pasitelkiant partnerius ir konsultantus; • Gamtos tyrinėjimų zonoms, skirtos stotelės su įgarsinimu; • Rajono mokyklų vadovų metodinio būrelio įsteigimas, siekiant sustiprinti tinklaveiką tarp mokyklų, dalijantis patirtimi; • Ilgalaikių programų su Žemaičių dailės muziejumi, Plungės rajono savivaldybės viešąją biblioteką, Žemaitijos Nacionaliniu parku kūrimas, į procesą įtraukiant atitinkamų dalykų mokytojus ir jų metodinius būrelius; • Teatrinio ugdymo veiklų organizavimas, rajono mokyklų mokytojams ir mokiniams; • Užsienio kalbų mokinių mokymas kalbų laboratorijoje; • Technologijų, dailės ugdymo, neformaliojo švietimo užsiėmimų organizavimas dizaino ir technologijų kabinete;

Tūkstantmečio mokyklų programa

	<ul style="list-style-type: none"> • Neformaliojo vaikų švietimo veiklų ir projektinių veiklų organizavimas muzikos studijoje; • Neformaliojo vaikų švietimo veiklų ir projektinių veiklų organizavimas etnografijos ugdymo edukacijos erdvėje; • Programų, sukurtų kartu su Žemaičių dailės muziejumi, įgyvendinimas rajono mokiniams; • Programų, sukurtų kartu su Plungės rajono savivaldybės viešąją biblioteka, įgyvendinimas rajono mokiniams.
<p>Uždavinys 3. <i>Plėsti STEAM ugdymo galimybes švietimo įstaigose, sukuriant tam reikiamą infrastruktūrą ir įgalinti mokytojus ir mokinius ją naudotis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Universalios dizaino strategijos įgyvendinimo kompetencijos plėtojimas ir efektyvus įtraukiojo ugdymo organizavimas; • Mokslinio raštingumo, kritinio mąstymo ir probleminio ugdymo įgyvendinimo kompetencijų plėtojimas; • Lyderystė ir jos svarba ugdyme (pasidalytosios ir dalyvaujančioji lyderystė); • Stažuotės Lietuvos ir užsienio mokyklose. (bent 70 asmenų: švietimo įstaigų vadovai, pavaduotojai ir mokytojai); • Gerųjų praktikų sklaidos renginiai; • Praktiniai (patirtiniai) kvalifikacijos tobulinimo renginiai, susitikimai, veiklos stebėjimai, skirti stiprinti įtraukiojo ugdymo kompetencijas: (pvz.: specialistai - praktikai stebi pamokas ir teikia siūlymus, pamokose, kuriose ugdomi vaikai su specialiaisiais poreikiais); • Stažuotės mokyklose, kuriose veikia efektyvi įtraukiojo ugdymo ekosistema; • Kvalifikacijos tobulinimo ir gerųjų praktikų veiklos, skirtos gabių vaikų ugdymo modeliui sukurti ir diegti švietimo įstaigose; • Socialinio ir emocinio ugdymo tyrimo organizavimas ir veiklų įgyvendinimas; • Mokymai, skirti įgalinti mokytojus dirbti sukurtose kultūrinio ir STEAM ugdymo erdvėse (pasitelkiant kiekvienos srities profesionalus, tyrėjus, mokslininkus, organizacijas ir pan.); • Rajono metodinių grupių veiklos organizavimas pagal TŪM programoje numatytas veiklas; • Rajono mokyklų vadovų metodinio būrelio įsteigimas, siekiant sustiprinti tinklaveiką tarp mokyklų, dalijantis patirtimi; • Ilgalaikių programų su Žemaičių dailės muziejumi, Plungės rajono savivaldybės viešąją biblioteka, Žemaitijos Nacionaliniu parku kūrimas, į procesą įtraukiant atitinkamų dalykų mokytojus ir jų metodinius būrelius; • Atvirų veiklų (pamokų), projektinių veiklų organizavimas, panaudojant TŪM programos metu sukurtus išteklius ir bazes, įgytas žinias; • Bendradarbiavimas kuriant tinkamas sąlygas STEAM ugdymui organizuoti; • TŪM programos veiklų sklaidos užtikrinimas – sukuriant skiltį Savivaldybės tinklapyje ir socialiniuose tinkluose paskyras; • Lyderystės, įtraukties, kultūrinio ir STEAM ugdymo koordinatorių pareigybių įsteigimas Plungės paslaugų ir švietimo pagalbos centre, o kultūrinio ugdymo koordinatorių kiekvienoje mokykloje; • Biotechnologijų laboratorijose, kuriose veiks Plungės „Saulės“ gimnazijoje ir akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje bus steigiamos laboratorijų vadovų pareigybės; • Biotechnologijų laboratorijose organizuojamos veiklos viso rajono mokiniams; • Teatrinio ugdymo veiklų organizavimas, rajono mokyklų mokytojams ir mokiniams; • Užsienio kalbų mokinių mokymas kalbų laboratorijoje; • Technologijų, dailės ugdymo, neformaliojo švietimo užsiėmimų organizavimas dizaino ir technologijų kabinete; • Neformaliojo vaikų švietimo veiklų ir projektinių veiklų organizavimas muzikos studijoje;

Tūkstantmečio mokyklų programa

	<ul style="list-style-type: none"> • Neformaliojo vaikų švietimo veiklų ir projektinių veiklų organizavimas etnografijos ugdymo edukacijos erdvėje; • Programų, sukurtų kartu su Žemaičių dailės muziejumi, įgyvendinimas rajono mokiniams; • Programų, sukurtų kartu su Plungės rajono savivaldybės viešąją biblioteka, įgyvendinimas rajono mokiniams; • Programų, sukurtų kartu su Žemaitijos nacionaliniu parku, įgyvendinimas rajono mokiniams; • Tiriamosios veiklos organizavimas pažintiniame take šalia Plungės „Saulės“ gimnazijos; • Socialinio ir emocinio ugdymo stiprinimui skirtų veiklų organizavimas.
<p>Uždavinys 4. <i>Diegti rajono švietimo įstaigose socialinio ir emocinio ugdymo sistemą, remiantis moksliniais duomenimis grįstais sprendimais.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Švietimo pagalbai skirtų erdvių įrengimas arba patobulinimas; • Muzikos studijos įrengimas; • Mokinių kokybiško poilsio organizavimas modernizuotose ir interaktyviomis priemonėmis aprūpintose erdvėse; • Sensoriniams ir imersiniams kambariams skirta įranga, interaktyvios grindys ir sienos; • Programinė įranga, licencijos ir metodikos vaikų su specialiaisiais poreikiais ugdymui; • Muzikos studijai reikalinga įranga (garso įrašymo įrenginiai, mikrofonai, kompiuterinė technika, lauko muzikos įrenginiai ir pan.); • Įranga skirta dailės, menų ir technologijų edukacinėms erdvėms (grafinės planšetės, modeliavimo programinė įranga, 3D spausdintuvai, kompiuterizuotos medžio apdirbimo staklės ir pan.); • Kalbų laboratorijai skirta įranga („SmartClass+“, elektroninių knygų rinkiniai, audio knygos, elektroninės skaityklės, virtualios realybės platforma, garso įrašymo įrenginiai ir pan.); • Etnokultūrinio ugdymo erdvėms reikalinga įranga ir mokymo priemonės: *aktų salei: scena, garso, šviesos ir vaizdo technika, erdvių pritaikymas užsiėmimams; dronai filmavimui. *Muzikos kabinetui: liaudiški instrumentai, žemaitiški tautiniai kostiumai, MIDI klaviatūros, nešiojami kompiuteriai, ausinės; • Teatrinės kūrybos laboratorijai skirta įranga ir mokymo priemonės: aktų salės garso, vaizdo ir apšvietimo įranga, ekranas, projektorius, kėdės, ritininės užuolaidos (langų užtamsinimui), mobili garso įranga, akustinės plokštės ir sienelės, amfiteatro įrengimas, skaitmeniniai fotografavimo ir filmavimo įrenginiai ir pan.; • Gerųjų praktikų sklaidos renginiai; • Praktiniai (patirtiniai) kvalifikacijos tobulinimo renginiai, susitikimai, veiklos stebėjimai, skirti stiprinti itraukiojo ugdymo kompetencijas: (pvz.: specialistai - praktikai stebi pamokas ir teikia siūlymus, pamokose, kuriose ugdomi vaikai su specialiaisiais poreikiais); • Stažuočių mokyklose, kuriose veikia efektyvi itraukiojo ugdymo ekosistema; • Kvalifikacijos tobulinimo ir gerųjų praktikų veiklos, skirtos gabių vaikų ugdymo modeliui sukurti ir diegti švietimo įstaigose; • Socialinio ir emocinio ugdymo tyrimo organizavimas ir veiklų įgyvendinimas; • Mokymai, skirti įgalinti mokytojus dirbti sukurtose kultūrinio ir STEAM ugdymo erdvėse (pasitelkiant kiekvienos srities profesionalus, tyrėjus, mokslininkus, organizacijas ir pan.); • Rajono metodinių grupių veiklos organizavimas pagal TŪM programoje numatytas veiklas; • Rajono mokyklų vadovų metodinio būrelio įsteigimas, siekiant sustiprinti tinklaveiką tarp mokyklų, dalijantis patirtimi;

Tūkstantmečio mokyklų programa

	<ul style="list-style-type: none"> • Profesinio orientavimo veiklų organizavimas rajono mokiniams, kartu su vietos verslo atstovais ir kitomis organizacijomis; • Socialinio ir emocinio ugdymo stiprinimui skirtų veiklų organizavimas; • Kūrybinių kompetencijų skatinimas, kūrybinėse dirbtuvėse, planuojant ir įgyvendinant edukacinių erdvių įrengimą, pasitelkiant profesionalus (architektus).
--	--

Šaltinis: Pažangos planas, 2021 m.

2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais

Projekto tikslas ir uždaviniai tiesiogiai siejami su ilgalaikiais pokyčiais, nukreiptais į švietimo kokybės gerinimą, prieinamumo didinimą, ugdymo konteksto priartinimą prie galutinio vartotojo, stiprios sąsajos tarp mokyklos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų sukūrimą ir stiprinimą. Pagal veiklas, per pastaruosius 5 m. tiek Savivaldybė, tiek projekte dalyvaujančios mokyklos investavo į darbuotojų kvalifikaciją (mokymai, konferencijos, susitikimai su ekspertais ir pan.), atliko kai kuriuos infrastruktūros tobulinimo ir pritaikymo švietimo bei ugdymo veikloms veiksmus, įsigijo kai kurias įrangos bei baldų. Mokyklos aktyviai dalyvavo ERASMUS+, Lyderių laiko, Kokybės krepšelio projektuose pagal įvairias veiklos kryptis (lyderystės, įtraukusis ugdymas, STEM, STEAM ir / arba STREAM veiklos). Tokia patirtis leido mokykloms kurti įvairias ekspertines kompetencijas įvairiose kryptyse, stiprinamą patirtį perduodant kitoms Savivaldybės mokykloms per tinklaveiką – bendrus renginius (pvz., konferencijas, renginius mokytojas-mokytojai ir pan.), bandomuosius kūrybinius projektus tarp skirtingų mokyklų ir pan. Savivaldybės mokyklų vykdytų svarbių projektų pavyzdžiai pateikiami lentelėje:

2.2.1. lentelė. Mokyklų vykdyti projektai

Mokyklos pavadinimas	Vykdyti projektai
Plungės „Saulės“ gimnazija	<ul style="list-style-type: none"> • Nuolatinė Erasmus+ mokyklų mainų projektas „Hooked on Mathematics“ • Erasmus+ strateginių mainų partnerystės projekto „Foreign Language Teaching into the Future“ • Tarptautinio projekto olimpiada „Vilipo“ • Tarptautinis projektas „Svajonės gimnazijoje tobulėti kitaip pildosi: Londonas – realybė“ • Tarptautinis projektas Erasmus+ (2019 m.) • Projektas „Modernių kūrybiškumą skatinančių erdvių kūrimas Plungės „Saulės“ gimnazijoje“
Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazija	<ul style="list-style-type: none"> • Kokybės krepšelio projektas (2020-2022 m.) • Naujų ugdymo modelių diegimas Plungės rajono bendrojo ugdymo mokyklose (2020-2022 m.)
Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykla	<ul style="list-style-type: none"> • Plungės rajono savivaldybės projektas, skatinantis popamokinę vienos iš STEAM disciplinų – technologijų (kompiuterių ir informacinės sistemos, žaidimų kūrimo, programavimo, internetinių ir programinės įrangos sprendimų, 3D modeliavimo) veiklą: Technologijų panaudojimas mokinių skaitmeninių kompetencijų ir kūrybiškumo ugdymui pradinėse klasėse • Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektas „Įveikime kartu“, • Sveikos gyvensenos skatinimas Plungės rajono savivaldybėje, • Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektas „Emocijų labirintai“, • Vaikų ir jaunimo socializacijos (vasaros poilsio) programa „Smalsučiai“
Plungės Senamiesčio mokykla	<ul style="list-style-type: none"> • Europos socialinio fondo lėšomis finansuojamas „Kokybės krepšelio“ projektas mokinių ugdymosi pasiekimams gerinti; • „Erasmus+“ Bendrojo ugdymo sektoriaus 2 pagrindinio veiksmo (KA229) projektas „Lobių medžioklė“ (Treasure Hunt);

Tūkstantmečio mokyklų programa

Mokyklos pavadinimas	Vykdyti projektai
	<ul style="list-style-type: none"> „Erasmus +“ Tarpmokyklinės strateginės partnerystės projektas „Mokymasis netradicinėse aplinkose“. NORDPLUS JUNIOR projektas „Pažinkime vieni kitus per mitologiją“. Tarptautinis projektas „Perkeliamųjų gebėjimų vertinimas, 2020“. Projektas „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ edukacinių programų ir kūrybinių partnerystės veiklai vykdyti; Projektas „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“; ES struktūrinių fondų finansuojamas projektas „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“; ES struktūrinių fondų ir ŠMM projekto „Integralaus ugdymo principais ir naujausiais žinių perdavimo metodais paremta matematikos ugdymo proceso organizavimo modelio diegimas mokyklose“; Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdomas ir kontroliuojamas, VŠĮ „Meno avilys“ įgyvendinamas pilotinis kultūrinės edukacijos intervencijos projektas „ISTORIJOS. VAIZDAIS IR GARSAIS“; Projektas „Išmaniosios bitutės programavimo labirintuose“, finansuojamas Plungės rajono savivaldybės projektu, skatinančių popamokinę vienos iš STEAM disciplinų – technologijų (kompiuterių ir informacinės sistemos, žaidimų kūrimo, programavimo, internetinių ir programinės įrangos sprendimų, 3D modeliavimo) veiklą, lėšomis. Gabių ir talentingų vaikų ugdymo projektas „TAPK – tyrinėk, atrask, pažink, kurk“, finansuojamas Plungės rajono savivaldybės.

Šaltinis: Mokyklų administracijų pateikti duomenys

Investicinis projektas turi tiesioginių sąsajų su projektais, kurie buvo įgyvendinti per pastaruosius 5 metus, taip pat dar nebaigtais įgyvendinti projektais, tačiau į šio IP rėmus traukiamos tik tos veiklos, kurios nesukelia rizikos dėl dvigubo finansavimo, t. y. kurios:

- *nedubliuoja jau įgyvendintų ar įgyvendinamų veiklų;*
- *nedubliuoja patirtų projektinių investicijų;*
- *neatkartoja jau pasiektus tikslus ir pokyčius.*

2.3. Projekto tikslinės grupės ir ribos

Investicijų projekto tikslinės grupės, jų poreikiai ir laukiamas poveikis tikslinei grupei pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

2.3.1. lentelė. Investicijų projekto tikslinė grupė ir poveikis jos lūkesčiams

Tikslinė grupė ir jos dydis	Tikslinės grupės poreikiai/lūkesčiai	Investicijų projekto poveikis tikslinei grupei
Plungės rajono savivaldybės ugdymo įstaigų vadovai, mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai	Tikslinės grupės poreikiai yra susiję su kokybišku ugdymo turiniu	Įgyvendinus projektą pagerės ugdymo kokybė

Šaltinis: sudaryta autorių

Projektas bus įgyvendinamas kaip vienas projektas, kurio iniciatorius yra Europos socialinio fondo agentūra, vykdytysis partneris – Plungės rajono savivaldybės administracija bei 4 apibrėžtos Savivaldybės ugdymo įstaigos, atitinkančios PFSA atrankos kriterijus.

Įgyvendinant projekto tikslą, bus atliekami pasirengimo projektui darbai (parengtas investicijų projektas, paruošiami pirkimo dokumentai, atlikti reikalingi viešieji pirkimai) ir įgyvendinamos pagrindinės projekto veiklos, susijusios su prekių ir paslaugų įsigijimu.

Tūkstantmečio mokyklų programa

Remiantis 1.3. poskyryje atlikta problemų, kurioms spręsti yra rengiamas investicijų projektas, analize, nustatytos projekto **geografinės ribos** – Plungės rajono savivaldybė.

Teisinės projekto ribos: teisinės projekto ribos aprašytos projekto 1.2. poskyryje „Teisinė aplinka“.

Įgyvendinimo laikotarpio projekto ribos: Investicijų projektą numatoma įgyvendinti iki 2025 m. birželio 30 d.

Parengtumo projekto ribos yra pateikiamos skyriuje „1.2. Teisinė aplinka“.

Pagrindinė TŪM projektų tikslinė grupė – arčiausiai vaiko esantys Plungės rajono savivaldybės ugdymo įstaigų vadovai, mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai. Vis dėlto naudą dėl projekto įgyvendinimo pajus pagrindiniai projekto naudos gavėjai – Plungės rajono savivaldybės ugdymo įstaigų mokytojai bei mokiniai, jų tėvai (globėjai) ir kiti mokyklų bendruomenės nariai. Tinklaveikos būdu įgyvendintos veiklos praplės naudos gavėjų ratą ir skaičių, įtraukiant ir kitas Savivaldybės švietimo ir ugdymo įstaigas.

2.4. Projekto organizacija

Projekto pareiškėjas – Europos socialinio fondo agentūra yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis pelno nesiekiantis juridinis asmuo. Agentūros steigėja yra valstybė, kuriai atstovauja ir Agentūros dalininkų funkcijas įgyvendina Socialinės apsaugos ir darbo bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos. Agentūros pagrindinės veiklos: informuoti ir konsultuoti Europos Sąjungos investicijas pritraukti siekiančius asmenis, vertinti paraiškas, rengti paramos sutartis, prižiūrėti, jog ES lėšos būtų panaudotos tinkamai, o projektai įgyvendinami kokybiškai. Projekto organizacijos kontaktai pateikiami žemiau esančioje lentelėje.

2.4.1. lentelė. Projekto pareiškėjo rekvizitai

Juridinio asmens pavadinimas	Europos socialinio fondo agentūra
Adresas	M. Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius
Įstaigos kodas	192050725
Teisinė forma	Biudžetinė įstaiga
Telefonas	852649340
Faksas	852608281
El. pašto adresas	info@esf.lt
Interneto svetainės adresas	https://www.esf.lt

Šaltinis: Europos socialinio fondo agentūra (<http://www.esf.lt>)

Projekto vadovaujanti partnerė Plungės rajono savivaldybės administracija yra biudžetinė įstaiga, kurios veikla skirta įstatymams ir kitiems norminiams teisės aktams įgyvendinti, vietos savivaldos institucijų sprendimams įgyvendinti priimant administracinius sprendimus, teikiant įstatymų numatytas administracines paslaugas, administruojant viešųjų paslaugų teikimą Plungėje ir atliekant Plungės rajono savivaldybės administracijos vidaus administravimą. Administracijos rekvizitai pateikiami toliau esančioje lentelėje.

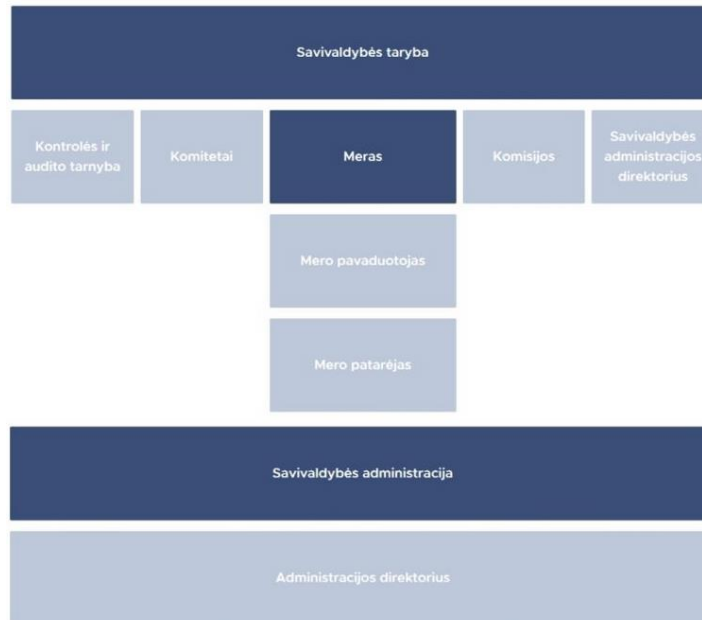
2.4.2. lentelė. Plungės rajono savivaldybės administracijos rekvizitai

Juridinio asmens pavadinimas	Plungės rajono savivaldybės administracija
Adresas	Vytauto g. 12, LT-90123 Plungė
Įstaigos kodas	188714469
Teisinė forma	Biudžetinė įstaiga
Telefonas	(8 448) 73 134
Faksas	(8 448) 71 608
El. pašto adresas	savivaldybe@plunge.lt
Interneto svetainės adresas	https://www.plunge.lt

Šaltinis: Plungės rajono savivaldybės administracija (<http://www.plunge.lt>)

Tūkstantmečio mokyklų programa

Plungės rajono savivaldybės administracijos veiklos tikslas yra užtikrinti savivaldybės institucijų (savivaldybės tarybos, administracijos direktoriaus) darbo organizavimą ir jų priimtų sprendimų įgyvendinimą. Svarbiausi savivaldybės administracijos uždaviniai yra įstatymų, Vyriausybės nutarimų, savivaldybės tarybos sprendimų, mero potvarkių įgyvendinimas savivaldybės teritorijoje, savivaldybės tarybos, savivaldybės mero, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos techninis aptarnavimas, savivaldybės tarybos komitetų organizacinis, techninis ir informacinis aptarnavimas. Plungės rajono savivaldybės administracijai vadovauja Administracijos direktorius.

Tūkstantmečio mokyklų programa

2.4.1. pav. Plungės rajono savivaldybės administracijos struktūra

Šaltinis: Plungės rajono savivaldybės administracija

Plungės rajono savivaldybės administracija turi didelę patirtį įgyvendinant ir valdant įvairius infrastruktūros modernizavimo ir kūrimo projektus viešųjų pastatų modernizavimo, kelių plėtros ir rekonstravimo, vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklų plėtros ir rekonstravimo, viešųjų erdvių tvarkymo, socialinėje, švietimo ir kitose srityse. 2014–2020 m. ES paramos laikotarpiu Plungės rajono savivaldybės administracija įgyvendino daugybę skirtingų regioninio planavimo projektų. Taip pat Plungės rajono savivaldybės administracija yra įgyvendinusi daugybę kitų fondų ir savomis lėšomis finansuotų projektų.

Remiantis PFSA sąlygomis, projekte partnerio teisėmis dalyvaus Plungės rajono savivaldybės švietimo įstaigos – TŪM projekto partnerės – Plungės „Saulės“ gimnazija, Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazija, Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykla bei Plungės Senamiesčio mokykla.

2.4.3. lentelė. Trumpas mokyklų – TŪM partnerių – pristatymas

Mokyklos pavadinimas	Mokyklų stiprios ir tobulintinos sritys
Plungės „Saulės“ gimnazija	Ši gimnazija yra pagrindinė (atraminė) Savivaldybės išgryninta keturmetė gimnazija. Vertinant visose rajono bendrojo ugdymo mokyklose besimokančių mokinių skaičių, 9-10 (I-II gimnazijos) ir III-IV gimnazijos klasėse 2021 m. rugsėjo 1 d. duomenimis Plungės „Saulės“ gimnazijoje mokėsi 57,80 proc. I-IV gimnazijos klasių mokinių ir net 82,97 proc. III-IV klasių mokinių.

Tūkstantmečio mokyklų programa

Mokyklos pavadinimas	Mokyklų stiprios ir tobulintinos sritys
	<p>Gimnazijos paskutinių metų PUPP rezultatų vidurkiai, lyginant su šalies ir rajono, yra aukštesni, todėl patirties dalijimasis su kitomis rajono mokyklomis yra be galo svarbus, nes dalis mokinių toliau mokytis atvyksta į šią gimnaziją. Visgi gimnazija siekia, jog PUPP aukščiausiais balais (9-10) įvertintų mokinių dalis augtų, nes šiuo metu ji mažesnė nei Lietuvos.</p> <p>„Tūkstantmečio mokyklų“ projekte Plungės „Saulės“ gimnazija turėtų būti pagrindinė mokykla, koordinuojanti STEAM veiklų įgyvendinimą rajone, bendradarbiaudama su kitomis rajono mokyklomis. Vienas iš tikslų – siekis, jog mokiniai į gimnaziją atvyktų tinkamai ir šiuolaikiškai pasiruošę mokytis gamtos mokslų. Nuo 2018 metų Plungės „Saulės“ gimnazijoje veikia moderni biotechnologijų laboratorija, kuria naudojasi ne tik gimnazijos moksleiviai, bet sudaromos sąlygos šioje laboratorijoje mokytis kitų mokyklų mokiniams. Tikslinga puoselėti vykdomą STEAM plėtros veiklą rajone ir sudaryti platesnes sąlygas veiklos plėtotei.</p> <p>Įvertinus pastarųjų 3 metų VBE rezultatų kaitos tendencijas, siekiama užtikrinti, jog VBE rezultatai gerėtų ir išlaikiusių VBE mokinių dalis augtų. Vienintelė disciplina – informacinės technologijos – yra ta, kurios VBE per paskutinius 3 metus išlaikiusių mokinių dalis stabiliai mažėja (2019 – 100 proc., 2020 – 92,3 proc., 2021 – 87,1 proc.). Bet kuriuo atveju, labai svarbus bendrų veiklų vykdymas, kad visų sričių mokytojai jau nuo pradinių klasių tikslingai siektų asmeninės mokinių pažangos ir aukštų mokinių pasiekimų visuose lygmenyse.</p> <p>Gimnazija turi nemažai socialinių partnerių su kuriais vyksta realus ir tvarus bendradarbiavimas profesinio orientavimo srityse ir kai kurias atvejais kultūrinio ugdymo veiklose. Tinklaveika tarp atskirų mokyklų bandoma plėtoti per bendrų STEAM veiklų organizavimą, tačiau lyderystės kompetencijos ugdymo proceso organizavimo srityse tobulintinos. Tobulintinas ir kultūrinių veiklų organizavimo procesas.</p>
<p>Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazija</p>	<p>Šioje mokykloje 2021 m. rugsėjo 1 d. duomenimis mokėsi 457 mokiniai. Šios mokyklos dalyvavimas programoje svarbus tuo, jog mokykla keletą metų pasižymi nuosekliu kompetencijų stiprinimu įtraukiojo ugdymo srityje ir stipria integracijos raiška. Progimnazijoje integruotai ugdomi 22,5 proc. mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių.</p> <p>Progimnazija, stiprindama kompetencijas įtraukiojo ugdymo srityje, siekia, jog mokinių gebėjimai ir žinios gerėtų. Paskutinių metų NMPP rezultatai rodo, jog mokyklai reikalinga stiprinti mokinių gebėjimus, visgi verta pabrėžti, jog mokykla, dalyvaudama Kokybės krepšelio veiklose ir savo iniciatyva, sugebėjo įtvirtinti individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą. Mokyklos geografinė padėtis ypač dėkinga plėtoti STEAM kryptis pradiniam ir pagrindiniam ugdyme. Progimnazijoje siekiama įrengti gamtos mokslų laboratoriją, skirtą viso rajono pradinių ir pagrindinio (I dalies) ugdymo klasių mokiniams. Tai leistų labiau įtraukti ir motyvuoti mokinius mokytis gamtos mokslų, o po to juos tęsti Plungės „Saulės“ gimnazijoje, kurioje yra įrengta aukšto lygio moderni biotechnologijų laboratorija. Bendras ir koordinuotas progimnazijos ir „Saulės“ gimnazijos darbas STEAM ugdymo srityje padėtų užtikrinti nuoseklią gamtos mokslų plėtrą rajone. Šiuolaikiškas gamtos mokslų ugdymas svarbus ne tik viduriniame ugdyme, todėl svarbu tinkamai „pakloti gerą pagrindą“ tolesnei veiklai.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, jog progimnazijos mokinių, lankančių NVŠ užsiėmimus mokykloje, dalis siekia 51,42 proc., kai Lietuvoje šis rodiklis – 35,35 proc.</p> <p>Mokykla turi patirties kultūrinio ugdymo srityse, plėtojant teatrinio ugdymo kompetencijas, kurias galima plėtoti plačiau.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, jog progimnazijos vadovybė, keletą metų orientuojasi į bendruomenės lyderystės kompetencijų ugdymą ir bendruomenės narių įtraukimą į mokykloje vykstančius procesus (skatinamas tėvų įsitraukimas į prevencinių veiklų vykdymą bendrų renginių organizavimą ir pan.).</p>
<p>Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykla</p>	<p>Ši mokykla, pagal mokinių skaičių yra antra didžiausia mokykla rajone. 2021 m. rugsėjo 1 d. duomenimis mokykloje mokėsi 793 mokiniai (20,84 proc. nuo visų rajono mokyklų mokinių). Viena iš mokyklos tobulintinių sričių, tai įtraukiojo ugdymo kompetencijų stiprinimas, įvairių šiuolaikinių metodikų ir instrumentų įvaldymas. Mokykloje integruotai ugdomų mokinių dalis siekia 8,2 proc.. Mokykloje dirba du socialiniai, vienas specialusis pedagogai, vienas logopedas. Mokyklai labai reikia psichologo.</p> <p>Remiantis 2019 metais atliktu mokyklos visuminiu išorės vertinimu, pastebėta, jog viena iš tobulintinių sričių, tai ugdymo(si) metodų įvairovė, nes 87 proc. stebėtų pamokų vyravo tradiciniai mokymo metodai. Praktiniai mokymai padėtų stiprinti mokytojų kompetencijas šiuolaikinių ugdymo metodų taikyme.</p>

Tūkstantmečio mokyklų programa

Mokyklos pavadinimas	Mokyklų stiprios ir tobulintinos sritys
	<p>Mokyklos mokiniai aktyviai dalyvauja rajoninėse dalykų olimpiadose ir pelno prizines vietas, o 2022 m. net 3 mokiniai dalyvavo respublikinėse olimpiadose. Viena mokinė laimėjo I vietą. Paskutinių metų aštuntokų NMPP rezultatai rodo, jog viena iš mokyklos stipriųjų sričių yra matematikos ugdymas, tai patvirtina ir PUPP rezultatai. Mokyklos rezultatų vidurkis (6,19) aukštesnis nei Lietuvoje (6,12), o gavusių 7-10 balų įvertinimus, mokinių dalis mokykloje (55,93 proc.), taip pat didesnė nei Lietuvoje (52,59 proc.).</p> <p>Mokykloje nuo 5 klasės mokiniai pagilintai mokosi anglų kalbos, todėl tikslinga būtų mokykloje įrengti Kalbų ugdymo edukacinę bazę, kuria galėtų naudotis ir kitų mokyklų mokiniai.</p> <p>Mokykla turi gana stiprias technologinio - meninio ugdymo tradicijas, kurias būtų galima stiprinti, o užtikrinus patirties sklaidą, kurti tinklaveikos principais pagrįstas veiklas. Mokykla daugiau nei 20 metų (kas dvejus metus) organizuoja mokinių sukurtų rūbų pristatymus (projektas - „Mados blykštė“). Projekto metu savo sukurtus modernius rūbus pristato, ne tik šios mokyklos mokiniai, bet ir dalis mokyklų iš visos Lietuvos.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, jog tobulintinos lyderystės kompetencijos, nes neretai mokykloje pasitaiko įtampų bendruomenėje, kai klausimai susiję su šiuolaikine vadyba ir sklandžiu procesų užtikrinimu. Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog mokyklai būtina plėtoti tinklaveikos principu organizuojamas kitokio pobūdžio veiklas, nes mokykla šiek tiek yra atsiribojusi nuo bendrų projektų organizavimo rajono mastu.</p>
Plungės Senamiesčio mokykla	<p>Ši mokykla pagal mokinių skaičių yra didžiausia mokykla rajone. 2021 m. rugsėjo 1 d. duomenimis mokykloje mokėsi 820 mokinių (21,54 proc. nuo visų rajono mokyklų mokinių). Viena iš mokyklos tobulintinių sričių, tai įtraukiojo ugdymo kompetencijų stiprinimas. Mokykloje integruotai ugdomų mokinių dalis siekia tik 7,1 proc.</p> <p>Remiantis mokyklos paskutinių metų PUPP rezultatais, pastebėta, jog mokyklos viena iš tobulintinių sričių, vyresniųjų (9-10 klasių) mokinių pasiekimų pažanga, nes nei PUPP mokinių vidurkiai, nei pagrindinį pasiekimų lygį (7-10 balų įvertinimais įvertintų) pasiekusių mokinių dalis, nesiekė šalies vidurkio.</p> <p>Visgi verta atkreipti dėmesį, jog mokyklos mokinių pasiekimai, vertinant paskutinių metų 4 ir 8 klasių NMPP rezultatus, yra labai aukšti: 4 klasių surinktų taškų vidurkis lietuvių k. – 21,8 (Lietuvos – 21,9), matematikos – 27,3 (Lietuvos – 27), o 8 klasių skaitymo – 27,6 (Lietuvos – 27), matematikos – 30,3 (Lietuvos - 29,6).</p> <p>Remiantis 2018 metais atlikto mokyklos visuminio išorės vertinimo duomenimis, viena iš mokyklos stipriųjų sričių – tinklaveika. Mokykla turi tvarų socialinių partnerių tinklą ir kartu su jais įgyvendina daug įvairiausių veiklų ir projektų.</p> <p>Mokykloje gilios etnokultūros tradicijos, kurias būtų galima toliau puoselėti, stiprinti ir dalintis patirtimis, kuriant tinklaveikos principais pagrįstas veiklas.</p>

Šaltinis: Pažangos planas

Šios švietimo ir ugdymo įstaigos yra įsteigtos Plungės rajono savivaldybės, jos išlaikomos iš savivaldybės biudžeto lėšų. Informacija apie šių švietimo įstaigų įgyvendintus, įgyvendinamus projektus pateikiama IP 2.2 dalyje bei 2 priede.

Iš projekto organizacijos struktūros ir visų partnerių įgyvendintų projektų apimties, galima spręsti, kad projekto organizacija nepritrūks žmogiškųjų išteklių ir patirties inicijuojamo projekto įgyvendinimui.

Projekto pareiškėja – Europos socialinio fondo agentūra – turi didelę patirtį įgyvendinant ir valdant įvairius ES lėšomis finansuojamus projektus. Projekto partnerė – Plungės rajono savivaldybės administracija – turi didelę patirtį įgyvendinant modernizavimo ir kūrimo bei kitus projektus. Į Projekto partnerio teisėmis taip pat traukiamos 4 Plungės rajono švietimo ir ugdymo įstaigos (kurios turės teisę atlikti susijusias investicijas ir patirti išlaidų), kurios turi patirties inicijuojant ir įgyvendinant projektus tiek pareiškėjo, tiek partnerio teisėmis ir įsipareigojimais. Apibendrinant galima teigti, jog Projekto organizacijai ir partneriams nepritrūks žmogiškųjų išteklių ir patirties įgyvendinant investicijų projektą.

Tūkstantmečio mokyklų programa

2.5. Projekto siekiami rezultatai

Projektas susijęs su Plungės rajono savivaldybės švietimo pažangos plano įgyvendinimu, t. y. nukreiptas į 1.3 dalyje nurodomų probleminių sričių sprendimą. Problemos sprendžiamos, identifikavus jų priežastis, ir nukreipiant veiksmus (veiklas) į priežasčių pašalinimą ar padarinių žalos mažinimą. Bendrai projektas nukreiptas į kiekvieno mokinio geresnių mokymosi rezultatų siekimą, įgalinant mokyklų bendruomenes, sukuriant lygias galimybes ir ugdymosi prieinamumą. Tokiu būdu pokyčiai inicijuojami ir įgyvendinami šiose pagrindinėse srityse:

- Švietimo bendruomenės įtraukties plėtra;
- Kultūrinio ugdymo, tenkinančio bendruomenės kultūrinius poreikius, edukacinę veiklą ir lyderystę, užtikrinimas;
- STEAM dalykų srities ugdymo stiprinimas, didinant mokymo(si) pasiūlą ir prieinamumą.

Pokyčių įgalinimas vyksta 4 veiklos kryptimis – per lyderystę, įtraukijį, kultūrinį ir STEAM ugdymą.

Įgyvendinus projekto uždavinius, planuojami pasiekti kiekybiniai rezultatai, kuriuos bus galima nesudėtingai išmatuoti lyginant juos su pradine situacija.

2.5.1. lentelė. Siekiami minimalūs rezultatai

Problemos (suvestinė)	Siekiami minimalūs rezultatai (pokyčiai formuluojami pagal Pažangos plano rodiklių sistemą)		
	Rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	Siektina reikšmė
<ul style="list-style-type: none"> • Nepakankamos mokytojų kompetencijos daryti įtaką mokinių pasiekimo rezultatams, motyvacijai mokytis ir siekti geresnių rezultatų; • Tinkamos infrastruktūros ir prieinamų mokymo(si) sąlygų trūkumas, stabdantis mokymosi pasiekiamumą, prieinamumą, kokybę bei įvairovę; • Neišnaudojamos tinklaveikos galimybės siekti geresnių rezultatų, buriant mokyklas ir jų bendruomenes, mažinant 	1. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (proc.)	68,69	73,00
	2. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (proc.)	19,53	63,00
	3. Bendrojo ugdymo mokyklų 1-8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis (proc.)	2,59	0,00
	4. Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	12,35	12,7

Tūkstantmečio mokyklų programa

Problemos (suvestinė)	Siekiami minimalūs rezultatai (pokyčiai formuluojami pagal Pažangos plano rodiklių sistemą)		
	Rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	Siektina reikšmė
atotrūkį tarp skirtingų švietimo įstaigų ir išnaudojant kiekvienos bendrojo ugdymo įstaigos potencialą bei sukurtą išskirtinę kompetenciją atskirose veiklos kryptyse	5. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose, dalis (proc.)	9,51	13,00
	6. Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis (proc.)	95,47	100
	7. Neformaliojo švietimo veikloje dalyvaujančių mokinių dalis (proc.)	64,19	75,00
	8. Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių, skaičius	0,71	0,84
	9. Paliktų kartoti programos kursą, mokinių skaičius, be mokinių suaugusiųjų ugdymo (vnt.). Įtrauktis	12	5
	10. Įgyvendinamų bendrų ugdymų ir projektinių veiklų, kuriose dalyvauja kitų rajono bendrojo ugdymo mokyklų bendruomenės nariai, skaičius (vnt.) Lyderystė	0	70

Tūkstantmečio mokyklų programa

Problemos (suvestinė)	Siekiami minimalūs rezultatai (pokyčiai formuluojami pagal Pažangos plano rodiklių sistemą)		
	Rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	Siektina reikšmė
	11. Sumažėjęs mokinių pasiekimų atotrūkis tarp savivaldybės teritorijoje esančių mokyklų, vertinant PUPP bent pagrindinį lygį pasiekusių, dalies skirtumą tarp miesto ir kaimo mokyklų (proc. punktai). STEAM	29,00	10,00
	12. Per metus bent 5 kultūrinio ugdymo edukacinėse veiklose,, kurios integruotis į formalųjį ugdymą, dalyvavusių mokinių dalis (porc.) Kultūrinis ugdymas	0	80,00

Šaltinis: Pažangos planas

Aukščiau pateiktoje lentelėje įvardintas minimalus rezultatas bus pasiektas įgyvendinant projektą.

Įgyvendintas projektas prisidės prie identifikuotų problemų sprendimo, nes bus įgyvendinamas pagal nustatytus siekiamus minimalius rezultatus.

Tūkstantmečio mokyklų programa

3. GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS

Šioje Investicijų projekto dalyje įvertinama bei aprašoma esama situacija bei padėtis jei Projekto organizacija tęstų veiklą nedarydama jokių investicijų, nurodomos galimos veiklos bei jų vertinimo kriterijai. Įvertinus veiklas pasirenkamas jų tolesnės analizės metodas.

3.1. Esama situacija

Plungės rajono savivaldybės sudaryta Savivaldybės švietimo pažangos plano rengimo darbo grupė, analizuodama švietimo srities 2020–2022 m. parengtas ataskaitas (pvz., pažangos ataskaitas), taip pat galiojančius strateginio planavimo dokumentų nuostatas, apibrėžė, kad Pažangos plano objektas (problemine sritimi, prie kurios sprendimo turėtų labiausiai prisidėti dokumento nuostatų įgyvendinimas) yra nepakankami mokinių mokymosi pasiekimai. Kadangi Lietuvos mastu yra nustatytos tam tikrų strateginių rodiklių siektinos reikšmės, galima konstatuoti, kad Plungės rajono savivaldybės atitinkamų rodiklių reikšmės yra žemesnės, todėl situacija privalo būti sprendžiama. Deja, probleminės situacijos sprendimas reikalauja papildomų investicijų į mokyklų infrastruktūrą, mokytojų ir kitų mokyklų darbuotojų kompetencijų tobulinimą, papildomų priemonių įsigijimą ir pan. veiklas.

Darbo grupių metu buvo pasirinktos Plungės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigos tokia apimtimi, kad daryti didžiausiai galimą įtaką mokinių pasiekimams, taip pat vertinant atitikimą PFSA reikalavimams. Tokiu būdu pasirinktose bendrojo ugdymo įstaigose, išrinktose dalyvauti TŪM projekte, mokosi 70,4 proc. Savivaldybės visų bendrojo ugdymo mokyklų mokinių.

Pažymima, jog įgyvendinus IP veiklas bus patiriamos papildomos sąnaudos, todėl žemiau esančiose pateikiamos ugdymo įstaigų išlaidos bus laikomos atskaitos tašku.

3.1.1. lentelė. Plungės „Saulės“ gimnazijos sąnaudų suvestinė (2017–2021 m., Eur)

Sąnaudų pavadinimas	Metai				
	2017	2018	2019	2020	2021
Šildymo išlaidos (6 203 m ²)	32426,72	39922,83	38623,93	23713,22	37636,75
Elektros energijos išlaidos	16478,45	18024,36	14930,22	10212,24	9933,78
Vandens išlaidos	3439,28	4609,61	2956,96	1565,87	1681,75
Mokyklai priklausančios teritorijos priežiūros išlaidos (žiemos ir vasaros laikotarpio vidurkis)	6309,51	6780,58	6562,76	9304,63	10815,81
Iš viso:	58653,96	69337,38	63073,87	44795,96	60068,09

Šaltinis: sudaryta darbo autorių, remiantis mokyklų duomenimis, 2022 m.

3.1.2. lentelė. Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijos sąnaudų suvestinė (2017–2021 m., Eur)

Sąnaudų pavadinimas	Metai				
	2017	2018	2019	2020	2021
Šildymo išlaidos (6 203 m ²)	18821,04	23251,36	21762,63	16766,09	27469,62
Elektros energijos išlaidos	6300,48	6634,72	6939,15	5349,29	6563,73
Vandens išlaidos	1620,04	1502,46	2026,84	1560,98	1673,49
Mokyklai priklausančios teritorijos priežiūros išlaidos (žiemos ir vasaros laikotarpio vidurkis)	990,45	1553,22	3139,13	4680,11	4475,57
Iš viso:	27732,01	32941,76	33867,75	28356,47	40182,41

Šaltinis: sudaryta darbo autorių, remiantis mokyklų duomenimis, 2022 m.

Tūkstantmečio mokyklų programa

3.1.3. lentelė. Plungės „Ryto“ pagrindinė mokyklos sąnaudų suvestinė (2017–2021 m., Eur)

Sąnaudų pavadinimas	Metai				
	2017	2018	2019	2020	2021
Šildymo išlaidos (6252,76 m ²)	26513,76	32022,09	36314,15	26166,48	30686,20
Elektros energijos išlaidos	9866,87	9875,91	10249,58	7408,71	7111,43
Vandens išlaidos	3490,56	2405,86	2521,24	4352,03	4577,77
Mokyklai priklausančios teritorijos priežiūros išlaidos (žiemos ir vasaros laikotarpio vidurkis)	4000	4500	5000	4000	4500
Iš viso:	43871,19	48803,86	54084,97	41927,22	46875,40

Šaltinis: sudaryta darbo autorių, remiantis mokyklų duomenimis, 2022 m.

3.1.4. lentelė. Plungės Senamiesčio mokyklos sąnaudų suvestinė (2017–2021 m., Eur)

Sąnaudų pavadinimas	Metai				
	2017	2018	2019	2020	2021
Šildymo išlaidos (6 203 m ²)	28457,31;	32864,81;	29954,34;	21340,65	29305,30
Elektros energijos išlaidos	12294,83	4962,51	4702,14	4755,25	5776,34
Vandens išlaidos	2752,52	2383,99	2202,14	5440,57	5255,09
Mokyklai priklausančios teritorijos priežiūros išlaidos	3000,00	3000,00	3000,00	3000,00	3000,00
Iš viso	18047,35	10346,5	9904,28	34536,47	43336,73

Šaltinis: sudaryta darbo autorių, remiantis mokyklų duomenimis, 2022 m.

Apibendrinimas. Rengiant Pažangos planą, konstatuota, kad yra strateginių švietimo situacijos problemų, kurias būtina spręsti. Be papildomų investicijų šioje srityje, problemos nebūtų išspręstos, kas ilgainiui mažintų švietimo paslaugų savivaldybėje patrauklumą ir aktualumą.

3.2. Galimos projekto veiklos

Pristatomas investicijų projektas yra parengtas vadovaujantis metodiniais dokumentais, kuriuose nustatyti konkretūs reikalavimai investicijų projektui kaip dokumentui. Remiantis „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“ nuostatomis, kadangi rengiamo investicijų projekto vertė neviršija 15 mln. Eur, vertinamų alternatyvų skaičius ir turinys iš karto gali būti pasirenkamas pagal „Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodiką“, atsižvelgiant į įgyvendinamas veiklas. Taigi, galimų projekto veiklų sąrašas (ilgasis sąrašas) nebus sudaromas, ir iš karto pereinama prie trumpojo veiklų sąrašo.

3.3. Veiklų vertinimo kriterijai

Remiantis IP 3.2 dalyje pateikta informacija, galimų projektų veiklų sąrašas nebuvo sudaromas, tai nėra išskiriami ir veiklų vertinimo kriterijai.

3.4. Trumpasis veiklų sąrašas

Remiantis Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priedu, galimi investavimo objektai yra: pastatų / patalpų projektai, inžinerinių statinių projektai, nematerialiojo turto projektai, įrenginių projektai ir transporto priemonių projektai. Šio projekto ribose aktualūs investavimo objektai – pastatai / patalpos bei įrenginiai (numatoma, kad investicijos į turto sukūrimą / įsigijimą sudarys daugiau kaip 50 proc. visų Projekto investicijų).

Ekonominės naudos šaltiniai skirtingų alternatyvų atveju yra skirtingi, tad pasirenkamas pagrindinis ekonominės veiklos sektoriaus projektų tipas – *Investicijos į bendrojo ugdymo infrastruktūrą ir aplinkos modernizavimą*. Buvo nagrinėjama kaip papildomą projekto tipą pasirinkti *Investicijas į neformaliojo švietimo infrastruktūrą ir aplinkos modernizavimą*, tačiau tokio vertinimo atsisakyta, kadangi tas pat turtas gali būti naudojamas neformaliajam švietimui, tačiau jo pagrindinė paskirtis – bendrojo ugdymo poreikių tenkinimas ir

Tūkstantmečio mokyklų programa

veiklų organizavimas. Investavimo objektas yra įrenginiai, taigi minimaliai pagal IP rengimo metodiką privalomos išnagrinėti ir palyginti projekto įgyvendinimo alternatyvos yra šios:

- Naujų įrenginių įsigijimas/esamų tobulinimas;
- Įrenginių nuoma;
- Kooperacija;
- Esamų įrenginių tobulinimas;

Remiantis sudarytu nagrinėtinų alternatyvų sąrašu, pateikiamas alternatyvų įgyvendinimo galimumo vertinimas, konkrečiu IP atveju:

3.4.1. lentelė. Projekto alternatyvos

Alternatyva	Alternatyvos įgyvendinimo galimumas	Alternatyvos tikslingumas nagrinėti toliau
<i>Naujų įrenginių įsigijimas / esamų tobulinimas</i>	Pažangos plano rengimo metu buvo identifikuota, kad Projekto problematiką sukelia keli veiksniai. Vienas jų – tinkamos infrastruktūros stoka, nepakankamumas. Esama įranga yra pasenusi, jos trūksta – ypač praktiniams užsiėmimams, laboratorijos įrengtos statybos ar esminės rekonstrukcijos metu (kuri ne visuose objektuose atlikta), todėl trūksta ir kokybiškų patruaklių erdvių – laboratorijų, patyriminę veiklą užtikrinančių erdvių, dirbtuvių, specializuotų kabinetų ir pan. Investuojant į naujus įrenginius, numatoma sukurti tinkamas sąlygas mokytojams keisti mokymo turinį, daryti jį įdomesnį, patrauklesnį, suprantamesnį, daugiau dėmesio skirti praktinei patyriminei veiklai, kas galėtų labiau sudominti vaikus ir prisidėti prie jų motyvacijos, geresnių rezultatų siekimo.	Toliau nagrinėti tikslinga
Įrenginių nuoma	Projektų įgyvendinimo atvejais, turto nuoma gali būti nagrinėjama tik Projekto įgyvendinimo laikotarpiu, vėliau nuomos išlaidos padengiamos pareiškėjo ir kitų projekto dalyvių lėšomis. Tokios alternatyvos atmetimą lemia kelios priežastys: <ul style="list-style-type: none"> - Ribotos mokyklų ir savivaldybės galimybės apmokėti tik einamąsias išlaidas (pvz., medžiagos, detalių įsigijimas), tiek nuomos išlaidas; - Nepakankamos galimybės atskirti nuomotiną ir įsigytiną turtą. T. y. darbo grupė supranta, kad gali būti nuomojama tik dalis įrenginių, todėl negali įvertinti, kuris turtas gali būti išnuomotas rinkos sąlygomis ir kokios sąlygos būtų palankios (pvz., telefoninių pokalbių su tiekėjais metu minėta, kad tiekėjai nėra linkę apibrėžti, kokį turtą ir kokiomis sąlygomis galėtų nuomoti) 	Toliau nagrinėti netikslinga
Kooperacija	Plungės rajono savivaldybėje nėra tokios, kaip numatoma įsigyti, laboratorijos įrangos, todėl kooperacijos alternatyva yra negalima.	Toliau nagrinėti netikslinga
Esamų įrenginių tobulinimas	Esamų įrenginių, kuriuos būtų galima pritaikyti numatytoms veikloms vykdyti ir rezultatams pasiekti, Plungės rajono savivaldybėje nėra.	Toliau nagrinėti netikslinga

Šaltinis: sudaryta autorių

Projekte yra sudarytas trumpasis veiklų sąrašas. Iš galimų veiklų sąrašo kaip tikslinga nagrinėti pasirinkta veikla – Naujų įrenginių įsigijimas. Tokiu atveju pagal „Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodiką“ šiam pasirinkimui dar reikia įvertinti papildomas galimybes. Šio Projekto kontekste, būtinos įrangos sąrašą sudarinėjo mokytojai praktikai, todėl įvairių technologijų alternatyvos nėra vertinamos. Kadangi 2 esminiai problemine situaciją keliantys veiksniai buvo apibrėžti kaip mokytojų kompetencijos stoka, ir tinkamos infrastruktūros bazės trūkumas, o pagal CPVA bei ESFA rekomendacijas yra rekomenduojama išnagrinėti bent 3 alternatyvas, toliau nagrinėjamos 3 alternatyvos galimybės:

Tūkstantmečio mokyklų programa

- Pirmasis veiklų rinkinys („bazinis paketas“) – investuojant tiek į kietąsias, tiek į minkštąsias Projekto veiklas. Visos šioje alternatyvoje numatytos veiklos buvo parinktos darbo grupių metu, kuriose dalyvavo mokyklų vadovai, mokytojai, savivaldybės darbuotojai, taip pat atstovai iš Ministerijos, todėl veiklos yra pagrįstos bei laikomos kaip tinkamos nagrinėti.
- Antrasis veiklų rinkinys – siekiama pagerinti mokyklų pasiekiamumą. Vietoje investicijų į su meno užsiėmimais susijusių įrenginių bei infrastruktūros įsigijimą, yra įsigyjamas elektrinis autobusas, kuriuo vaikai bus vežami į mokyklą. Šios alternatyvos atveju sumažės įrangos bei infrastruktūros įsigijimo kaštai, tačiau padidės tinklo mokyklų išteklių prieinamumo gerinimo kaštai. Rengiant pažangos planą, viena iš probleminių sričių buvo nustatytas nepakankamas mokyklų tarpusavio bendradarbiavimas. Taip pat, viena iš problemų, kuri yra identifikuota programoje dalyvaujančių mokyklų vadovų bei savivaldybės darbuotojų – prastos susisiekimo galimybės, ribojančios laisvą mokinių judėjimą nuo gyvenamosios vietos iki mokyklos (viešojo transporto stotelės yra prastai išdėstytos mieste bei rajone, o kai kuriose gyvenvietėse viešojo transporto paslauga yra visai neprieinama). Siekdama spręsti šias problemas (mokyklų tarpusavio bendradarbiavimas bei prastas mokyklų prieinamumas rajono gyventojams), darbo grupė nusprendė vietoje investicijų į su menu susijusią infrastruktūrą bei įrangą investuoti į elektrinį autobusą, kuriuo vaikai (kurie turi ribotas galimybes judėti į bei iš mokyklos), būtų vežami į bei iš mokyklos. Taip pat, autobusas bus naudojamas ir veiklose, kurios vyks ne mokyklų ribose, pavyzdžiui išvykose į biblioteką, kultūros objektą, arba atsivežant Programoje nedalyvaujančių mokyklų mokinius į naujai įrengtas STEAM klases bei laboratorijas.
- Trečiasis veiklų rinkinys – siekiama gerinti mokytojų kompetencijas. Vietoje investicijų į įrangą bei infrastruktūrą Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje, pasirenkama kelti mokytojų kvalifikaciją – perkami mokymai su apsilankymais užsienyje, siekiant pasimokyti iš gerosios praktikos. Iš visų programoje dalyvaujančių ugdymo įstaigų, Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje mokosi mažiausiai mokinių, todėl neinvestuojant į šios ugdymo įstaigos infrastruktūrą bei neskiriant papildomos įrangos, socialinės – ekonominės naudos sumažėjimas būtų mažiausias. Vietoje investicijų į minėtos ugdymo įstaigos infrastruktūrą bei įrangą, visų Programoje dalyvaujančių ugdymo įstaigų mokytojams būtų perkami mokymai, taip pat kelionė į Suomiją, kurioje dalyviai galėtų semtis gerosios praktikos iš užsienio mokyklų.

*Šio IP kontekste akcentuotina, kad pagal PFSA yra finansuojamas tik naujos įrangos įsigijimas, o pačios įrangos poreikis buvo ilgai diskutuotas darbo grupėse, kuriose dalyvavo atsakingi Plungės rajono savivaldybės administracijos darbuotojai, mokyklų vadovai, mokytojai, apibrėžti socialiniai partneriai. Atsižvelgiant į tai tampa akivaizdu, kad tuo metu, kai visi sprendiniai yra išdiskutuoti ir parengtas pažangos planas, nagrinėti papildomas atskirų įrangos vienetų specifikacijos ir apimties galimybes yra neaktualu, todėl kaip tinkamos nagrinėti alternatyva pasirenkama – **naujų įrenginių įsigijimas**. Atsižvelgiant į ESFA bei CPVA rekomendacijas bei kadangi 2 esminiai probleminę situaciją keliantys veiksniai buvo apibrėžti kaip mokytojų kompetencijos stoka, ir tinkamos infrastruktūros bazės trūkumas, toliau bus analizuojamos trys alternatyvos: Pirmasis veiklų rinkinys, antrasis veiklų rinkinys bei trečiasis veiklų rinkinys.*

Tolimesnės finansinės, ekonominės, jautrumo ir rizikų analizės rezultatai generuojami, užpildant IP skaičiuoklę MS Office Excel formatu, naudojama paskutinės redakcijos (v1-6.0, atnaujinta 2022-01-25) forma, prieinama per <https://www.ppplietuva.lt/lt/viesuju-investiciju-projektu-rengimas/rengimas-ir-vertinimas-1>.

4. FINANSINĖ ANALIZĖ

Finansinė analizė atliekama nagrinėjant finansinius projekto įgyvendinimo pinigų srautus. Jai atlikti naudojamas pinigų srautų metodas: projekto išlaidos (investicijos, veiklos sąnaudos, mokesčiai ir pan.) suprantamos kaip neigiami pinigų srautai, o projekto įplaukos (finansavimas, likutinė vertė, veiklos pajamos ir pan.) – kaip teigiami pinigų srautai. Finansiniams rodikliams apskaičiuoti viso ataskaitinio laikotarpio grynujų pinigų srautai diskontuojami. Pagrindiniai finansinės analizės rezultatų rodikliai – investicijų ir kapitalo finansinė grynoji dabartinė vertė ir vidinė gražos norma (FGDV ir FVGN). Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) gaunama sudėjus diskontuotų pinigų srautų per projekto gyvavimo laikotarpį, parodo projekto naudą, išreikštą dabartine pinigų verte. Finansinė vidinė gražos norma (FVGN) – diskonto norma, kuriai esant investicijų vertė lygi grynujų pinigų srautų vertei, t. y. diskonto norma, su kuria grynoji dabartinė investicijų vertė lygi nuliui. Jeigu FVGN didesnė už rinkoje esančią palūkanų normą, vadinasi, projektas duos didesnę naudą už lėšų skolinimosi išlaidas.

4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis

Remiantis Europos Komisijos kaštų-naudos analizės rengimo rekomendacijomis viešųjų investicijų projektų finansiniam vertinimui taikomas 15 metų ataskaitinis projekto vertinimo laikotarpis, kai vertinamas švietimo sektorius (kiti sektoriai). Yra pasirenkamas projekto ataskaitinis laikotarpis 14 m. plius nuliniai metai, iš kurių 3 metai – investicijų įgyvendinimo metai, o 12 metų – sukurtos infrastruktūros bei įsigytų įrenginių eksploatacijos laikotarpis. Numatoma, jog investicijos bus atliekamos 2023–2025 metais (2025 m. I pusė), o Projekto įgyvendinimo vertinimo horizontas – 2026–2037 metai (pradedant 2026 m. II pusmečiu).

4.2. Finansinė diskonto norma

Remiantis Europos Komisijos kaštų-naudos rengimo rekomendacijomis (*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects*), Lietuvoje įgyvendinamiems investicijų projektams finansinė diskonto norma (FDN) turi būti nustatyta atskiru Finansų ministerijos priimtu teisės aktu. Tokiu atveju, atliekant finansinę analizę, reikėtų taikyti Finansų ministerijos nustatytą FDN. Tol, kol valstybės lygmeniu FDN nenustatyta, finansinėje analizėje taikytina **4 proc. FDN**.

4.3. Projekto lėšų srautas

Projekto lėšų srautų analizė apima projekto investicijų, projekto investicijų likutinės vertės, projekto veiklos pajamų, projekto veiklos išlaidų, projekto mokesčių ir projekto finansavimo analizę.

4.3.1. Investicijų išlaidos

Projekto investicijos – tai visos projekto veikloms įgyvendinti reikalingos išlaidos, kurias planuojama patirti sukuriant apibrėžtus projekto rezultatus. Šioje investicijų projekto dalyje yra realiai įvertintas investicijų lėšų poreikis ir suplanuota reali investicijų išlaidų patyrimo eiga, dalis ir proporcijos.

Žemiau esančiose lentelėse pateikiamios skirtingų alternatyvų investicijų išlaidos:

4.3.1. lentelė. Alternatyvos A.1 investicijos

Eil. Nr.	Veikla	Kieki s	Kaina	Išlaidų suma, iš viso	Pagrindimas (nuoroda į atitinkamą dokumentą)
Infrastruktūra				1057130,14	
1	Švietimo pagalbai skirtų erdvių įrengimas arba patobulinimas Saulės gimnazijoje			80000,00	
1.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	80000,00	80000,00	UAB Duvos komercinis pasiūlymas
2	Švietimo pagalbai skirtų erdvių įrengimas arba patobulinimas Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje			16566,94	
2.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	16566,94	16566,94	UAB Duvos komercinis pasiūlymas
3	Švietimo pagalbai skirtų erdvių įrengimas arba patobulinimas Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykloje:			174800,00	
3.1.	<i>I a. II a. III a. fojė patalpų remontas</i>	3	23		https://docs.google.com/spreadsheets/d/1hDcnvvhEG6C7qzCnnpjBHYbjGwowFpe0/edit?usp=sharing&oid=112791109110936308472&rtmpof=true&sd=true
3.2.	<i>50 mokomųjų kabinetų atnaujinimas</i>	50	1000,00	50000,00	https://drive.google.com/drive/folders/1pXMCs8coaWoL_nUnY5Qt-auRSe8tP1Yq?usp=sharing
3.3.	<i>62 vnt. vidinių durų keitimas</i>	62	400,00	24800,00	https://drive.google.com/file/d/1bmwvpv05HJR9-ahRPre6aKc00zjM0fiDx/view?usp=sharing
3.4.	<i>bibliotekos atnaujinimas</i>	1	20000,00	20000,00	https://docs.google.com/document/d/1XRwKqSTxan_fYVD4YOZ1XbRUkwmN_1t/edit?usp=sharing&oid=112791109110936308472&rtmpof=true&sd=true
3.5.	<i>vėdinimo-kondicionavimo sistema</i>	1	30000,00	30000,00	https://drive.google.com/file/d/1CoPOHjz7qmaMm7C0oEOm-N6EqIQ5oXAw/view?usp=sharing
3.6.	<i>langų roletai</i>	1	10000,00	10000,00	https://drive.google.com/file/d/1Xe77qYGuDFnhHhEwD8dKV-MqQGN2znFM/view?usp=sharing
3.7.	<i>lauko klasė</i>	2	20000,00	40000,00	https://drive.google.com/drive/folders/1kcFoQhtmlL3layOAt31LyOv25yUH55Pbz?usp=sharing
4	Švietimo pagalbai skirtų erdvių įrengimas arba patobulinimas Plungės Senamiesčio mokykloje			45000,00	

Tūkstantmečio mokyklų programa

4.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	45000,00	45000,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
5	Muzikos studijos įrengimas Saulės gimnazijoje (grindys, sienos, garų šalinimo sistema, lubos, apšvietimas, užtemdymas)			40000,00	
5.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	40000,00	40000,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
6	Menų ir technologijų edukacinių erdvių įrengimas ir sutvarkymas Plungės Senamiesčio mokykla			80000,00	
6.1.	<i>Technologijų edukacinių erdvių įrengimas (grindys, sienos, garų šalinimo sistema, lubos, apšvietimas, užtemdymas)</i>	1	80000,00	80000,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
7	Menų ir technologijų edukacinių erdvių įrengimas ir sutvarkymas Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykloje			20000,00	
7.1.	<i>Technologijų edukacinių erdvių įrengimas (grindys, sienos, garų šalinimo sistema, lubos, apšvietimas,)</i>	1	20000,00	20000,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
8	Kalbų laboratorijos įrengimas Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykloje			5000,00	
8.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	5000,00	5000,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
9	Etnokultūrinių erdvių įrengimas Plungės Senamiesčio mokykloje			101880,00	
9.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	101880,00	101880,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
10	Teatrinės kūrybos laboratorijos įrengimas, pasitelkiant partnerius ir konsultantus Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje			162441,00	
10.1.	<i>Patalpų remontas (pritaikymas)</i>	1	162441,00	162441,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
11	Biotechnologijų laboratorijų įrengimas ir plėtra (patalpų pritaikymas) Saulės gimnazijoje			50000,00	
11.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	50000,00	50000,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
12	Biotechnologijų laboratorijų įrengimas ir plėtra (patalpų pritaikymas) Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje			54853,00	
12.1.	<i>Patalpų remontas (pritaikymas laboratorijai)</i>	1	54853,00	54853,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>
13	Biotechnologijų laboratorijų įrengimas ir plėtra (patalpų pritaikymas) Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykloje			10000,00	
13.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	10000,00	10000,00	<i>UAB Duvos komercinis pasiūlymas</i>

Tūkstantmečio mokyklų programa

14	Biotechnologijų laboratorijų įrengimas ir plėtra (patalpų pritaikymas) Plungės Senamiesčio mokykloje			30000,00	
14.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	30000,00	30000,00	UAB Duvos komercinis pasiūlymas
15	Robotikos veikloms skirtų kabinetų pritaikymas Saulės gimnazijoje			30000,00	
15.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	30000,00	30000,00	UAB Duvos komercinis pasiūlymas
16	Robotikos veikloms skirtų kabinetų pritaikymas Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykloje			17858,20	
16.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	3000,00	3000,00	UAB Duvos komercinis pasiūlymas
16.2.	<i>Robotikos veikloms skirta įranga Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykloje</i>	1	7000,00	7000,00	
16.3.	<i>Inžinerinis-mokslinis rinkinys „Robotikos dirbtuvės“</i>	16	269,95	4319,20	https://www.edukaciniai.lt/lt/inzinerinis-mokslinis-rinkinys-robotikos-dirbtuves.html
16.4.	<i>Arduino Uno Startinis Rinkinys</i>	20	119,00	2380,00	https://www.anodas.lt/arduino-uno-startinis-rinkinys
16.5.	<i>3D spausdintuvas CR-5 PRO</i>	1	1159,00	1159,00	https://www.lemona.lt/3d-spausdintuvas-cr-5-pro-h-uzdaro-tipo-300x225x380mm-spausdinimo-temperatura-max-300-c-creality.html
17	Robotikos veikloms skirtų kabinetų pritaikymas Plungės Senamiesčio mokykloje			12856,00	
17.1.	<i>Rinkinys</i>	24	119,00	2856,00	https://www.anodas.lt/arduino-uno-startinis-rinkinys?sort=p.price&order=DESC
17.2.	<i>Patalpų remontas</i>	1	10000,00	10000,00	-
18	Mokinių kokybiško poilsio organizavimas modernizuotose ir interaktyviomis priemonėmis aprūpintose erdvėse Saulės gimnazijoje			50000,00	
18.1.	<i>Patalpų remontas</i>	1	50000,00	50000,00	UAB Duvos komercinis pasiūlymas
19	Mokinių kokybiško poilsio organizavimas modernizuotose ir interaktyviomis priemonėmis aprūpintose erdvėse Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje			4535,00	
19.1.	<i>Sensorinio kambario priemonės</i>	1	4535,00	4535,00	VšĮ „Penki pojūčiai“ komercinis pasiūlymas
20	Mokinių kokybiško poilsio organizavimas modernizuotose ir interaktyviomis priemonėmis aprūpintose erdvėse Plungės „Ryto“ pagrindinėje mokykloje (remontui)			40000,00	VšĮ „Penki pojūčiai“ komercinis pasiūlymas

Tūkstantmečio mokyklų programa

20.1.	Mokinių kokybiško poilsio organizavimas modernizuotose ir interaktyviomis priemonėmis aprūpintose erdvėse Plungės „Ryto“ pagrindinėje mokykloje	1	20000,00	20000,00	
20.2.	minkštasuoliai	20	700,00	14000,00	BALDAI PROJEKTAVIMAS GAMYBA (vilanus.lt)
20.3.	sėdmaišiai, suoliukai				https://www.studyfurniture.eu/item-category/minkstasuoliai-mokykloms-darzeliams/
20.4.	interaktyvūs ekranai	2	3000,00	6000,00	https://drive.google.com/file/d/1ywd0tvan1rjvL41Cus5z3ukiYmKCKOso/view?usp=sharing
21	Mokinių kokybiško poilsio organizavimas modernizuotose ir interaktyviomis priemonėmis aprūpintose erdvėse Plungės Senamiesčio mokykloje			31340,00	
21.1.	Patalpų remontas	1	14000,00	14000,00	UAB Duvos komercinis pasiūlymas
21.2.	informaciniai ekranai	2	3900,00	7800,00	Lantel komercinis
21.3.	stalai	5	398,00	1990,00	https://www.officeday.lt/baldai-biuro-ir-konferenciju-iranga/baldai-interjero-elementai/stalai/reguliuojamo-aukscio-stalas-sun-flex-easydesk-elite-elektrinis-vieno-variklio-juodas-remas-120x60-cm-juodas-stalvirsis-350-01275.html
21.4.	minkštasuoliai	14	280,00	3920,00	https://drive.google.com/drive/my-drive
21.5.	suolai	30	121,00	3630,00	https://drive.google.com/drive/my-drive

Įranga ir įrenginiai

1292281,09

22	Mobilūs baldai skirti individualioms mokymo(si) erdvėms Plungės „Saulės“ gimnazijoje			17316,00	
22.1.	Vienvietis reguliuojamo aukščio mokyklinis komplektas N1-B. Stalas + 1 kėdė	120	99,30	11916,00	https://www.artom.lt/produktas/vienvietis-reguliuojamo-aukscio-mokyklinis-komplektas-n1-b/
22.2.	Vienvietis mokyklinis stalas E-172/1A	120	45,00	5400,00	https://www.musonas.lt/wp-content/uploads/2018/04/Stalas-mokyklinis-E-172-1A-su-kedemis.jpg
23	Mobilūs baldai skirti individualioms mokymo(si) erdvėms Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje			6014,85	

Tūkstantmečio mokyklų programa

23.1.	<i>Kėdės</i>	30	200,50	6014,85	UAB „Lentelis“ komercinis pasiūlymas; UAB „Officeday“ komercinis pasiūlymas
24	Mobilūs baldai skirti individualioms mokymo(si) erdvėms Plungės „Ryto“ pagrindinėje mokykloje	10	2600,00	26000,00	10 priedas mobilus baldai.png
25	Mobilūs baldai skirti individualioms mokymo(si) erdvėms Plungės Senamiesčio mokykloje			24390,00	
25.1.	<i>Kėdės</i>	90	123,00	11070,00	https://drive.google.com/drive/my-drive
25.2.	<i>Stalai</i>	90	148,00	13320,00	https://drive.google.com/drive/my-drive
26	Sensoriniams ir imersiniams kambariams skirta įranga, interaktyvios grindys ir sienos Plungės „Saulės“ gimnazijoje			12300,65	
26.1.	<i>Labai didelis burbulų vamzdis</i>	1	2299,00	2299,00	https://www.ismanimokykla.lt/lt/labai-didelis-burbulu-vamzdis
26.2.	<i>Veidrodinis kamuolys 30 cm su varikliu ir LED šviestuvu</i>	1	283,66	283,66	https://www.slauqivita.com/paieska?mact=Search%2Ccntnt01%2Cdosearch%2C0&cntnt01returnid=60&cntnt01searchinput=Veidrodinis+kamuolys+30+cm+su+varikliu+ir+LED+%C5%A1viestuvu
26.3.	<i>Fuzzix PLB20S plazma rutulys 20cm, plb20</i>	1	55,00	55,00	https://pigu.lt/lt/sventine-atributika/dekoracijos-indai-sventems/fuzzix-plb20s-plazma-rutulys-20cm?id=60175364&feat=search&keyword=fuzzix+plb20s+plazma+rutulys+20cm+plb20
26.4.	<i>Muzikinis Centras PHILIPS TAM6805/10</i>	1	249,99	249,99	https://www.technorama.lt/muzikiniai-centrai/muzikinis-centras-philips-tam6805-10.html
26.5.	<i>AUSINĖS SONY MDR-RF811RK</i>	1	52,00	52,00	https://www.oqmina.lt/lt/ausines-sony-mdr-rf811rk
26.6.	<i>Benq W2700 4K UHD (3840 x 2160), 2000 ANSI lumens, 30000: 1, White, Lamp warranty 12 month(s)</i>	1	1783,00	1783,00	https://www.skytech.lt/9hjkc7737e-benq-w2700-uhd-3840-2160-2000-ansi-lumens-30000-white-lamp-warranty-m-p-451939.html
26.7.	<i>Nešiojamas kompiuteris Lenovo ThinkPad T15 Gen 1 15.6" FHD IPS/Intel Core i5-10210U/RAM:16GB/SSD:256GB/Intel UHD/Windows 10 Pro/</i>	1	1544,24	1544,24	https://bigbox.lt/visi-nesiojami-kompiuteriai/1098114-nesiojamas-kompiuteris-lenovo-thinkpad-t15-gen-1-156-fhd-ips-intel-core-i5-10210u-ram-16gb-ssd-256gb-intel-uhd-windows-10-pro-nordic-20s6002ymx-195042034653.html

Tūkstantmečio mokyklų programa

26.8.	Foto tapetai „Miško pasaka“ 460x320	1	205,00	205,00	https://www.decodetales.lt/lt/miskas/8677-fototapetai-misko-pasakos.html#/272-size-400x280
26.9.	Lipnūs fototapetai „Paplūdimys Punta Cana“ 441x315	1	224,00	224,00	https://www.decodetales.lt/lt/jura/19403-lipnus-fototapetas-beach-in-punta-cana.html?search_query=Jura&results=338#/421-size-441x315
26.10.	PREMIUM BLACK-OUT BELLA 150x 220	2	194,00	388,00	https://regila.lt/blackout-roletai/1184-13685-premium-black-out-bella.html#/29-vald_p-kaire/158-roletu_tipas-prie_lango/413-spalvu_grupes-geltona
26.11.	Masažinis krėslas JR-M9 4D	2	2580,00	5160,00	https://sportinis.lt/index.php?route=product/search&search=Masa%C5%BEinis%20kr%C4%97slas%20JR-M9%204D
26.12.	ŠVIESIAI PILKAS PAKABINAMAS SĖDIMAS HAMAKAS	1	46,86	46,86	https://profibiuras.lt/index.php?route=product/search&filter_name=%C5%A0VIESIAI%20PILKAS%20PAKABINAMAS%20S%C4%96DIMAS%20HAMAKAS
26.13.	Hamakų tvirtinimo detalė POWER HOOK	1	9,90	9,90	https://pigu.lt/lt/baldai-ir-namu-interjeras/lauko-baldai/hamakai-stovai/rinkinys-hamako-tvirtinimui-royokamp?id=39084353&feat=search&keyword=rinkinys+hamako+tvirtinimui+royokamp
27	Sensoriniams ir imersiniams kambariams skirta įranga, interaktyvios grindys ir sienos Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje			8264,67	
27.1.	Sensorinė įranga	1	6840,00	6840,00	VšĮ „Penki pojūčiai“ komercinis pasiūlymas
27.2.	Dokumentų spinta	2	148,80	297,60	https://medrika.lt/pagrindinis/746-1237-auksta-keturiu-duru-dokumentu-spinta.html#/43-spalva-berzas
27.3.	Stalas su dviejų stalčių bloku	1	219,95	219,95	https://medrika.lt/kompiuteriu-rasomieji-stalai/855-aukletejos-stalas-su-stalciais-ir-spintelemis.html
27.4.	Kėdė	1	87,00	87,00	https://medrika.lt/darbuotoju-kedes/872-kede-era-gtp.html

Tūkstantmečio mokyklų programa

27.5.	<i>Mobili lenta (balta)</i>	1	274,97	274,97	https://charlot.lt/konferencijos-ir-ju-planavimas/lentos/rasomoji-lenta-su-stovu-sukama-magnetine-150x100cm-lakuota/
27.6.	<i>Žurnalinis staliukas</i>	1	111,50	111,50	https://medrika.lt/zurnaliniai/888-zurnalinis-kvadratinis-staliukas.html
27.7.	<i>Akustinė sienelė</i>	1	433,65	433,65	UAB „Lietuvos meistrai“ komercinis pasiūlymas
28	Sensoriniams ir imersiniams kambariams skirta įranga, interaktyvios grindys ir sienos Plungės „Ryto“ pagrindinėje mokykloje	1	30000,00	30000,00	https://drive.google.com/file/d/1iwAOFalBE3st3E0BVYC9bu70uwQGfwfq/view?usp=sharing
29	Sensoriniams ir imersiniams kambariams skirta įranga, interaktyvios grindys ir sienos Plungės Senamiesčio mokykloje	1		40525,00	
29.1.	<i>Masažinis krėslas JR-M9 4D</i>	2	2580,00	5160,00	https://sportinis.lt/index.php?route=product/search&search=Masa%C5%BEinis%20kr%C4%97slas%20JR-M9%204D
29.2.	<i>Įranga sensoriniam - imersiniam kambariui</i>	1	35365,00	35365,00	https://drive.google.com/drive/my-drive
30	Programinė įranga, licencijos ir metodikos vaikų su specialiaisiais poreikiais ugdymui: sensorinės taktilinės priemonės, Word Wall programos licencijos (20 vnt.).		2955,00	2955,00	https://wordwall.net/lt/price-plans/school ; UAB „Biznio mašinų kompanija“ komercinis pasiūlymas
31	Muzikos studijai reikalinga įranga (garso įrašymo įrenginiai, mikrofonai, kompiuterinė technika, lauko muzikos įrenginiai ir pan.) Plungės „Saulės“ gimnazijoje			63065,85	
31.1.	<i>Steinberg UR22C Recording Pack 2-in, 2-out USB garso plokštė, kondensatorinis mikrofonas, uždaro tipo ausinės STUDIO ĮRANGOS KOMPLEKTAI</i>	1	179,00	179,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.2.	<i>Presonus HD9 Uždaro galo dinaminės ausinės, 40 ohms, 3 m tiesus laidas</i>	4	79,00	316,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.3.	<i>Mikrofono Stovas Gravity MS 2222 B Žemo profilio mikrofono stovas su apvaliu pagrindu, 480 - 730 mm aukštis, 4kg</i>	6	48,00	288,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.4.	<i>Mikrofono laikiklis Shure A25DM</i>	6	6,00	36,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.5.	<i>Būgnų komplektas Tamburo Opera 522FN16 Tamburo Opera 522FN16</i>	1	3499,00	3499,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.6.	<i>Džembė NUBA VINYL 14"</i>	6	159,00	954,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.7.	<i>Elektrinė gitara Gibson Les Paul Studio Ebony</i>	1	1429,00	1429,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“

Tūkstantmečio mokyklų programa

31.8.	<i>Elektrinė gitara Fender Player Plus Jazz Bass, Maple Fingerboard, Olympic Pearl</i>	1	1090,00	1090,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.9.	<i>Dėklas perkusinių vamzdžių rinkiniui Gator GK-1610</i>	4	30,00	120,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.10.	<i>Mėnulio būgnas Pearl PMTD8GMF687 Pearl PMTD8GMF687</i>	1	279,00	279,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.11.	<i>Perkusinių vamzdžių rinkinys Boomhwackers BWDG diatoninis (standartinis) Boomhwackers BWDG</i>	10	27,00	270,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.12.	<i>Schlagwerk WT5</i>	1	99,00	99,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.13.	<i>Metalo fonas Musser M645</i>	1	1490,00	1490,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.14.	<i>Schlagwerk TRE04TT</i>	1	175,00	175,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.15.	<i>Schlagwerk TRS210</i>	1	249,00	249,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.16.	<i>Ksilofonas SUZUKI Bass XPB-16+XPB-6</i>	1	1099,00	1099,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.17.	<i>Ksilofonas SUZUKI Alto XPA-16+XPA-6</i>	1	745,00	745,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.18.	<i>Ksilofonas SUZUKI Soprano XPS-16+XPS-6</i>	1	650,00	650,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.19.	<i>Lazdelės ksilofonui arba varpeliams Vic Firth M143</i>	1	43,00	43,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.20.	<i>Lazdelės ksilofonui arba varpeliams Vic Firth M132</i>	1	46,00	46,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.21.	<i>Aktyvi garso kolonėlė JBL EON 715</i>	4	698,00	2792,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.22.	<i>Aktyvi žemų dažnių kolonėlė JBL EON 718S DEK</i>	2	1299,00	2598,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.23.	<i>Mikšerinis Pultas Soundcraft SIGNATURE 12</i>	1	419,00	419,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.24.	<i>Stovas Kolonėlei K&M 21337</i>	2	42,00	84,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.25.	<i>Mikrofonas AKG C451B</i>	2	329,00	658,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.26.	<i>Mikrofonas Shure SM58-LC</i>	4	109,00	218,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.27.	<i>Belaidė mikrofono sistema Shure BLX24/SM58</i>	2	333,00	666,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.28.	<i>Šviesos efektų komplektas EUROLITE LED KLS Laser Bar Next FX Light Set</i>	1	489,00	489,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.29.	<i>Teatrinis prožektorius Cameo TS 100 WW</i>	4	519,00	2076,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.30.	<i>DMX Kontroleris SDJ Faster 192</i>	1	145,00	145,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.31.	<i>Kachonas Schlagwerk CP404BLK</i>	1	179,00	179,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.32.	<i>Laidas Cordial CXM 10 FM</i>	8	23,50	188,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“

Tūkstantmečio mokyklų programa

31.33.	<i>Laidas Cordial CXM 5 FM</i>	2	19,00	38,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.34.	<i>DMX Laidas Eurolite DMX 10m</i>	6	18,00	108,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.35.	<i>Mikrofoninis Laidas Cordial CFM 20 FM</i>	2	32,50	65,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.36.	<i>Mikrofoninis Laidas Cordial CFM 10 FM</i>	2	21,00	42,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.37.	<i>Mikrofono Stovas K&M 21020</i>	6	49,00	294,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.38.	<i>Stovas Kolonėlei K&M 21436</i>	2	64,00	128,00	Komercinis pasiūlymas UAB „TAMSTA“
31.39.	<i>Duo HD (anoduoto aliuminio rezonatorius) (C-Dur pentatonika C4-C6, komplektacijoje 4 ergonominės mušamosios lazdelės, montavimui į žemę),</i>	1	5319,16	5319,16	UAB Percussion Play Baltics komercinis pasiūlymas
31.40.	<i>Sansa - Rimba HD (anoduoto aliuminio rezonatorius) (C-Dur diatonika C4-C6, komplektacijoje 2 ergonominės mušamosios lazdelės, montavimui į žemę,)</i>	1	3406,15	3406,15	UAB Percussion Play Baltics komercinis pasiūlymas
31.41.	<i>Septet Ensemble komplektas, susidedantis iš: Colossus Chimes C-Dur pentatonika C3-C5 (11 varpų), Papilio Bells C-Dur pentatonika C4-C7, Babel Drum Small C-Dur pentatonika C4-C5, Babel Drum Large G-Dur pentatonika G3-B5, Cajon (3 vnt), Bell Lyre (8 laisvai skambantys varpai), Handpipes C-Dur diatonika G3-C5. Montavimui į žemę.</i>	1	30097,54	30097,54	UAB Percussion Play Baltics komercinis pasiūlymas
32	Įranga skirta dailės, menų ir technologijų edukacinėms erdvėms Plungės „Ryto“ pagrindinėje mokykloje:			21718,79	
32.1.	<i>Aktyvi ventiliacinė sistema virtuvei su garintuvais 119 kab.</i>	3			
32.2.	<i>Įrankių spinta TC 1995-041040 121 kab.</i>	4	580,00	2320,00	https://modulus.lt/produktas/irankiu-spinta-%d1%82%d1%81-1995-041040/
32.3.	<i>Priverstinė aktyvi ventiliacija 121 k.(dirbtuvės)</i>	1			
32.4.	<i>Darbastalis PROFI WT120.WD1/F1.000</i>	20	280,00	5600,00	https://modulus.lt/produktas/darbastalis-profi-wt120-wd1-f1-000/
32.5.	<i>Spaustuvas šaltkalviškas pasukamas plotis 150mm,</i>	15	87,73	1315,95	https://www.liudoirankiai.com/spaustuvas-saltkalviskas-pasukamas-nr-89
32.6.	<i>Lazerinės pjovimo ir išdeginimo staklės</i>	1	1,00	5000,00	https://drive.google.com/file/d/1B6TC_E8QsixV1VNhcYPJ9IC4MO2ZEUB7/view?usp=sharing
32.7.	<i>Pjaustymo kilimėliai tekstilinimas audiniams (60 x90 cm).</i>	3	46,60	139,80	https://jurasta.com/rankdarbiai/irankiai-ir-priemones/pjaustymo-kilimeliai

Tūkstantmečio mokyklų programa

32.8.	<i>Liniuotės skiautiniams 15 x 60 cm.</i>	6	9,34	56,04	https://jurasta.com/rankdarbiai/irankiai-ir-priemones/liniuotes
32.9.	<i>Diskinis peilis tekstilei 60 mm art.DW-RC060</i>	6	13,00	78,00	https://eparduotuve.kaivida.lt/en/search?controller=search&orderby=position&orderway=desc&search_query=Diskinis+peilis+tekstilei++60+mm+art.DW-RC060&submit_search=
32.10.	<i>Lyginimo sistema Kärcher SI 4 EasyFix, geltona</i>	1	494,12	494,12	https://www.senukai.lt/p/lyginimo-sistema-karcher-si-4-easyfix-geltona/fh9q?mtd=search-popup&pos=autocoplete&src=searchnode
32.11.	<i>Kompiuterizuota mezgimo mašina Silver reed SK840</i>	1	1248,00	1248,00	https://www.siuvimomasinos.lt/katalogas/mezgiimo-masinos-2/
32.12.	<i>Kompiuteriz siuvimo-siuvėjimo mašin Bernette Chicago 7</i>	1	995,00	995,00	https://www.siuvimomasinos.lt/katalogas/buitines-siuvimo-masinos-2/
32.13.	<i>Manekenas reguliuojamas 12-16 metų vaikams</i>	1	169,00	169,00	https://www.siuvimomanija.lt/prekiu-katalogas-siuvimo-masinos/reguliuojami-manekentai
32.14.	<i>Rankinis termopresas tekstilei Rubina RB 60 x 40 cm</i>	1	478,00	478,00	https://www.siuvimomasinos.lt/preke/japsewtj-38x38-rankinis-termo-presas/
32.15.	<i>Terminė plėvelė A4 POLI-FLEX TURBO</i>	150	2,00	300,00	https://jurasta.com/catalogsearch/result/?q=Termin%C4%97+pl%C4%97vel%C4%97+A4+POLI-
32.16.	<i>Elektroninė pjaustyklė ir skanuoklis Brother ScanNCut SDX1250</i>	1	590,00	590,00	https://jurasta.com/rankdarbiai/aparatai-ir-masineles/elektronines-pjaustykles-ir-priedai/elektronine-pjaustykle-ir-skanuoklis-brother-scanncut-sdx1250
32.17.	<i>Mikrobangų krosnelė Samsung GE83M/BAL</i>	1	135,00	135,00	https://www.senukai.lt/p/mikrobangu-krosnele-samsung-ge83m-bal/316i?mtd=search-popup&pos=autocoplete&src=searchnode
32.18.	<i>Elektrinės kepimo formos - įvairios</i>	6	35,00	210,00	https://www.senukai.lt/c/buitine-technika/smulki-virtuves-technika/5b3
32.19.	<i>Puodai indukcinėms viryklėms.</i>	6	60,00	360,00	https://www.senukai.lt/paieska/?q=Indukciniai+puodai
32.20.	<i>Ofortinės staklės su volu dailės pamokoms 50 cm</i>	1	1710,00	1710,00	http://www.menomuza.lt/LT/catalog/product/77/abiq-ofortines-stakles-500-mm/
32.21.	<i>Popieriaus pjaustyklė su stovu</i>	1	350,00	350,00	https://parduotuvemera.lt/preke/popieriaus-pjaustykle-kw-trio-13021
32.22.	<i>Popieriaus pjaustymo giljotina A3 formato.</i>	2	84,94	169,88	https://www.4office.lt/prekiu-paieska?vars/search/giljotinos

Tūkstantmečio mokyklų programa

33	Įranga skirta dailės, menų ir technologijų edukacinėms erdvėms Plungės Senamiesčio mokykloje			71219,00	
33.1.	<i>Molbertai</i>	14	129,00	1806,00	
33.2.	<i>Darbastalis su 2 spintelėmis</i>	30	800,00	24000,00	https://darbis.lt/en/darbastalis-su-2-spint-1800x620x850-19
33.3.	<i>Molio krosnis</i>	1	7792,00	7792,00	https://keramikams.lt/krosnis-keramikai-cl-330-3
33.4.	<i>Molio žiedimo staklės</i>	3	1428,00	4284,00	https://keramikams.lt/ziedimo-stakles-rk-3d
33.5.	<i>Molis, dažai, glazūra, priemonės, įrankiai</i>	1	1500,00	1500,00	https://keramikams.lt/prekiu-katalogas/zaliavos-glazuroms-ir-masems
33.6.	<i>Modelino volavimo mašina</i>	2	90,00	180,00	https://minmax.lt
33.7.	<i>Modelinas, įrankiai modeliuoti modelinui</i>	1	400,00	400,00	https://www.artinn.lt/97-modelinas
33.8.	<i>Modeliavimo, dekoravimo ratas</i>	12	55,00	660,00	https://keramikams.lt/modeliavimo-dekoravimo-ratas-o180x150mm-688004
33.9.	<i>Kompiuterizuota mezgimo mašina</i>	1	1248,00	1248,00	https://www.siuvimomasinos.lt/preke/silver-reed-sk840/
33.10.	<i>Stacionarūs kompiuteriai (dailės studijai)</i>	4	819,00	3276,00	www.lantelis.lt
33.11.	<i>Tapybos priemonės</i>	1	2000,00	200,00	https://minmax.lt/lt/5-dažai-tapybai
33.12.	<i>Tekstilės spausdintuvas</i>	1	5000,00	5000,00	UAB „Kopijavimo sistemos“ komercinis pasiūlymas
33.13.	<i>Priemonės tekstiliam spausdintuvui</i>	1	3000,00	3000,00	UAB „Kopijavimo sistemos“ komercinis pasiūlymas
33.14.	<i>3D spausdintuvas</i>	1	2583,00	2583,00	https://www.anodas.lt/snapmaker-2-0-3-in-1-3d-spausdintuvas-su-korpusu-a350t-atnaujinta-versija
33.15.	<i>3D spausdintuvo eksploatacinė medžiaga</i>	50	25,80	1290,00	https://www.senukai.lt/p/3d-spausdintuvo-ekspluatacine-medziaga-gembird-3dp-pla-plus-330-m-raudona/f39d?
33.16.	<i>Lazerinės graviravimo staklės</i>	1	8200,00	8200,00	https://www.anodas.lt/flux-hexa-lazerinio-pjovimo-ir-graviravimo-stakles?
33.17.	<i>Puodų rinkinys indukciniai kaitlentei</i>	4	300,00	1200,00	https://gerduva.lt/puodu-rinkinys-diadem-plus-5-d
33.18.	<i>Virtuvės įrankiai</i>		1400,00	1400,00	https://gerduva.lt/maisto-ruosa/maisto-ruosimo-irankiai

Tūkstantmečio mokyklų programa

33.19.	Šaldymo įranga	2	1600,00	3200,00	https://www.novastar.lt/rezultatus/Saldytuvas+SBS+LG+dviduris+GSJV90BSAE.ABSQEUR
34	Kalbų laboratorijai skirta įranga Plungės „Ryto“ pagrindinėje mokykloje:			33392,00	
34.1.	Vienviečiai stalai "Boomerang" mokiniams	30	150,00	4500,00	https://biurobaldai.lt/mokyklubaldai/mokykliniai-stalai/desk-21-boomerang/
34.2.	Stalas mokytojui Team (dvigubas)	1	200,00	200,00	https://biurobaldai.lt/mokyklubaldai/mokykliniai-stalai/team-mokytoju-dvigubas-stalas/#desc
34.3.	Kėdės mokiniams	30	60,00	1800,00	https://biurobaldai.lt/mokyklubaldai/shell/
34.4.	Spinta	1	119,00	119,00	https://www.ikea.lt/lt/products/svetaine/daiktu-laikymo-sistemos-svetaineje/knygu-spintos/billy-knygu-spinta-balta-spr-69281776
34.5.	Spintos	2	119,00	238,00	https://www.ikea.lt/lt/products/svetaine/daiktu-laikymo-sistemos-svetaineje/knygu-spintos/billy-knygu-spinta-su-durimis-balta-spr-79287358
34.6.	Mokytojo kėdė	1	60,00	60,00	https://biurobaldai.lt/mokyklubaldai/shell/
34.7.	"SmartClass+" kalbų mokymosi programinė įranga	25	399,00	9975,00	www.bmk.lt
34.8.	SmartClass+ klasės valdymo programinė įranga	25	200,00	5000,00	www.bmk.lt
34.9.	Paruošta interaktyvi medžiaga anglų kalbos mokymuisi "Let's talk"	25	200,00	5000,00	www.bmk.lt
34.10.	Nuotolinė prieiga su 5 metų licencijos atnaujinimu	25	200,00	5000,00	www.bmk.lt
34.11.	Nuotolinė prieiga "Cloud"	1	1500,00	1500,00	www.bmk.lt
35	Etnokultūrinio ugdymo erdvėms reikalinga įranga ir mokymo priemonės Plungės Senamiesčio mokykloje			53521,00	
35.1.	garso ir vaizdo įranga	1	16990,00	16990,00	https://drive.google.com/drive/my-drive
35.2.	langų užtemdymo sistema	1	8380,00	8380,00	https://drive.google.com/drive/my-drive
35.3.	Aktyvi garso kolonėlė JBL EON 715	3	698,00	2094,00	https://www.tamsta.com/lt/aktyvi-pa-kolonele-jbl-eon715
35.4.	Audimo staklės	15	324,00	4860,00	https://www.siuvimomasinos.lt/katalogas/audi-mo-stakles-2/
35.5.	Mezgimo, nėrimo, audimo, siūlai ir įrankiai	1	1400,00	1400,00	https://www.siuvimomasinos.lt/katalogas/

Tūkstantmečio mokyklų programa

35.6.	<i>Liaudiški muzikos instrumentai (kanklės, armonika, cimbolai, basetlė, būgnai, molinukai ir kt.)</i>	1	5500,00	5500,00	https://www.tamsta.com/lt/puciamieji-instrumentai
35.7.	<i>Žemaitiški tautiniai rūbai</i>	30	476,56	14297,00	https://www.rutazalioji.lt/kategorija/tautinis-kostiumas
36	Teatrinės kūrybos laboratorijai skirta įranga ir mokymo priemonės Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje			115134,56	
36.1.	<i>Akustinė įranga</i>	1	14400,00	14400,00	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
36.2.	<i>Garso įranga</i>	1	14000,00	14000,00	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
36.3.	<i>Apšvietimas</i>	1	36000,00	36000,00	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
36.4.	<i>Vaizdo įranga</i>	1	14999,99	14999,99	<u>UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas</u>
36.5.	<i>Foto/video studija</i>	1	9999,99	9999,99	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
36.6.	<i>Radio taškas</i>	1	7999,99	7999,99	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
36.7.	<i>Draperija</i>	1	15999,99	15999,99	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
36.8.	<i>Akustinės sienelės</i>	4	433,65	1734,60	UAB „Lietuvos meistrai“ komercinis pasiūlymas
37	Biotechnologijų laboratorijoms skirta įranga Plungės „Saulės“ gimnazijoje			97281,00	
37.1.	<i>WALDNER SCALA I, Laboratorinė plautuvė su spintele, 900x750x900 mm ir avariniu akių dušeliu</i>	1	4200,00	4200,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas
37.2.	<i>WALDNER SCALA laboratorinis stalas mokytojui, matmenys: 1500x750x900 mm, stalviršis - laminuota melamino plokštė, H-formos rėmas, mobili spintelė su 4 stalčiais, 450x550x790 mm</i>	1	1420,00	1420,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas
37.3.	<i>WALDNER SCALA mobilus laboratorinis stalas mokytojui, matmenys: 900x750x900 mm, stalviršis - laminuota melamino plokštė, H-formos rėmas su ratukais, iš kurių du fiksuojami.</i>	1	655,00	655,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas
37.4.	<i>Waldner Mokytojo kėdė Sediato Cross - sukamoji kėdė. Reguliuojamas aukštis spyruokle ant 5 žvaigždučių aliuminio pagrindo su kietais arba minkštais ratukais. Sėdynė pagaminta iš oro pagalvėlės, dvigubų sienelių plastiko, galimi dydžiai: Galimos spalvos: oranžinė, mėlyna, obuolių žalia, šviesiai pilka.</i>	1	230,00	230,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas

Tūkstantmečio mokyklų programa

37.5.	WALDNER SCALA laboratorinis stalas mokiniams, dvivietis, matmenys: 1200x750x870 mm, stalviršis - laminuota melamino plokštė, H-formos rėmas	15	440,00	6600,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas
37.6.	Nautilus SHC 06 Mokinio kėdė. Kėdė ant plieninio rėmo. Sėdynė pagaminta iš dvigubos sienelės plastiko su oro pagalvėlėmis. Galimi kiti dydžiai: 5, 6, 7 ir spalvos. Komplektuojama su plastikiniais slydimo apsaugomis minkštomis grindims.	30	70,00	2100,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas
37.7.	WALDNER SCALA laboratorinės spintos, 1200x550x2090 mm, su 2 ištisinėmis varstomomis durimis ir 4 reguliuojamo aukščio lentynomis	5	950,00	4750,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas
37.8.	WALDNER PowerLift elektros tiekimo sistema. Paskirtis – inžinierinių komunikacijų (elektros, duomenų, multimedia rozečių bei suspausto oro įvadų) privedimui prie darbo stalų nuo lubų. Alkūnėje integruotos 6 elektros rozetės, 230V-16A Alkūnė ergonomiško dizaino, atlenkiama iš vertikalios į horizontalią padėtį, kai nėra naudojama. Komplektuojama su tvirtinimo bei laidų uždengimo ir pravedimo profiliu, fiksuojamu prie lubų, kurio aukštis individualiai pritaikomas prie patalpos aukščio. Pagaminta iš aliuminio, padengto milteline danga.	4	4020,00	16080,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas
37.9.	Transportavimo, užnešimo, montavimo kaštai	1	1100,00	1100,00	Mokslo technologijos, UAB komercinis pasiūlymas
37.10.	Researcher Bino 40-1000x mikroskopas	8	389,00	3112,00	https://smartworld.lt/
37.11.	Mikroskopas Bresser Bresser Researcher Bino 40-1000x	8	389,00	3112,00	https://skyhunters.lt/
37.12.	Didysis fizikos pagrindų rinkinys - laboratorija	15	3594,80	53922,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/
38	Biotechnologijų laboratorijoms skirta įranga Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje			173873,64	
38.1.	STEAM laboratorija	1	146155,00	146155,00	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.2.	Dvipusė mobili lenta (balta)	1	274,97	274,97	https://charlot.lt/konferencijos-ir-ju-planavimas/lentos/rasomoji-lenta-su-stovu-sukama-magnetine-150x100cm-lakuota/
38.3.	Gamtos mokslų eksperimentų rinkinys 2-8 klasei	3	455,96	2175,89	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas

Tūkstantmečio mokyklų programa

38.4.	<i>Mechanikos rinkinio 43020 papildymas</i>	2	178,80	357,60	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.5.	<i>Mechanikos eksperimentų rinkinys 7-12 klasei</i>	2	1326,10	2652,20	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.6.	<i>Pradinis optikos eksperimentų rinkinys 2-6 klasei</i>	2	766,10	1532,20	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.7.	<i>Elektros grandinės rinkinys 2-6 klasei</i>	2	660,40	1320,81	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.9.	<i>Vandens tiekimo ir valymo eksperimentų rinkinys 2-6 klasei</i>	2	466,39	932,79	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.10.	<i>Magnetizmo/Elektrostatikos mini rinkinys 2-8 klasei</i>	6	110,89	665,38	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.11.	<i>Vandens tyrimo laboratorija</i>	3	149,70	449,10	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.12.	<i>Vandens tyrimo laboratorijos 890700 papildymas</i>	3	99,70	299,11	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.13.	<i>Optikos eksperimentų rinkinys 7-12 klasei</i>	2	2375,40	4750,80	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.14.	<i>Magnetų rinkinys dėžutėje</i>	4	85,00	340,01	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.15.	<i>Plokštelių rinkinys magnetizmo eksperimentams</i>	4	14,54	58,18	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.16.	<i>Priemonių rinkinys (biologija, chemija)</i>	15	304,92	4573,80	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.17.	<i>Svarstyklės</i>	12	63,40	760,85	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.18.	<i>ProAqua Test Easy 7 in 1 vandens testas</i>	10	24,20	242,00	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.19.	<i>Mėgintuvėlių stovas</i>	30	17,66	529,98	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.20.	<i>Termometras</i>	30	10,50	315,08	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.21.	<i>Priemonės laboratoriniams tyrimams (stiklėliai, mėgintuvėliai, stiklinės, pipetės, lėkštutės ir kt.)</i>	1	910,66	910,66	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.22.	<i>Preparatų rinkinys mikroskopui „Bakterijos“</i>	2	380,09	760,19	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas

Tūkstantmečio mokyklų programa

38.23.	<i>Preparatų rinkinys mikroskopui „Gyvenimas dirvožemyje“</i>	2	211,49	422,99	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
38.24.	<i>Mikroskopai</i>	15	226,27	3394,05	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
39	Biotechnologijų laboratorijoms skirta įranga Plungės „Ryto“ pagrindinėje mokykloje			71417,00	
39.1.	<i>STEAM lagaminai:</i>	12	754,00	9041,00	
39.2.	<i>Garso ir eksperimentų rinkinys</i>	1	899,00	899,00	https://www.ismanimokykla.lt/lt/garso-eksperimentu-rinkinys-2-6
39.3.	<i>Vandens tiekimo ir valymo eksperimentų rinkinys</i>	1	467,00	467,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/vandens-valymo-eksperimentu-rinkinys-pradinukams
39.4.	<i>Pradinis chemijos rinkinys</i>	1	862,00	862,00	https://www.ismanimokykla.lt/lt/chemijos-1-6klasei
39.5.	<i>Svarstyklės ir pusiausvyra</i>	1	913,00	913,00	https://www.ismanimokykla.lt/lt/eksperimentu-rinkinys-svarstykles-ir-pusiausvyra-2-6
39.6.	<i>Universalus gamtos mokslų eksperimentų rinkinys</i>	1	625,00	625,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/universalus-gamtos-mokslu-eksperimentu-rinkinys-pradinukams
39.7.	<i>Šilumos eksperimentų rinkinys</i>	1	704,00	704,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/silumos-eksperimentu-rinkinys-2-6-klasei
39.8.	<i>Oro eksperimentų rinkinys</i>	1	655,00	655,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/oras-dujos-aplink-mus-eksperimentu-rinkinys-pradinukams
39.9.	<i>Pradinis optikos eksperimentų rinkinys</i>	1	767,00	767,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/pradinis-optikos-eksperimentu-rinkinys-2-6-klasei
39.10.	<i>Vėjo ir orų stotelė</i>	1	910,00	910,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/vejo-ir-oru-stotele-pradinukams
39.11.	<i>Gamtos mokslų eksperimentų rinkinys</i>	1	725,00	725,00	https://www.ismanimokykla.lt/lt/gamtos-mokslu-rinkinys
39.12.	<i>Žemės ir mėnulio judėjimo demonstravimo modelis</i>	1	1112,00	1112,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/zemes-ir-menulio-judejimo-demonstracinis-modelis-tellurium-n
39.13.	<i>Mini planetariumas</i>	6	67,00	402,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/mini-planetariumas
39.14.	<i>Planšetiniai kompiuteriai</i>	24	300,00	7200,00	https://drive.google.com/file/d/1ReTEkXH9I9LyBjz0VbQQQRGiKtKtn3pd/view?usp=sharing

Tūkstantmečio mokyklų programa

39.15.	<i>Nešiojami kompiuteriai</i>	24	700,00	16800,00	https://drive.google.com/file/d/1SolaK_S-FGxFeIL8KRsuuVURrUhg5BUW/view?usp=sharing
39.16.	<i>Virtualios realybės akiniai (komplekte 8 vnt. + 3 metų licenzija)</i>	3	7399,00	23097,00	https://www.ismanimokykla.lt/lt/virtualios-realybes-sistema-classvr-8
39.17.	<i>3D klasės objektų priemonės</i>	1	6238,00	6238,00	Komercinis pasiūlymas PDF formatu
40	Biotechnologijų laboratorijoms skirta įranga Plungės Senamiesčio mokykloje			186011,22	
40.1.	<i>STEAM laboratorija</i>	1	146155,00	146155,00	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.2.	<i>Gamtos mokslų eksperimentų rinkinys 2-8 klasei</i>	3	455,96	2175,89	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.3.	<i>Pradinis optikos eksperimentų rinkinys 2-6 klasei</i>	2	766,10	1532,20	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.4.	<i>Elektros grandinės rinkinys 2-6 klasei</i>	2	660,40	1320,81	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.5.	<i>Vandens tiekimo ir valymo eksperimentų rinkinys 2-6 klasei</i>	2	466,39	932,79	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.6.	<i>Magnetizmo/Elektrostatikos mini rinkinys 2-8 klasei</i>	6	110,89	665,38	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.7.	<i>Vandens tyrimo laboratorija</i>	3	149,70	449,10	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.8.	<i>Vandens tyrimo laboratorijos 890700 papildymas</i>	3	99,70	299,11	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.9.	<i>Magnetų rinkinys dėžutėje</i>	4	85,00	340,01	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.10.	<i>Svarstyklės</i>	12	63,40	760,85	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.11.	<i>ProAqua Test Easy 7 in 1 vandens testas</i>	10	24,20	242,00	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.12.	<i>Mėgintuvėlių stovas</i>	30	17,66	529,98	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.13.	<i>Termometras</i>	30	10,50	315,08	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.14.	<i>Priemonės laboratoriniams tyrimams (stikleliai, mėgintuvėliai, stiklinės, pipetės, lėkštutės ir kt.)</i>	1	910,66	910,66	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas

Tūkstantmečio mokyklų programa

40.15.	Preparatų rinkinys mikroskopui „Bakterijos“	2	380,09	760,19	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.16.	Preparatų rinkinys mikroskopui „Gyvenimas dirvožemyje“	2	211,49	422,99	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.17.	Mikroskopai	15	226,27	3394,05	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.18.	Mėgintuvėlių stovas	30	17,66	529,98	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.19.	Termometras	30	10,50	315,08	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.20.	Priemonės laboratoriniams tyrimams (stikleliai, mėgintuvėliai, stiklinės, pipetės, lėkštutės ir kt.)	1	910,66	910,66	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.21.	Preparatų rinkinys mikroskopui „Bakterijos“	2	380,09	760,19	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.22.	Preparatų rinkinys mikroskopui „Gyvenimas dirvožemyje“	2	211,49	422,99	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.23.	Mikroskopai	15	226,27	3394,05	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.24.	Magnetizmo/Elektrostatikos mini rinkinys 2-8 klasei	6	110,89	665,38	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.25.	Vandens tyrimo laboratorija	3	149,70	449,10	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.26.	Vandens tyrimo laboratorijos 890700 papildymas	3	99,70	299,11	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.27.	Optikos eksperimentų rinkinys 7-12 klasei	2	2375,40	4750,80	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.28.	Magnetų rinkinys dėžutėje	4	85,00	340,01	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.29.	Plokštelių rinkinys magnetizmo eksperimentams	4	14,54	58,18	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.30.	Priemonių rinkinys (biologija, chemija)	15	304,92	4573,80	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.31.	Svarstyklės	12	63,40	760,85	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.32.	ProAqua Test Easy 7 in 1 vandens testas	10	24,20	242,00	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas

Tūkstantmečio mokyklų programa

40.33.	Mėgintuvėlių stovas	30	17,66	529,98	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.34.	Termometras	30	10,50	315,08	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.35.	Priemonės laboratoriniams tyrimams (stikleliai, mėgintuvėliai, stiklinės, pipetės, lėkštutės ir kt.)	1	910,66	910,66	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.36.	Preparatų rinkinys mikroskopui „Bakterijos“	2	380,09	760,19	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.37.	Preparatų rinkinys mikroskopui „Gyvenimas dirvožemyje“	2	211,49	422,99	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
40.38.	Mikroskopai	15	226,27	3394,05	UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
41	IKT priemonės Plungės Saulės gimnazijoje			194280,99	
41.1.	Nešiojamas kompiuteris HP 250 G8 Intel® Core™ i5-1135G7, 8 GB, 15.6 "	120	750,00	90000,00	https://www.1a.lt/
41.2.	Nešiojamų kompiuterių pakrovimo spinta	4	2500,00	10000,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/
41.3.	Interaktyvus ekranas i3-Technologies i3TOUCH EX65 - 65" 4K Interactive Screen, 400 cd/m ²	2	2199,00	4398,00	https://www.lantel.lt/
41.4.	Interaktyvus ekranas i3-Technologies i3TOUCH EX75 - 75" 4K Interactive Screen, 400 cd/m ²	9	2999,00	26991,00	https://www.lantel.lt/
41.5.	Interaktyvus ekranas Promethean ActivPanel Cobalt 86" 4K	6	3999,00	23994,00	https://www.lantel.lt/
41.6.	Nešiojamas kompiuteris HP ProBook 450 G8, Intel® Core™ i5-1135G7, 8 GB, 256 GB, 15.6 "	1	732,99	732,99	https://www.varle.lt/
41.7.	Dokumentų kamera AVer Vision U50	1	210,00	210,00	https://www.kilobaitas.lt/kompiuteriai_ir_komponentai/staliniai_kompiuteriai/kategorijos.aspx?groupfilterid=49&qclid=CjwKCAjw2OiaBhBSEiWAh2ZSP_zRu6wZE5tStmXlkYFd5VL4cneBwU7rROB6UI3PqKYs6lKR0e-F_RoCARIQAvD_BwE
41.8.	Stacionarus kompiuteris Magnum Intel Core i5-10400F 6x2.9 - 4.3GHz/16GB DDRAM4/512GB m.2 PCI-E SSD/GeForce GTX /GLAN Windows 10 + Monitorius, pelė, klaviatūra	31	1175,00	36425,00	https://www.topocentras.lt/?qclid=CjwKCAjw2OiaBhBSEiWAh2ZSP3qvp_Q_7h5dDyQ7rbdUfjAEOGp3iX3LBVKO36TvTUfnlJpJEfdvXxoCRqMQAvD_BwE
41.9.	Nešiojamas kompiuteris HP ProBook 450 G8 1A886AV PL, Intel® Core™ i5-1135G7, 16 GB, 512 GB, 15.6 " Vaizdo	1	1030,00	1030,00	https://bigbox.lt/?qclid=CjwKCAjw2OiaBhBSEiWAh2ZSP8CrswUx6zeZP31XRb4r3v5LqLZIAg9_XjU7cDNHi8rV2GxilhXaRhoCqw8QAvD_BwE

Tūkstantmečio mokyklų programa

	<i>plokštė Nvidia GeForce MX450 2 GB GDDR5 Windows 10 + pelė</i>				
41.10.	<i>Televizorius Samsung QE43Q60B 1 Vnt.</i>	1	500,00	500,00	https://www.audiokomponentai.lt/
42	<i>IKT priemonės Jucio</i>			12380,86	
42.1.	<i>Dokumentų skaitymo kamera</i>	1	463,99	463,99	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas; UAB „Biznio mašinų kompanija“ komercinis pasiūlymas
42.2.	<i>Nešiojamų kompiuterių įkrovimo spinta</i>	1	1073,00	1073,00	UAB „Biznio mašinų kompanija“ komercinis pasiūlymas; UAB „Mokslo technologijos“ komercinis pasiūlymas
42.3.	<i>Daugiafunkcinis spausdintuvas</i>	2	506,26	1012,52	https://www.sinerta.lt/c/d/hp-laserjet-pro-mfp-m428fdw--8036 ; UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
42.4.	<i>Nešiojami kompiuteriai</i>	31	698,50	2165,35	UAB „Biznio mašinų kompanija“ komercinis pasiūlymas; UAB „Officeday“ komercinis pasiūlymas
42.5.	<i>Interaktyvusis ekranas</i>	2	3833,00	7666,00	UAB „Biznio mašinų kompanija“ komercinis pasiūlymas; UAB „Officeday“ komercinis pasiūlymas
43	<i>IKT priemonės Ryto mokykloje</i>			223000,00	
43.1.	<i>Interaktyvūs ekranai</i>	42	3000,00	126000,00	https://drive.google.com/file/d/1ywd0tvan1rivL41Cus5z3ukiYmKCKoOso/view?usp=sharing
43.2.	<i>Nešiojami kompiuteriai</i>	23	695,00	16000,00	https://drive.google.com/file/d/1SolaK_S-FGxFelL8KRsuuVURrUhg5BUW/view?usp=sharing
43.3.	<i>Planšetiniai kompiuteriai</i>	300	270,00	81000,00	https://drive.google.com/file/d/1ReTEkXH9I9LyBjz0VbQQQRGiKtKtn3pd/view?usp=sharing
44	<i>IKT priemonės Plungės Senamiesčio mokykloje</i>			376006,00	
44.1.	<i>Interaktyvūs ekranai</i>	25	3500,00	87500,00	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
44.2.	<i>Dell Vostro 16 5620 Titan Gray, 16", WVA, FHD+, 1920 x 1200, Anti-glare, Intel Core i5, i5-1240P, 16 GB, DDR4, SSD 512 GB, Intel Iris Xe Graphics, No Optical Drive, Windows 11 Pro, 802.11ax</i>	120	1023,00	122760,00	https://www.varle.lt/nesiojami-kompiuteriai/nesiojami-kompiuteriai/nesiojamas-kompiuteris-dell-vostro-16-5620-titan-gray--19481252.html
44.3.	<i>Stacionarūs kompiuteriai</i>	85	831,00	70635,00	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas

Tūkstantmečio mokyklų programa

44.4.	Virtualios/papildytos realybės VR Rwdbox" 30 akinių komplektas	1	19000,00	19000,00	https://www.viskassvietimui.lt/produktokategorija/intraktyvus-sprendimai-1/ar-vr-iranga/virtuali-papildyta-realybe-vr-redbox/30-akiniu-komplektas-ar-vr/
44.5.	Ricoh Theta V 360 kamera	1	329,00	329,00	https://www.senukai.lt/p/veiksma-kamera-ricoh-360-theta-sc2/ea4c?mtd=search&pos=regular&src=searchnode
44.6.	Virtulios realybės akiniai	30	85,00	2550,00	UAB „Biznio mašinų kompanija“ komercinis pasiūlymas
44.7.	3D klasė	1	15000,00	15000,00	UAB „Biznio mašinų kompanija“ komercinis pasiūlymas
44.8.	Interaktyvi siena	2	40000,00	20000,00	UAB „Biznio mašinų kompanija“ komercinis pasiūlymas
44.9.	Kompiuterių įkrovimo ir saugojimo dėžės	5	2606,00	13030,00	https://www.mokslotechnologijos.lt/plansetiniu-kompiuteriu-ikrovimo-vezimelis-su-usb-c-jungtimi
44.10.	MIDI klaviatūros	4	400,00	1600,00	UAB Lantelis komercinis pasiūlymas
44.11.	Nešiojami kompiuteriai (MIDI klaviatūrai) + ausinės	4	819,00	3326,00	UAB Lantelis komercinis pasiūlymas
44.12.	Dronai	2	1429,00	2858,00	https://www.promaksa.lt/dji-avata-dronai/dji-avata-pro-view-combo-dronas.html
44.13.	Informacinių ekranų sistema	4	1400,00	5600,00	UAB „Lantelis“ komercinis pasiūlymas
44.14.	Veiksma kamera +stovas	2	509,00	1018,00	https://www.senukai.lt/p/veiksma-kamera-kodak-vr360-4k-balta/mbh4?utm_source=kaina24.lt&utm_medium=referral
44.15.	Robotinės rankos	4	2700,00	10800,00	https://www.anodas.lt/dobot-robotizuotos-rankos?sort=p.price&order=ASC
45	Licencijos 5 – 10klasių mokiniams ir jų mokytojams, prie ugdymo turinio platformos, skirtos mokiniams gilinti turimas žinias (Ema)	500	5,00	2500,00	
Mokyklų vadovų ir pedagoginių darbuotojų kompetencijų stiprinimas				174200,00	
46	Universalaus dizaino strategijos įgyvendinimo kompetencijos plėtojimas ir efektyvus įtraukiojo ugdymo organizavimas			48000,00	Mokymų trukmė 40 val. (16 kontaktinių ir 24 savarankiško darbo val. ir refleksija). Vieni mokymai vadovams (direktoriams,

Tūkstantmečio mokyklų programa

					pavadootojams ugdymui, skyrių vadovams), 30 dalyvių. 2 mokymai mokytojų (dvi grupės po 30 mokytojų. Viso 60 mokytojų), 1 mokymai pagalbos specialistams (spec. pedagogams - logopedams, psychologam), 1 grupė, 30 mokytojų. Mokymuose dalyvaus 120 mokytojų.
47	Mokslinio raštingumo, kritinio mąstymo ir probleminio ugdymo įgyvendinimo kompetencijų plėtojimas (60 mokytojų)			18000,00	60 mokytojų, vieno mokytojo išlaidos – 300 Eur
48	Lyderystė ir jos svarba ugdyme (pasidalytosios ir dalyvaujančioji lyderystė) (40 asmenų)			12000,00	40 asmenų, vieno asmens išlaidos – 300 Eur.
49	Stažuotės Lietuvos ir užsienio mokyklose (70 mokytojų)			30000,00	Įtraukiojo ugdymo sėkmė: elgesio ar (ir) emocijų sunkumų arba sutrikimų turinčių mokinių ugdymo patirtis Český Krumlov gimnazijoje. 5 dienų kelionė. 50 žmonių. Dalyviai: ugdymo įstaigų vadovai (direktoriai, pavadootojai ugdymui, skyrių vadovai), švietimo centro, sporto ir švietimo skyriaus specialistai.
50	Gerųjų praktikų sklaidos renginiai			8000,00	Numatomas dalyvių skaičius – 20 asmenų, kaina asmeniui – 400 Eur
51	Praktiniai (patirtiniai) kvalifikacijos tobulinimo renginiai, susitikimai, veiklos stebėjimai, skirti stiprinti įtraukiojo ugdymo kompetencijas				
52	Stažuotės mokyklose, kuriose veikia efektyvi įtraukiojo ugdymo ekosistema.			18000,00	Stažuotė 6000, mokymai 12000
53	Socialinio ir emocinio ugdymo tyrimo organizavimas ir veiklų įgyvendinimas.			5200,00	Mokymai skirti „Saulės" gimnazijos, akad. A. Jucio progimnazijos, Senamiesčio mokyklos ir „Ryto" pagrindinės mokyklos mokytojų. 16 val. kontaktinis ir 24 svarankiškas darbas. Mokymus veda Daiva Šukytė, Socialinio ir emocinio ugdymo instituto vadovė.
54	Mokymai, skirti įgalinti mokytojus dirbti sukurtose kultūrinio ir STEAM ugdymo erdvėse (pasitelkiant kiekvienos srities profesionalus, tyrėjus, mokslininkus, organizacijas ir pan.) (50 asmenų)			25000,00	1 žmogui 500 eurų.
55	Ilgalaikių programų su Žemaičių dailės muziejumi, Plungės rajono savivaldybės viešąją biblioteka, Žemaitijos			10000,00	

Tūkstantmečio mokyklų programa

	Nacionaliniu parku kūrimas, į procesą įtraukiant atitinkamų dalykų mokytojus ir jų metodinius būrelius				
	Tinklo mokyklų išteklių prieinamumo gerinimas			302448,00	
56	Lyderystės, įtraukties, kultūrinio ir STEAM ugdymo koordinatorių pareigybių įsteigimas Plungės paslaugų ir švietimo pagalbos centre, o kultūrinio ugdymo koordinatorių kiekvienoje mokykloje (DU) (3,5 etato trejiems metams)			182448,00	
57	Biotechnologijų laboratorijose, kuriose veiks Plungės „Saulės“ gimnazijoje ir akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje bus steigiamos laboratorijų vadovų pareigybės (DU dvejiems etatams)			120000,00	
	Ugdymo veiklų ir užsiėmimų organizavimas			34610,00	
58	Robotikos neformaliojo ir formaliojo švietimo veiklos			1610,00	DU
59	Socialinio ir emocinio ugdymo stiprinimui skirtų veiklų organizavimas			30000,00	DU
60	Kūrybinių kompetencijų skatinimas, kūrybinėse dirbtuvėse, planuojant ir įgyvendinant edukacinių erdvių įrengimą, pasitelkiant profesionalus (architektus).			3000,00	
Netiesioginės išlaidos				49 058,40	
Viso, su PVM				2 909 727,63	

Šaltinis: sudaryta autorių

Visos investicijos apskaičiuojamos remiantis darbų sąmatomis, gautais komerciniais pasiūlymais arba viešai prieinamais šaltiniais. Netiesioginės išlaidos yra skaičiuojamos nuo viso Projekto vertės, neskaiciuojant PVM (įrangai bei infrastruktūrai) bei pritaikant 2 proc. normatyvinę proporciją.

Pirmosios alternatyvos atveju investicijos buvo nustatyto rengiant pažangos planą. Antrosios alternatyvos atveju, siekiant pagerinti mokyklų pasiekiamumą, vietoje investicijų į su meno užsiėmimais susijusią infrastruktūrą bei įrangą, pasirenkamas kitas investicijų objektas – elektrinis autobusas, kurio kaina yra grindžiama interneto analize. Trečiosios alternatyvos atveju, vietoje investicijų į infrastruktūrą bei įrangą Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje, pasirenkama investuoti į mokytojų kvalifikacijos kėlimo kursus. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamas trijų alternatyvų investicijų palyginimas.

4.3.2. lentelė. Investicijų palyginimas

	Bendra investicijų suma be PVM, Eur	Netiesioginės išlaidos, Eur	Bendra projekto vertė su PVM, Eur	Papildomas investavimo šaltinis
A.1	2452920,17	49058,40	2909727,63	-
A.2	2322503,58	46450,07	2749315,22	Elektrinis autobusas, 415775,12 Eur su PVM
A.3	2175015,61	43500,31	2530105,02	Mokymai, 180000 Eur su PVM

Šaltinis: sudaryta autorių

4.3.2. Investicijų likutinė vertė

Investicijų likutinė vertė – tai ilgalaikio turto vertė, pasibaigus projekto ataskaitiniam laikotarpiui. Likutinė vertė apskaičiuojama tik tam turtui, kuriam įsigyti ar sukurti numatytos IP investicijos. Likutinė vertė apskaičiuojama „tiesinio nusidėvėjimo“ metodu, nes projektas nagrinėjamos alternatyvos įgyvendinimo atveju negeneruoja jokių pajamų, o sukurto turto neketinama parduoti.

Kapitalinio remonto darbai įrengtose patalpose bus reikalingi po 15 jo eksploatacijos metų, todėl skaitoma, kad per tiek laiko turtas visiškai nusidėvės. Skaičiavimuose numatoma, kad patalpos bus eksploatuojamos 12 metų, tad jų likutinė vertė Projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje bus 12/15 pradinės vertės. Tokia pati prielaida daroma ir įrenginių investicijų likutinei vertei apskaičiuoti, atsižvelgiant į gamintojų nurodomas naudingo naudojimo laikotarpio rekomendacijas bei jas prailginant, kadangi kasmet yra numatomos infrastruktūros bei įrenginių geros būklės palaikymo išlaidos. Investicijų likutinės vertės atitinkamai lygios:

- A.1. alternatyva – 469882,25 Eur;
- A.2. alterantyva – 438321,43 Eur;
- A.3. alternatyva – 359069,34 Eur;

Visų alternatyvų investicijų likutinės vertės nurodomas SNA skaičiuoklės B. eilutėje.

Reinvesticijos projekto apimtyje nenumatomos, kadangi naudingas tarnavimo laikotarpis (15 metų) yra ilgesnis nei infrastruktūros bei įrenginių realus naudojimo laikotarpis projekto apimtyje.

4.3.3. Veiklos pajamos

Projekto veiklos pajamas sudaro pajamos, kurios yra tiesiogiai gaunamos iš vartotojų už prekes ir (arba) paslaugas, kurios sukuriamos įgyvendinant projektą. Skirtingų projekto alternatyvų įgyvendinimo metu,

Tūkstantmečio mokyklų programa

valdant skirtingus objektus, kiekvienos alternatyvos atveju bus gaunamas skirtingas kiekis pajamų. Pajamas kiekvienu atveju sudarys šios paslaugų grupės.

Valstybinis švietimas yra nemokamas, todėl ir pajamos iš formaliojo ugdymo Projekto apimtyje nenumatomos.

4.3.4. Veiklos išlaidos

Projekto veiklos išlaidos – išlaidos, kurios patiriamos eksploatuojant IP įgyvendinimo metu sukurtą turtą viešajai paslaugai teikti. Šiuo metu patiriamos išlaidos yra pateikiamos 3 skyriuje, jos ir bus laikomos atskaitos tašku. Būtina paminėti, jog pildant IP skaičiuoklę yra pildomos tik su Projektu susijusių išlaidų padidėjimas/sumažėjimas. Būtina pažymėti, jog skirtingų alternatyvų atvejais bus patiriamos skirtingos išlaidos.

A.1. alternatyva

Darbo užmokestis. Darbo grupių metu buvo nustatyta, jog pradėjus įgyvendinti projektą bei per visą likusį ataskaitinį laikotarpį bus reikalinga skirti papildomas darbo vietas dėl padidėjusio krūvio. Numatoma, jog Projekto metu bus sukurti 9 nauji etatai (inžinierius – laborantas – 1 etatas; inžinierius – įgarsintojas – 1 etatas; STEAM laboratorijos metodininkas – 0,5 etato; teatro pedagogas – 0,5 etato; STEAM, IKT kultūrinio ugdymo koordinatorius – 3 etatai; ergoterapeuto, kalbų ir biotechnologijų laboratorijų vadovai – 3 etatai.). Vertinama, kad 9 etatų išlaikymas kainuo 181 332 Eur per metus (1679 Eur per mėnesį vidutinis neto darbo užmokestis Lietuvoje * 9 etatai * 12 mėnesių). Šių sąnaudų padidėjimas fiksuojamas SNA skaičiuoklės D.1.2 eilutėje.

Elektros bei šilumos energijos sąnaudos. Pradėjus eksploatuoti turtą, gali būti patiriamos papildomos elektros bei šilumos energijos išlaidos dėl naujųjų įrenginių panaudojimo efektyvumo. Laikoma, kad bendras augimas gali sudaryti iki 10 proc. nuo pastarųjų 2 m. vidurkio. Elektros energijos bei šilumos energijos sąnaudų padidėjimas fiksuojamas SNA skaičiuoklės D.1.3 eilutėje.

Vandens išlaidos. Pradėjus organizuoti papildomas veiklas, padidės ir suvartojamo vandens kiekis bei nuotekų kiekis. Laikoma, kad bendras vandens suvartojimas padidės 10 proc., nuo pastarųjų 5 metų vidurkio. Vandens išlaidos fiksuojamos SNA skaičiuoklės

Infrastruktūros palaikymo išlaidos. Kadangi kuriamas naujas turtas, infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos siejamos su naujojo turto sukūrimo (įsigijimo) verte. Šių išlaidų dydis skaičiuojamas kasmet ir prilyginamas iki 1,5 proc. nuo turto sukūrimo (įsigijimo) vertės. Šių sąnaudų padidėjimas fiksuojamas SNA skaičiuoklės D.1.5 eilutėje.

A.2. alternatyva

Darbo užmokestis. Prielaidos yra daromos tokios pačios kaip ir A.1. alternatyvos atveju, tačiau pirmosios alternatyvos atveju 1,5 etato yra skiriami su menu susijusiems užsiėmimams vykdyti, todėl antrosios alternatyvos atveju bus išlaikomi 7,5 etato, o išlaidos sieks 151 110 Eur per metus. Taip pat, kadangi bus įsigijamas autobusas, bus reikalinga išlaikyti ir vairuotojo etatą, kurio išlaikymo kaštai per metus sieks 20 148 Eur.

Elektros bei šilumos energijos sąnaudos. Pradėjus eksploatuoti turtą, gali būti patiriamos papildomos elektros bei šilumos energijos išlaidos dėl naujųjų įrenginių panaudojimo efektyvumo. Laikoma, jog ,neorganizuojant su menus susijusių užsiėmimų, bendras augimas gali sudaryti iki 7,5 proc. (A.1. alternatyvos atveju didėjimas buvo 10 proc.) nuo pastarųjų 5 m. vidurkio. Elektros energijos bei šilumos energijos sąnaudų padidėjimas fiksuojamas SNA skaičiuoklės D.1.3 eilutėje.

Tūkstantmečio mokyklų programa

Vandens išlaidos. Pradėjus organizuoti papildomas veiklas, padidės ir suvartojamo vandens kiekis bei nuotekų kiekis. Laikoma, kad bendras vandens suvartojimas padidės 7,5 proc., nuo pastarųjų 5 metų vidurkio. Vandens išlaidos fiksuojamos SNA skaičiuoklės.

Infrastruktūros palaikymo išlaidos. Kadangi kuriamas naujas turtas, infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos siejamos su naujojo turto sukūrimo (įsigijimo) verte. Šių išlaidų dydis skaičiuojamas kasmet ir prilyginamas iki 1,5 proc. nuo turto sukūrimo (įsigijimo) vertės. Šių sąnaudų padidėjimas fiksuojamas SNA skaičiuoklės D.1.5 eilutėje.

Autobuso išlaikymo išlaidos. Atsižvelgiant į gamintojo rekomendacijas, elektrinio autobuso išlaikymo kaštai siekia 36 Eur/100km. Vertinama, jog Projekto apimtyje autobusas kasdien nuvažiuos apie 70 km, todėl išlaidų padidėjimas sieks 6 048 Eur per metus ($70\text{km} \cdot 5\text{k.per.sav.} \cdot 48\text{sav./100km} \cdot 36\text{Eur}$).

A.3. alternatyva.

Darbo užmokestis. Kadangi šios alternatyvos atveju nebus investuojama į įrangą bei infrastruktūrą Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje, numatoma, jog ir nebus reikalingi 3 iš 9 pirmosios alternatyvos atveju numatytų etatų (darbo grupių metu buvo nustatyta, jog iš numatytų 9 etatų, 3 būtų skiriami būtent Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijai).

Elektros bei šilumos energijos sąnaudos. Pradėjus eksploatuoti turtą, gali būt patiriamos papildomos elektros bei šilumos energijos išlaidos dėl naujųjų įrenginių panaudojimo efektyvumo. Laikoma, kad bendras augimas gali sudaryti iki 10 proc. nuo pastarųjų 2 m. vidurkio. Elektros energijos bei šilumos energijos sąnaudų padidėjimas fiksuojamas SNA skaičiuoklės D.1.3 eilutėje.

Vandens išlaidos. Pradėjus organizuoti papildomas veiklas, padidės ir suvartojamo vandens kiekis bei nuotekų kiekis. Laikoma, kad bendras vandens suvartojimas padidės 10 proc., nuo pastarųjų 5 metų vidurkio. Vandens išlaidos fiksuojamos SNA skaičiuoklės

Infrastruktūros palaikymo išlaidos. Kadangi kuriamas naujas turtas, infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos siejamos su naujojo turto sukūrimo (įsigijimo) verte. Šių išlaidų dydis skaičiuojamas kasmet ir prilyginamas iki 1,5 proc. nuo turto sukūrimo (įsigijimo) vertės. Šių sąnaudų padidėjimas fiksuojamas SNA skaičiuoklės D.1.5 eilutėje.

4.3.5. Mokesčiai

Projekto mokesčiai – tai piniginiai srautai, kurie atsiranda dėl investicijų projekto veiklų įgyvendinimo. Finansinėse skaičiuoklėse investicijos, pajamos ir išlaidos atvaizduojamos su PVM. PVM vertė išskiriama atskira eilute tiek A.1, tiek A.2 alternatyvų atveju, kadangi šios lėšos bus finansuojamos specialiosios programos lėšomis.

Ekonomine veikla nelaikoma valstybės, savivaldybių, valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų viešųjų juridinių asmenų veikla, kurią vykdyti šie asmenys įpareigoti teisės aktais. Tokia veikla nesuteikia teisės į pirkimo PVM atskaitą.

4.3.6. Finansavimas

Finansavimo šaltinių vertės nurodomos eilutėse „ES struktūrinės paramos lėšos“ (investicijų dalis), „Specialiosios programos lėšos, skirtos padengti netinkamą finansuoti PVM“ (investicijų dalis) ir „Viešosios lėšos“ (išlaidų, įgyvendinus Projektą, padidėjimo dalis).

Tūkstantmečio mokyklų programa

4.4. Finansiniai rodikliai

Viešosioms paslaugoms būdinga tai, kad investavimas siekiant pagerinti viešosios paslaugos kokybinius parametrus lemia viešojo finansavimo poreikio padidėjimą pasibaigus projekto investicijų laikotarpiui. Dėl šios priežasties svarbu įvertinti, ar projekto savininkas yra pajėgus finansuoti projektą ir užtikrinti projekto tęstinumą.

4.4.1. Investicijų finansiniai rodikliai

Investicijų finansinė grynoji dabartinė vertė skaičiuojama siekiant įvertinti planuojamų investicijų naudą šiandien, t. y. grynoji dabartinė vertė parodo, ar verta investuoti į projektą. Iš viso atliekant sąnaudų ir naudos analizę, vertinamos trys grynosios dabartinės vertės reikšmės, ir pirmoji iš jų – investicijų finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV). Investicijų FGDV parodo, kokią finansinę naudą padeda gauti projekto investicijos per ataskaitinį laikotarpį ir kiek ši nauda verta šiandien. Jei investicijų FGDV < 0, tai reiškia, kad diskontuoti projekto grynujų pajamų srautai nepadengia diskontuotų investicijų ir projektas per ataskaitinį laikotarpį finansiškai neatsiperka. Kai investicijų FGDV < 0, įgyvendinant projektą finansinė nauda nebus gauta. Esant teigiamai investicijų FGDV reikšmei, diskontuoti grynujų pajamų srautai padengia diskontuotas investicijas, todėl projektas yra finansiškai patrauklus investuotojams. Kitaip tariant, jeigu investicijų FGDV teigiama, vadinasi, investicija atsiperks, projekto finansinė nauda padengs investuotų lėšų sumą.

Investicijų finansinė vidinė gražos norma (FVGN) yra antrasis finansinės analizės rodiklis, vertinamas kartu su investicijų FGDV. Esant labai neigiamai investicijų FGDV, investicijų FVGN dažniausiai neskaičiuojama. Jeigu apskaičiuota investicijų FVGN didesnė už rinkoje esančią vidutinę palūkanų normą, vadinasi, projekto sukuriama finansinė nauda didesnė už lėšų projektui įgyvendinti skolinimosi išlaidas.

Jei iš projekto gaunama pajamų, turi būti paskaičiuotas finansinis naudos ir išlaidų santykį (FNIS). Kadangi abiejų alternatyvų atveju projektai pajamų negeneruos, tai šis rodiklis nebus skaičiuojamas.

Skaičiuojant FGDV gautas pinigų srautas yra diskontuojamas 4 proc. diskonto norma. Lietuvoje įgyvendinamiems investicijų projektams finansinė diskonto norma (FDN) turi būti nustatyta atskiru Finansų ministerijos priimtu teisės aktu. Tokiu atveju, atliekant finansinę analizę, reikėtų taikyti Finansų ministerijos nustatytą FDN. Tol, kol valstybės lygmeniu FDN nenustatyta, finansinėje analizėje taikykite 4 proc. FDN.

Investicijų finansiniai rodikliai yra skaičiuojami remiantis Centrinės projekto valdymo agentūros (CPVA) rekomendacijomis (finansinių rodiklių skaičiuokle).

4.4.1. lentelė. Projekto įgyvendinimo alternatyvos finansinių rodiklių palyginimas

Eil. Nr.	Finansinės analizės rodiklis	Alternatyva A.1	Alternatyva A.2	Alternatyva A.3	Išvados
1.	FGDV(I)	-4 618 670	-4 874 614	-3 670 769	Visų alternatyvų atvejais finansinė nauda investicijoms nebus gauta.
2.	FVGN(I)	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	
3.	FMVGN(I)	-18,08%	-20,31%	-17,84%	
4.	FNIS	0,00	0,00	0,00	

Šaltinis: sudaryta autorių

Atlikus alternatyvų skaičiavimus, paaiškėjo, kad alternatyvos turi neigiamas finansines grynąsias dabartines vertes investicijoms ir yra finansiškai neatsiperkančios. Finansinės vidinės gražos normos investicijoms neskaičiuojama.

4.4.2. Išvada dėl finansinio gyvybingumo

Projekto finansinis gyvybingumas vertinamas nagrinėjant projekto pajamas bei visas, su projektu susijusias veiklos išlaidas. Siekiant, kad projektas būtų gyvybingas, per visą projekto ataskaitinį laikotarpį sukauptas grynujų pinigų srautas turi būti ne neigiamas. Projekto sukauptasis grynujų pinigų srautas parodo,

Tūkstantmečio mokyklų programa

kaip projekto ataskaitiniu laikotarpiu numatomos įplaukos padengs išlaidas atitinkamu laikotarpiu. Kaupiant pinigų srautus kiekvienų metų pinigų likučiai perkeliama į paskesnius metus. Pagal sukauptąjį grynujų pinigų srautą sprendžiama, ar įgyvendinant projektą pajėgiama užtikrinti reikalingus pinigų srautus per visą ataskaitinį laikotarpį. Šio projekto kontekste projektui negeneruojant pajamų, jo finansinis srautas turės būti finansuojamas Savivaldybės lėšomis.

Projekto alternatyvų atvejais užtikrintas projekto finansinis gyvybingumas.

4.4.3. Kapitalo finansiniai rodikliai

Kapitalo finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV(K)) atskleidžia, kokią finansinę naudą per ataskaitinį laikotarpį sukuria jo savininko investuotas kapitalas. Kai investicijų projektą planuojama įgyvendinti viešajame sektoriuje ir projekto organizaciją sudaro viešojo sektoriaus subjektai, projekto savininkas yra Lietuvos valstybė, kadangi prie projekto įgyvendinimo prisidedama biudžeto lėšomis. Jei $FGDV(K) < 0$, projekto savininkui finansiškai nėra naudinga vykdyti projektą, nes projekto generuojami diskontuoti pinigų srautai nepadengia savininko įnašo. Esant teigiamai FGDV(K) reikšmei, projekto savininkui naudinga įgyvendinti projektą, nes projekto pinigų srautai padengia į projektą investuotą kapitalą. FVGN(K) skaičiuojama kaip antrasis rodiklis. Jeigu FVGN(K) didesnė už rinkoje esančią palūkanų normą, vadinasi, projektas duos didesnę naudą už kapitalo skolinimosi išlaidas.

Finansiniai rodikliai yra skaičiuojami remiantis CPVA rekomendacijomis (finansinių rodiklių skaičiuokle).

4.4.3.1. lentelė. Projekto alternatyvų finansiniai rodikliai (kapitalui)

Eil. Nr.	Finansinės analizės rodiklis	Alternatyva A.1	Alternatyva A.2	Alternatyva A.3	Išvados
1.	FGDV(K)	-2 003 100	-2 433 757	-1 374 020	Visų alternatyvų atvejais finansinė nauda kapitalui nebus gauta
2.	FVGN(K)	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	
3.	FMVGN(K)	-31,26%	-100%	-21,41%	

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis Skaičiuoklės duomenimis

Projekto alternatyvų FGDV(K) rodikliai yra neigiami. Tai rodo, kad projekto savininkui nėra finansiškai naudinga įgyvendinti investicijų projektą, nes investicijų projekto pinigų srautai nepadengia į projektą investuotų sumų nei vienos alternatyvos atveju.

Neigiami investicijų grynosios dabartinės vertės ir investicijų vidinės grąžos normos rodikliai rodo, kad investicijų projektas yra finansiškai neatsiperkantis. Tai yra normali viešosios infrastruktūros projektų praktika, kadangi viešosios infrastruktūros projektų nauda patiriama per socialinę ekonominę, o ne finansinę naudą, nes kitokiu atveju projektas turėtų būti įgyvendinamas kaip pelno siekianti ūkinė komercinė veikla. Numatomas įgyvendinti projektas yra finansiškai gyvybingas.

Tūkstantmečio mokyklų programa

5. EKONOMINĖ ANALIZĖ

Socialinė-ekonominė analizė įvertina projekto indėlį regiono ar visos šalies ekonominei gerovei.

Kaip jau buvo paminėta kituose investicijų skyriuose, socialinė ekonominė nauda investicijų į neformaliojo švietimo infrastruktūrą ir aplinkos modernizavimą atveju yra pagrindinė viešųjų investicijų projektų nauda. Atsižvelgiant į socialinės ekonominės naudos vertinimo rodiklius, bus įvertinta pasirinkta alternatyva ir nurodyti rodikliai, kuriais remiantis bus nustatyta, ar investicijų projekto įgyvendinimas sukuria didesnę naudą nei patiriami kaštai.

5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines

Finansinėje analizėje apskaičiuotų pinigų srautų vertę paprastai veikia netobula konkurencinė, mokestinė aplinka ir kiti veiksniai, dėl kurių pasireiškimo finansinėje analizėje įvertinti pinigų srautai neatspindi tikrosios pinigų vertės. Projekto finansinius pinigų srautus paversti ekonominiiais padeda konversijos koeficientai. Konversijos koeficientas (angl. *conversion factor*) – koeficientas, naudojamas pakoreguoti stebimas kainas, kai jos neatitinka išteklių ir produkcijos tikrų socialinių alternatyviųjų sąnaudų. Šie koeficientai įtraukti į skaičiuoklę, todėl perskaičiavimai atliekami automatiškai.

5.2. Socialinė diskonto norma

Socialiniams ekonominiams rodikliams apskaičiuoti naudojama socialinė diskonto norma. Socialinė diskonto norma (SDN) atskleidžia visuomenės požiūrį į ateities naudą ir sąnaudas, parodo visuomenės pasiryžimą atidėti vartojimą šiandien dėl vartojimo rytoj (ateityje). Socialinės ekonominės naudos vertinimo metu naudojama socialinė diskonto norma skiriasi nuo finansinėje analizėje naudojamos diskonto normos ir lygi **5,0 proc.**

5.3. Išorinio poveikio nustatymas

Nustatant išorinį poveikį, įvertinama IP sukuriama ekonominė-socialinė nauda (žala).

Išorinio poveikio įvertinimas – projekto sukuriamų rezultatų (naudos ir žalos) nustatymas. Siekiant tinkamai palyginti išorinį visų projekto alternatyvų įgyvendinimo poveikį, numatoma įvertinti kriterijus, jų tikėtiną mastą ir galimą socialinę-ekonominę vertę. Poveikio komponentai nustatomi vadovaujantis „Konversijos koeficientų apskaičiavimo ir socialinio – ekonominio poveikio (naudos/žalos) vertinimo metodika“, patvirtinta viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2019 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 2019/8-1.

Investiciniu projektu būtų pasiekta **socialinė-ekonominė** nauda, kuri yra detalizuojama toliau pateikiamose lentelėse.

5.3.1. lentelė. Projektui taikomi naudos komponentai

Projekto tipas	Taikomi žalos (naudos) komponentai
Pagrindinis ekonominės veiklos sektoriaus projektų tipas – investicijos bendrojo ugdymo infrastruktūrą ir aplinkos modernizavimą.	Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį bendrojo ugdymo paslaugų prieinamumą ir pagerėjusią kokybę (pradinės mokyklos)
	Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį bendrojo ugdymo paslaugų prieinamumą ir pagerėjusią kokybę (vidurinės mokyklos)

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis Metodikos duomenimis

Siekiant tinkamai palyginti išorinį projekto įgyvendinimo poveikį, numatoma įvertinti lentelėje pateiktus kriterijus, jų tikėtiną mastą ir galimą finansinę-ekonominę vertę. Poveikio komponentai nustatomi vadovaujantis „Konversijos koeficientų apskaičiavimo ir socialinio – ekonominio poveikio (naudos / žalos) vertinimo metodika“ rekomendacijomis bei pritaikant kiekvienos programoje dalyvaujančios mokyklos

Tūkstantmečio mokyklų programa

nustatytus ekonominio naudingumo koeficientus. Atitinkamai pateikiami nustatytų socialinio ekonominio poveikio kriterijų ekonominiai įvertinimai.

5.3.2. lentelė. Pasirinktų kriterijų masto ir finansinės-ekonominės vertės vertinimas

Kriterijus	Kriterijaus taikymo prielaida
Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį bendrojo ugdymo paslaugų prieinamumą ir pagerėjusią kokybę (pradinės mokyklos)	<p>Investicijų į pradinio ugdymo infrastruktūrą nauda pasireiškia šios infrastruktūros naudotojams – mokiniams.</p> <p>Remiantis Konversijos koeficientų apskaičiavimo ir socialinio-ekonominio poveikio (naudos/žalos) vertinimo metodikos 5-6 priedu, vieno mokinio pasiryžimas sumokėti už pagerėjusią pradinio ugdymo kokybę per metus siekia 3 390,75 Eur 2025 m. Būtina atkreipti dėmesį, jog šiame IP yra nustatomi ekonominio naudingumo koeficientai⁷:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naudos koeficientas Saulės gimnazijoje (pradinės klasės) – 0,0 proc. • Naudos koeficientas Adolfo Jucio progimnazijoje (pradinės klasės) – 10,7 proc. • Naudos koeficientas Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykloje (pradinės klasės) – 8,8 proc. • Naudos koeficientas Plungės Senamiesčio mokykloje (pradinės klasės) – 15,1 proc. <p>Pažymima, jog tokie koeficientai galioja tik pirmosios alternatyvos atveju. Antrosios alternatyvos atveju, ekonominio naudingumo koeficientas mažės po 25 proc. Saulės gimnazijoje, Adolfo Jucio progimnazijoje, Plungės Senamiesčio mokykloje, kadangi šiose ugdymo įstaigose nemaža dalis vaikų lanko su menu susijusius užsiėmimus (Plungės Ryto gimnazijoje tokių užsiėmimų vaikai nelanko), o neinvestuojant su šiais užsiėmimais susijusią infrastruktūrą, vaikai negautų papildomos ekonominės naudos.</p> <p>Trečiosios alternatyvos atveju ekonominio naudingumo koeficientas Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijoje sumažėtų 75 proc., nes į šios ugdymo įstaigos infrastruktūrą nebūtų investuojama, tačiau joje dirbantiems mokytojams bei vadovams būtų keliama kvalifikacija, todėl mažą ekonominę naudą mokyklą lankantys vaikai vis tiek gautų.</p> <p>Vaikų skaičius, kuris įgyvendinus Projektą gaus naudą yra įvertintas mokyklų darbo grupių metu bei pateikiamas SNA skaičiuoklės prielaidų lapuose.</p>
Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį bendrojo ugdymo paslaugų prieinamumą ir pagerėjusią kokybę (vidurinės mokyklos)	<p>Investicijų į bendrojo ugdymo infrastruktūrą nauda pasireiškia šios infrastruktūros naudotojams – mokiniams.</p> <p>Remiantis Konversijos koeficientų apskaičiavimo ir socialinio-ekonominio poveikio (naudos/žalos) vertinimo metodikos 5-6 priedu, vieno mokinio pasiryžimas sumokėti už pagerėjusią bendrojo ugdymo kokybę per metus siekia 3 729,83 Eur 2025 m. Nustatyti ekonominio naudingumo koeficientai kiekvienai ugdymo įstaigai pateikiami žemiau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naudos koeficientas Saulės gimnazijoje (vidurinės klasės) – 10,6 proc. • Naudos koeficientas Adolfo Jucio progimnazijoje (vidurinės klasės) – 33,0 proc. • Naudos koeficientas Plungės „Ryto“ pagrindinė mokykloje (vidurinės klasės) – 9,1 proc. • Naudos koeficientas Plungės Senamiesčio mokykloje (vidurinės klasės) – 14,5 proc. <p>Taip pat kaip ir pirmojo kriterijaus vertinimo metu, nurodyti koeficientai galioja tik A.1 alternatyvai, o A.2 bei A.3 alternatyvų koeficientai yra vertinamai pagal aukščiau nurodytas prielaidas.</p>

Šaltinis: sudaryta autorių

5.4. EKONOMINIAI RODIKLIAI: EGDV RODIKLIS, EVGN RODIKLIS, ENIS RODIKLIS

Šioje dalyje įvertinami pagrindiniai socialinės–ekonominės analizės rezultatai: EGDV rodiklis, EVGN rodiklis ir ENIS rodiklis.

Ekonominė grynoji dabartinė vertė (EGDV) parodo, kokia socialinė ekonominė nauda projektu bus sukurta išorinėje projekto aplinkoje. Jei EGDV<0, projekto sukuriamą diskontuotą naudą nepadengia diskontuotų sąnaudų, todėl toks projektas neturėtų būti įgyvendinamas. Esant EGDV>0, projektu kuriama

⁷ Ekonominio naudingumo koeficientai yra nustatyti pačių mokyklų, užpildant ESFA bei CPVA sudarytą koeficientų skaičiuoklėje. Skaičiuoklėje mokyklų atstovai taip pat nurodė, kiek mokinių jaus ekonominę naudą, todėl šie duomenys ir naudojami skaičiuojant bendrą Projekto socialinę – ekonominę naudą.

Tūkstantmečio mokyklų programa

pridėtinė vertė visuomenei ir jo įgyvendinimo galimybės turi būti nagrinėjamos ir lyginamos su projekto įgyvendinimo išlaidomis. Taigi, socialiniu–ekonominiu požiūriu IP yra pagrįstas, jei jo EGDV yra teigiama.

5.4.1. lentelė. Projekto įgyvendinimo alternatyvų EGDV rodiklio palyginimas

Eil. Nr.	Socialinės - ekonominės analizės rodiklis	Alternatyva A.1	Alternatyva A.2	Alternatyva A.3	Išvados
1.	EGDV	11 681 883,87	8 316 734,92	7 980 569,89	Visų alternatyvų atvejais gaunama didelė pridėtinė vertė visuomenei.

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis Skaičiuoklės duomenimis

Iš apskaičiuotų EGDV rodiklių matome, kad ekonominiu–socialiniu požiūriu alternatyvas yra tikslinga įgyvendinti.

Ekonominė vidinė gražos norma (EVGN) – tai diskonto norma, kuriai esant EGDV yra lygi nuliui. Kadangi skaičiuojant EGDV grynujų pinigų srautai yra taip pat diskontuojami, apskaičiuotoji EVGN lyginama su SDN, pritaikyta EGDV apskaičiuoti. Žymią socialinę ekonominę naudą duodančio investicijų projekto EVGN turėtų būti didesnė nei pritaikyta socialinė diskonto norma.

5.4.2. lentelė. Projekto įgyvendinimo alternatyvų EVGN rodiklio palyginimas

Eil. Nr.	Socialinės - ekonominės analizės rodiklis	Alternatyva A.1	Alternatyva A.2	Alternatyva A.3	Išvados
1.	EVGN	50,99%	41,62%	42,92%	Visų alternatyvų atvejais socialinė ekonominė nauda didesnė už socialinę diskonto normą.

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis Skaičiuoklės duomenimis

Alternatyvos atveju apskaičiuota EVGN yra teigiama ir yra didesnė nei pritaikyta socialinė diskonto norma (5 proc.).

Ekonominis naudos ir sąnaudų santykis (ENIS) – svarbiausias socialinės ekonominės analizės rodiklis, atskleidžiantis, kiek kartų projekto sukuriama nauda viršija jam įgyvendinti reikalingas išlaidas. Apskaičiuojamas dalijant suminės ekonominės naudos grynąją dabartinę vertę iš suminės ekonominių išlaidų grynosios dabartinės vertės. Viešųjų investicijų projektų naudos ir sąnaudų santykis visais atvejais privalo būti didesnis už 1.

5.4.3. lentelė. Projekto įgyvendinimo alternatyvų ENIS rodiklio palyginimas

Eil. Nr.	Socialinės - ekonominės analizės rodiklis	Alternatyva A.1	Alternatyva A.2	Alternatyva A.3	Išvados
1.	ENIS	4,25	3,20	3,79	Visų alternatyvų atvejais viešųjų investicijų naudos ir sąnaudų santykiai yra didesni už vienetą.

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis Skaičiuoklės duomenimis

Tūkstantmečio mokyklų programa

ENIS rodiklis alternatyvos atveju yra didesnis už „1“. Pažymima, jog visų ekonominių rodiklių atvejais, pirmosios alternatyvos atveju būtų patiriama didžiausia socialinė – ekonominė nauda visuomenei, todėl toliau IP ši alternatyva pasirenkama kaip tinkama nagrinėti.

Apibendrinimas. Neigiami investicijų grynosios dabartinės vertės ir investicijų vidinės grąžos normos rodikliai rodo, kad investicijų projektas yra finansiškai neatsiperkantis, tačiau analizuojant Projekto sukuriama ekonominę – socialinę naudą, kuri pasireiškia per pasiryžimą sumokėti už padidėjusį ugdymo paslaugų prieinamumą, gauta, jog Projektą apsimoka įgyvendinti, nes jis kuria didesnę socialinę – ekonominę naudą nei patiriama investicijų išlaidų visų alternatyvų atvejais. Būtina pažymėti, jog investuojant į pirmąjį veiklų rinkinį (bazinis paketas) būtų patiriama didžiausia ekonominė nauda, todėl toliau IP nagrinėjama ši alternatyva.

6. JAUTRUMAS IR RIZIKOS

Rengiant IP yra prognozuojami projekto ateities finansiniai srautai, o prognozuojant bet kokius ateities parametrus tikėtinos prognozavimo klaidos ir netikslumai. Šių klaidų ir netikslumų priežastys gali apimti istorinių duomenų trūkumą, subjektyvių, neplanuotų ir (ar) objektyviai neidentifikuojamų veiksmų pasireiškimą įgyvendinant Projektą. Dėl šios priežasties, šioje IP dalyje įvertinama Projekto įgyvendinimo alternatyvos „TŪM projekto įgyvendinimas Plungės rajono savivaldybėje pagal „Bazinį“ paketą“ vertinimo prielaidų tikėtinų pokyčių (prognozių paklaidų) įtaka apskaičiuotiems finansiniams bei ekonominiams rodikliams, taip pat įvertinamos su Projekto įgyvendinimu susijusios rizikos, jų priimtumas bei galimos valdymo priemonės.

6.1. Jautrumo analizė

Jautrumo analizė atskleidžia, kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas įtakoja analizuojamo IP rezultatus. Jautrumo analizę reikia atlikti atskirai keičiant prielaidas dėl kiekvieno kintamojo reikšmės ir stebint, kaip šis pasikeitimas įtakoja finansinius (FGDV(I), FVGN(I)) ir ekonominius (EGDV, EVGN) rodiklius.

Jautrumo analizės rezultatas yra kritinių kintamųjų ir jų lūžio taškų sąrašas, kritinių kintamųjų įtaka. Nurodytą sąrašą reikia sudaryti, atlikus visų kintamųjų jautrumo analizę. Kritiniais kintamaisiais laikomi kintamieji, kurių reikšmei pasikeitus 1%, projekto FGDV(I), FVGN(I), EGDV, EVGN pasikeičia daugiau nei 1 %.

Jautrumo analizė atliekama tik nustatytai optimaliai Projekto įgyvendinimo alternatyvai „TŪM projekto įgyvendinimas Plungės rajono savivaldybėje pagal „Bazinį“ paketą“. Jautrumo analizė atliekama tokiu eiliškumu:

- Nustatomi kintamieji;
- Eliminuojama kintamųjų tarpusavio priklausomybė;
- Atliekama elastingumo analizė;
- Nustatomi kritiniai kintamieji ir jų lūžio taškai.

6.1.1. Kintamųjų nustatymas

Jautrumo analizė leidžia identifikuoti pagrindinius Projekto kintamuosius, darančius didžiausią įtaką projekto rezultatams. Pastarieji skirstomi į tris grupes:

1. Bendruosius – bendrosios Projektui taikomo finansinio modelio prielaidos (Projekto ataskaitinis laikotarpis, finansinė diskonto norma, socialinė diskonto norma);
2. Tiesioginius – Projekto investicijų srautai, investicijų likutinė vertė, veiklos pajamos, veiklos ir finansinės išlaidos, mokesčiai, socialinio-ekonominio poveikio finansinė išraiška;
3. Specifinius – Projektui būdingi specifiniai rizikos veiksniai, susiję su Projekto specifine veikla ar jo įgyvendinimo ypatumais.

Projekto įgyvendinimo optimaliausios alternatyvos apimtyse aktualūs bendrieji kintamieji (finansinė diskonto norma; socialinė diskonto norma; Projekto ataskaitinis laikotarpis) ir tiesioginiai kintamieji (rangos darbai; projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos; reinvesticijos; investicijų likutinė vertė; elektros energijos išlaidos; infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos; kitos išlaidos; ekonominės naudos faktoriai).

6.1.2. Tarpusavio priklausomybės nustatymas

Atskiri specifiniai kintamieji gali būti to paties tiesioginio kintamojo sudedamoji dalis, o tai gali sąlygoti jautrumo (scenarijų) analizės rezultatų iškraipymą. Dėl šios priežasties IP skaičiuoklėje atliekama visų tiesioginių kintamųjų, kuriems yra suteikta finansinė išraiška, elastingumo analizė, skaičiuojant atitinkamus

Tūkstantmečio mokyklų programa

rodiklius. Tai reiškia, kad jautrumo analizei atlikti buvo panaudotas visų projekto finansinių (finansiniams rodikliams) ir ekonominių lėšų (finansiniams ir ekonominiams rodikliams) kitimo vertinimas.

6.1.3. Elastingumo analizė

Elastingumo analizė parodo, kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas įtakoja IP rezultatus. Projekto atveju buvo atlikta skaičiuojamoji elastingumo analizė pasirenkant, kad atitinkamas kintamasis kis tokiais procentiniais dydžiais: -25%, -20%, -15%, -10%, -5%, -3%, -1%, 0%, 1%, 3%, 5%, 10%, 15%, 20%, 25%, ir stebint šio pasikeitimo įtaką finansiniams (FGDV(I), FVGN(I)) ir ekonominiams (EGDV, EVGN) rodikliams.

Detalūs Elastingumo analizės rezultatai pateikiami SNA skaičiuoklės 5.2 darbalaukyje.

6.1.4. Kritiniai kintamieji

Aukščiau atlikta elastingumo analizė neidentifikavo nei vieno kritinio kintamojo, kuriam pasiketis bent 1 proc. socialinė ekonominė nauda būtų mažesnė nei to reikalauja Metodika.

6.2. Scenarijų analizė

Scenarijų analizė yra speciali jautrumo analizės forma. Standartinėje jautrumo analizėje buvo išnagrinėta kiekvieno atskiro kintamojo įtaka Projekto rodikliams.

Atliekant scenarijų analizę, įvertinama kritinių kintamųjų bendra įtaka finansiniams (FGDV(I), FVGN(I)) ir ekonominiams (EGDV, EVGN) rodikliams. Analizė atliekama esant tariamai pesimistinei ir tariamai optimistinei įvykių klostymosi eigai. Optimistinės ir pesimistinės reikšmės leidžia modeliuoti investicinio projekto rodiklius, tokiu būdu įvertinant bendrą investicinio projekto rizikingumą. Projekto finansiniai ir ekonominiai rodikliai paskaičiuoti kiekvienam kritinių kintamųjų reikšmių deriniui (scenarijui).

Optimalios alternatyvos atveju iš viso atliekama penkių galimų scenarijų analizė: 1) pesimistinis; 2) mažiau pesimistinis; 3) realus; 4) mažiau optimistinis, 5) optimistinis. Labiausiai tikėtina reikšmė yra prilyginta 100%, atitinkamai didesnė ar mažesnė už 100% reikšmė rodo tiesioginio kintamojo pokyčius atitinkamai į didesnę ar mažesnę pusę kiekvieno scenarijaus atveju (skaičiuoklėje prielaidos yra parenkamos automatiškai). Numatoma, kad daugiausiai prielaidos gali kisti +(-) 25 proc. Scenarijų analizės rezultatai pateikiami 6.2.1. lentelėje.

6.2.1. lentelė. Optimaliausios Projekto įgyvendinimo alternatyvos scenarijų analizė

Scenarijaus pavadinimas / Finansinis (ekonominis) rodiklis ir jo reikšmė	Pesimistinis	Mažiau pesimistinis	Realus	Mažiau optimistinis	Optimistinis
<i>Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms - FGDV(I)</i>	-5 653 193	-4 933 477	-4 453 669	-3 973 868	-3 254 151
<i>Finansinė vidinė gražos norma investicijoms - FVGN(I)</i>	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės
<i>Finansinė modifikuota vidinė gražos norma investicijoms - FMVGN(I)</i>	-100,00%	-26,73%	-22,48%	-19,70%	-16,43%
<i>Ekonominė grynoji dabartinė vertė - EGDV</i>	2 740 802	3 300 510	3 673 648	4 046 786	4 606 494
<i>Ekonominė vidinė gražos norma - EVGN</i>	17,24%	20,89%	23,74%	27,04%	33,21%

Šaltinis: autorių analizė, remiantis CPVA pateikiama SNA skaičiuokle

Taigi, atlikta scenarijų analizė rodė, kad net ir pesimistinio scenarijaus atveju sukuriama EGDV yra teigiama, o EVGN didesnė už taikytą diskonto normą, t. y. projektą tikslinga įgyvendinti pagal pasirinktą alternatyvą.

Tūkstantmečio mokyklų programa

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktas prielaidas, galima teikti kad Projekto įgyvendinimas socialiniu–ekonominiu požiūriu yra atsiperkantis. Detalūs scenarijų analizės rezultatai bei prielaidos pateikiami SNA skaičiuoklės 5.3 darbalaukyje.

6.3. Kintamųjų tikimybės

Atliekant jautrumo ir scenarijų analizes, nebuvo atsižvelgiama į tikimybę, kad kintamasis tam tikra apimtimi gali paveikti Investicinio projekto rodiklius tikrovėje. Kitaip tariant, kintamojo reikšmės keitimas sąlyginiu procentiniu dydžiu nereiškia tikimybės, kad kintamasis pasikeis būtent tokiu dydžiu. Todėl kiekvienam kintamajam reikia nustatyti tikimybių skirstinį arba galimų kintamojo reikšmių ir kiekvienos reikšmės tikimybės sąrašą (grafiką).

Optimalios projekto alternatyvos atveju, remiantis Metodika, Investicinio projekto skaičiuoklėje kiekvienam tiesioginiam kintamajam pagal nutylėjimą parinktas labiausiai tikėtinas tikimybių skirstinys ir jo parametru reikšmės.

Rizikų vertinimas yra atliekamas šiuo eiliškumu:

- 1) nustatomas kiekvieno (tiesioginio) kintamojo rizikos įvertis;
- 2) paskirstomi rizikos įverčiai atitinkamoms rizikų grupėms;
- 3) rizikų grupėms priskirti įverčiai susumuojami;
- 4) paskirstomi kiekvieno rizikų grupės įverčio reikšmė pagal projekto ataskaitinio laikotarpio metus.

6.4.1. Kintamųjų rizikos įverčiai

Kiekvieno kritinio (tiesioginio) kintamojo rizikos įverčiui apskaičiuoti pasirenkama mažiausia reikšmė, kurios (pagal kaupiamosios tikimybių kreivės duomenis) kritinis (tiesioginis) kintamasis neviršija 70 proc. atvejų.

Remiantis Metodika, skaičiuoklė kiekvieno kritinio (tiesioginio) kintamojo rizikos įverčius apskaičiuoja pati. Kritiniai (tiesioginiai) kintamieji buvo nustatyti 6.1.4. IP dalyje.

6.4.2. Rizikos grupės

Nustačius tiesioginių kintamųjų rizikos įverčius, įvertinamos projekte galinčios pasireikšti rizikos. Išskiriamos 8 rizikų grupės:

1. Projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė;
2. Įsigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizikų grupė;
3. Įsigyjamos (pagaminamos) įrangos, įrenginių ir kito turto kokybės rizikų grupė;
4. Įsigyjamų (atliekamų) paslaugų kokybės rizikų grupė;
5. Finansavimo prieinamumo rizikų grupė;
6. Teikiamų paslaugų rizikų grupė;
7. Paklausos rinkoje rizikų grupė;
8. Turto likutinės vertės rizikų grupė.

Vertinant Projekto rizikas būtina atsižvelgti ir įvertinti, ar konkretus rizikos veiksnys turi įtakos Projektui, kaip minimizuoti šią įtaką ir tinkamai suvaldyti jos pasireiškimą.

Tūkstantmečio mokyklų programa

Vertinant Projekte galinčias pasireikšti rizikas, atskirai kiekvienai rizikų grupei pagal rizikos pasireiškimo pobūdį atitinkamai priskiriami šių tiesioginių kintamųjų rizikos įverčiai:

1. Projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos, projekto administravimas ir vykdymas.

2. Įsigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: žemė, nekilnojamasis turtas, statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai.

3. Įsigyjamos (pagaminamos) įrangos, įrenginių ir kito turto kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: įranga, įrenginiai ir kitas turtas.

4. Įsigyjamų (atliekamų) paslaugų kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: kitos paslaugos.

5. Finansavimo prieinamumo rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: gautų paskolų palūkanos.

6. Teikiamų paslaugų rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: išlaidos (išskyrus paskolų palūkanas).

7. Paklausos rinkoje rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: pajamos.

8. Turto likutinės vertės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: investicijų likutinė vertė, reinvesticijos.

Šio Projekto atveju bus nagrinėjamos 1 rizikų grupė – rangos darbų rizika.

6.4.3. Vertė rizikos grupėse

Kiekvienai rizikų grupei priskyrus tiesioginių kintamųjų rizikos įverčius, kiekvienoje jų rizikų įverčiai susumuojami. Tokiu būdu apskaičiuojama kiekvienoje rizikos grupių galimų pasireikšti rizikų vertė. Skaičiuoklė savarankiškai priskiria rizikos įverčius atitinkamoms rizikų grupėms ir apskaičiuoja galimos pasireikšti rizikos atskirose rizikų grupėse vertę.

6.4.4. Rizikos grupių vertės laike

Kiekvieną rizikos įvertį pagal projekto ataskaitinio laikotarpio metus skaičiuoklė paskirsto proporcingai šios rizikų grupės įtakojamo tiesioginio kintamojo lėšų srautui.

Žemiau esančioje 6.3 lentelėje pateikiamas Projekto rizikų finansinis vertinimas bei rizikų įtaka Projektui.

6.4.4.1. lentelė. Optimalios projekto alternatyvos rizikų vertinimas

Rizikų grupės pavadinimas	Rizikų finansinė diskontuota vertė	Biudžeto eilutės, įtakojamos rizikų grupės
1. Projektavimo rizika	12 261	A.5., A.6.
2. Rangos darbų rizika	343 960	A.1., A.2., A.3.
3. Įsigyjamos (pagaminamos) įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto rizika	217 373	A.4.
4. Įsigyjamų Paslaugų rizika	127 774	A.7.
5. Finansavimo prieinamumo rizika	0	D.2.
6. Teikiamų Paslaugų rizika	717 203	D.1.1., D.1.2., D.1.3., D.1.4., D.1.5., D.1.6.
7. Paklausos rinkoje rizika	0	C.1., C.2., C.3.
8. Turto likutinės vertės rizika	85 886	A.8., B.

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis Skaičiuoklės duomenimis

Bendra identifikuotų rizikų vertė yra 1 504 457 Eur, iš kurių 47,67 proc. sudaro teikiamų paslaugų rizikų grupei priskirta rizikų vertė. Dėl šios priežasties šių rizikų valdymas turi būti numatytas yra prioritetas, tam turi būti numatomi rizikų valdymo veiksniai ir jų valdymo priemonės. Remiantis aukščiau pateiktais duomenimis,

Tūkstantmečio mokyklų programa

būtina pažymėti ir tai, kad siekiant iš anksto eliminuoti galimas rizikas bei jų pasekmes, būtina užtikrinti įsigyjamų darbų kokybę ir kainą.

6.5. Rizikos priimtinumas

Skaičiavimuose buvo atlikta rizikos priimtumo analizė *Monte Carlo* metodu. *Monte Carlo* metodas – statistikoje taikomas simuliacijos metodas, kurio esmė – galimų proceso (algoritmo) rezultatų simuliacijos. Metodas taikomas 3 žingsniais: nustatomos galimų kintamųjų reikšmių leistinos ribos, generuojami atsitiktiniai kintamieji, esantys nustatytose ribose, atliekami deterministiniai skaičiavimai su pasirinktomis kintamųjų reikšmėmis, agreguojami individualių skaičiavimų rezultatai į vieną visumą. Agreguoti rezultatai sudaro statistinės distribucijos kreivę, kuri rizikos analizės atveju atspindi analizuojamos rizikos poveikio efekto tikimybių kreivę. Projekto skaičiavimams buvo atlikta 500 simuliacijų.

Šis metodas leido nustatyti, kokia tikimybė yra pasiekti norimus rezultatus. Skaičiavimuose buvo nurodyta, kad pageidaujami finansiniai rodikliai būtų bent tokie, kad Projektas taptų atsiperkantis. Ekonominiais rodikliais buvo nustatytos ribos, kad ekonominis atsiperkamumas būtų bent didesnis už socialinę diskonto normą, žr. 6.4 lentelę.

6.5.1. lentelė. Monte Carlo metodo analizės rezultatai

Rodiklis	Nurodykite pageidaujamą (minimaliai priimtina) rodiklio reikšmę	Tikimybė, kad Jūsų nurodyta reikšmė bus pasiekta	Labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė
FGDV(I)	0	0,0%	-5 170 058
FVGN(I)	0,0%	#DIV/0!	0,0%
EGDV	1	94,0%	10 445 603
EVGN	5,1%	94,0%	34,7%

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis Skaičiuoklės duomenimis

Atliktos analizės rezultatai rodo, kad:

- Labiausiai tikėtina EGDV reikšmė yra apie 10,5 mln. Eur, o tikimybė, kad EGDV bus teigiama, prilyginama 94,0 proc.;
- Labiausiai tikėtina EVGN reikšmė yra 34,7%, o tikimybė, kad EVGN bus didesnė nei socialinio diskonto norma – 94,0%.

Gauti rezultatai parodė, kad ekonominių rodiklių pasiekiamumas yra realus. Identifikuotos rizikos yra priimtinos. Net ir blogiausio scenarijaus atveju projektas būtų kuriantis žymią ekonominę naudą. Dauguma rizikų yra valdomos Projektą įgyvendinančios Savivaldybės, todėl tinkamai jas valdant, Projekto įgyvendinimui grėsmės nekiltų. kitame skyriuje numatyti rizikos valdymo veiksmai padės suvaldyti rizikas bei įgyvendinus Projektą pasiekti prognozuojamas naudas.

6.6. Rizikų valdymo veiksmai

Investicijų projektuose, remiantis Metodika, išskiriamos 8 rizikų grupės. Investicijų projekto atveju, bus nagrinėjama 5 rizikų grupės. Kiekvienai projekto rizikai suvaldyti reikalinga pasirinkti efektyviausią valdymo būdą. Pagrindiniai galimi rizikos valdymo būdai:

- Rizikos išvengimas – pašalinamas rizikos sukėlėjas (-ai);
- Rizikos prevencija – mažinama rizikos pasireiškimo tikimybė, vykdant prevencines veiklas ar investuojant daugiau lėšų į infrastruktūros sukūrimą;
- Rizikos draudimas – įsigyjamas draudimas nuo rizikų, nuo kurių įmanoma apsidrausti (force majeure rizikos, statybos (rangos darbų) rizikos, civilinės atsakomybės rizikos ir pan.);
- Rizikos perdavimas – rizika perduodama tai šaliai, kuri pajėgesnė ją valdyti (pvz.: projektas įgyvendinamas pasitelkus partnerį, kuris yra įgijęs atitinkamos rizikos valdymo patirties);

Tūkstantmečio mokyklų programa

- Rizikos išlaikymas – riziką nusprendžiama valdyti patiems, sudarant atitinkamą organizacinę struktūrą, paskirstant atsakomybes už visas galimas rizikas projekto organizacijos viduje ir pan.

6.6.1. lentelė. Rizikos veiksniai ir jų valdymas

Rizikos pavadinimas	Rizikos lygmuo	Rizikos valdymo būdai
Nepasiektos rodiklių, nurodytų IP 2.5 dalyje, reikšmės	Didelis	<ul style="list-style-type: none"> - rodiklių reikšmės nustatytos, atsižvelgiant į projekto trukmę (nenumatomas per didelis pokytis 2025 m., kuomet gali pasireikšti ne visas projekto poveikis atskiroms sritims). - formuojant rodiklių sistemą (pavadinimus, reikšmes), vadovujamasi oficialia statistika (ŠVIS duomenų baze), dėl kiekvieno rodiklio ir jo reikšmės diskutuota ir sutarta Darbo grupėje. - išlaikoma rodiklių apskaičiavimo vienoda sistema, siekiant, kad reikšmių interpretavimas nebūtų iškreiptas. - rodiklių reikšmės (kai vertinami duomenys už mokslo metus) renkamos einamaisiais metais, kad iki metų pabaigos būtų priimti korektūros veiksmai (jei tokių poreikis būtų nustatytas). Tokiu būdu būtų imamasi visų veiksmų, kad kuo ankstesnėje stadijoje būtų nustatomos neatitiktys. - už rodiklių reikšmių matavimą ir informacijos surinkimą bus paskirtas atskiras asmuo, kad informacija būtų išlaikoma tvariai ir tvarkingoje vietoje. - bus kasmet rengiamos Pažangos plano vykdymo (įgyvendinimo) ataskaitos, kuriose bus sekami rodiklių kiekybiniai pokyčiai. Rodiklių nepasiekimo atveju, Darbo grupėje analizuojamos nepasiekimo priežastys ir vertinami galimi veiksmai, kurių būtina imtis, kad projekto vykdymo rezultate visos suplanuotos reikšmės būtų pasiektos.
Projekto veiklų vėlavimai, susiję su šiais veiksniais: <ul style="list-style-type: none"> - užsitęsę viešieji pirkimai - didelis tiekėjų apkrovimas 	Didelis	<ul style="list-style-type: none"> - didelę dalį turto (pvz., pasikartojančios priemonės, jų rinkiniai – pvz., tos pačios laboratorijos įranga, mokymosi platformos el. erdvėje ir pan.) planuojama pirkti per savivaldybę (savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų skyrių), užtikrinant didesnę spartą, vertinimo procedūras ir kt. - pokalbiai (diskusijos, konsultacijos su potencialiais paslaugų, turto tiekėjais dėl projekte numatytų veiklų terminų. Į projektą traukiami terminai, kuriuos tiekėjai vertina pagal pastaruosius logistikos ir tiekimo duomenis, atsižvelgiant į patirtį bei pajėgumus įgyvendinti veiklas vienu metu visoje Lietuvoje. - projekto valdymo komandos sudėtyje be koordinatorių kiekvienoje mokykloje (TŪM dalyvėje) planuojama skirti veiklų koordinatorių Savivaldybės administracijoje, kad būtų kontroliuojamas sutarčių vykdymas, sekami tiekimo ir veiklų terminai (tiek viso projekto, tiek atskirų mokyklų lygmeniu). - parengti aiškūs ir išsamūs viešųjų pirkimų dokumentai. Tiksliai nustatytos numatomos įsigyti rangos darbų apimtys. Siekiant išvengti skundų dėl pirkimo vykdymo, išsamiai aprašytos perkamų objektų techninės specifikacijos, vertinimo kriterijai ir jais tinkamai vadovujamasi priimant sprendimus viešųjų pirkimų komisijoje. - pirkimo dokumentuose išsamiai aprašyta ginčų nagrinėjimo tvarka ir galimos teisinių ginčų pasekmės. - konkurso būdu parinkti rangos darbų teikėjai, kurių kvalifikacija atitinka keliamus reikalavimus. - darbų sutarties projektuose tiksliai apibrėžiama kaina, paslaugų teikimo ar darbų vykdymo grafikas, sankcijos dėl darbų nevykdymo, numatyta delspinigių dydžio, skaičiavimo, išsireikalavimo tvarka už ne laiku suteiktas paslaugas ar atliktus darbus. - bendravimo su tiekėjais ir tiekėjų kontrolės mechanizmo palaikymas – periodiniai susitikimai su projektuotojais, rangovais, įrangos ir pan. turto tiekėjais. Susijusio atsakingo asmens skyrimas (Savivaldybės ir / mokyklų lygmenimis).

Tūkstantmečio mokyklų programa

Rizikos pavadinimas	Rizikos lygmuo	Rizikos valdymo būdai
		<ul style="list-style-type: none"> - sutartyse apibrėžti darbų rangovų atsakomybę, susijusią su šios rizikos pasireiškimu. Tokiu būdu bus išvengiama situacijų, kai tiekėjai gali manipuliuoti nenugalimos jėgos aplinkybėmis, siekdami išvengti sutartinių įsipareigojimų vykdymo. - rangos darbų valdymas. Detalus techniniame projekte apibrėžtos įrangos sąrašas ir detalumas, leidžiantis tinkamai sudėlioti įrangos tiekimo etapiškumą (kad įranga nebūtų tiekama iškart). - įrangos, baldų ir pan. turto tiekimo išskaidymas į atskirus paketus, vykdant viešuosius pirkimus. - dalis veiklų organizuojama mokytojams – mokinių atostogų metu, siekiant, kad būtų gaunama pilna (poveikis) nauda iš mokymų, nepertraukiant įprasto švietimo organizavimo proceso.
Projekto metu išugdytų kompetencijų, įgytų žinių ir gebėjimų mažas pritaikymas kasdienėje mokymo proceso organizavimo veikloje	Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> - projekto edukacijų, mokymo priemonių, mokymų paslaugų pirkimai numatomi, derinant teorinio ir praktinio mokymų dalis, įvairia forma (seminarai, nuotoliniai mokymai, praktiniai ir namų darbai, kūrybinės dirbtuvės, susitikimai su kolegomis ir t. t.). Planuojama, kad viešųjų pirkimų dokumentacijoje bus numatyti reikalavimai dėl mokymų praktinių dalių ir kt. veiklų darbe. Tai padės užtikrinti, kad nauji gebėjimai būtų ugdomi palaipsniui, neprarandant jų vertės (dėl mokymo gausos). - projekto vykdymo pradžioje mokytojams bus paaiškinta, kad vienas iš Projekto įgyvendinimo įrodymų – pasiekti rodikliai, susiję su naujų žinių integravimu į mokymo procesą. Dėl šios priežasties mažėja rizika, kad tokie projekto produktai nebus pasiekti. - mokytojai bus paskatinti jungtis į mokyklų tinklaveiką – dalintis gerąja patirtimi, užduotimis, pamokų planais, dalyvauti tarpdalykinėje ir tarpmokyklinėje veikloje, kad gautos žinios būtų integruotos ir panaudotos.
Nepakankama įsigytų priemonių, įrankių, įrangos ir kt. turto apimtis	Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> - planuojami įsigyti turto komplektai apskaičiuojami pagal klasės talpą, klasių kiekybinę sudėtį (mokinių skaičių klasėse), todėl rizika pakankamai žema. Tuo atveju, jei turtas (pvz., priemonės, sudedamosios detalės ir kt.) bus naudojamas žymiai sparčiau, nei buvo numatyta, mokyklos šį turtą pirks atskirai – savo sąskaita (mokymo procesui užtikrinti) arba finansavimo galimybes aptariant su Savivaldybės administracija.
Nepakankama įsigytų priemonių, įrankių, įrangos ir kt. turto kokybė	Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> - naudoti turtą pagal paskirtį, griežtai laikytis šios paskirties turtui keliamų priežiūros, higienos, priešgaisrinės saugos, sanitarinių reikalavimų ir kitų su turto eksploatavimu susijusių taisyklių. - projekto pareiškėjo įsipareigojimas vykdyti nuolatinę atnaujintos infrastruktūros priežiūrą, atsiradus trūkumams, gedimams, nedelsiant užtikrinti jų šalinimą. - darbų sutartyse numatyti garantinį laiką įsigytam / sukurtam turtui (rangos darbams – pagal LR Statybos įstatymą). - profesionali techninio projekto ekspertizė reikiamu laiku. Pareiškėjo įsipareigojimas vykdyti nuolatinę atnaujintos infrastruktūros priežiūrą, atsiradus trūkumams, gedimams, nedelsiant užtikrinti jų šalinimą.
Neužtikrintas finansavimas rangos darbams (darbams, numatytiems techniniuose projektuose, finansuojamiems Savivaldybės lėšomis)	Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> - Projekto biudžetas planuojamas atsižvelgiant į rinkoje vyraujančias kainas. Statybos darbų kainos paskaičiuotos remiantis sąmatomis, pasiūlymais, viešai prieinamais kainynais. - Savivaldybės yra informuotos, kad galimi biudžeto perviršiai dėl pasaulio situacijos (logistikos vėlavimai ir pan.), todėl informavo, kad kitos darbų dalys bus finansuojamos savivaldybės (viešosiomis ar skolintomis) lėšomis.
Mokyklos bus nepajėgios išlaikyti projekto metu įsigyto / sukurto turto	Mažas	<ul style="list-style-type: none"> - perkamas turtas (pvz., baldai, įranga, įrankiai ir pan.) bus tiesiogiai pristatomas į mokyklas (TŪM dalyves), darbuotojai bus apmokami dirbti su naujai įsigyta įranga ir pan. turtu. Dėl šios priežasties mažėja rizika, kad turtas bus naudojamas ne pagal paskirtį. Tikėtina, kad planuojami pravešti pokalbiai

Tūkstantmečio mokyklų programa

Rizikos pavadinimas	Rizikos lygmuo	Rizikos valdymo būdai
		<p>su mokyklų bendruomenėmis dėl turto naudojimo paskirties, saugumo ir kt. padės kuo ilgiau išlaikyti turto komplektaciją ir kokybę</p> <p>- Darbo grupėje sutarta, kad Projekto vykdymo pabaigoje bus atliktas naujų pareigybių (STEAM veiklų, kultūrinės edukacijos koordinatorių) veiksmingumo tyrimas Savivaldybės mastu. Tyrimo išvadose didelis dėmesys bus nukreiptas į šių pareigybių sąsajas su strateginiais švietimo rodikliais, nurodytais 4-toje dalyje, kad būtų vienareikšmiškai reziumuota, ar tai buvo tinkamas įrankis rezultatams ir proveržiui pasiekti. Jei tyrimo išvados bus teigiamos, tai yra pagrįstas būdas Savivaldybės tarybai įrodyti etatų išlaikymo būtinumą, atliekamą darbą prilyginant švietimo pagalbos paslaugai. Tokiu atveju tikėtina, kad rizika dėl etatų neišlaikymo tampa pakankamai maža.</p>

Šaltinis: sudaryta autorių

7. PROJEKTO VYKDYMO PLANAS

Šioje investicijų projekto dalyje aprašoma projekto trukmė ir etapai, projekto įgyvendinimo vieta bei vykdymo komanda taip pat kita, su Projekto įgyvendinimo veiklomis susijusi informacija.

7.1. Projekto trukmė ir etapai

Numatoma, jog Pažangos planas bus patvirtintas iki 2022-08-01, todėl Investicijų projektas turėtų būti parengtas iki 2022 m. spalio 31 d. (šiuo metu rengiamas atitinkamas PFSA keitimas), o suderintas ir Projekto sutartis pasirašyta iki 2022 m. pabaigos.

Projekto trukmei įtakos turi šie pagrindiniai veiksniai:

- Projekto veiklos įgyvendintinos veikiančiame objekte, o teisės aktuose apibrėžti reikalavimai dėl tvarkomų patalpų izoliavimo ar kitokių apribojimų taikymo, todėl rangos darbų atlikimui būtina numatyti ne trumpesnę kaip 16 mėn.
- Didžioji dalis planuojamos įsigyti įrangos diegtina pilnai paruošiose patalpose, dalis – gali būti instaliuojama esamose patalpose. Parengus planuojamos įrangos išsidėstymą (pvz., laboratorijose), įrangos pirkimai gali būti pradėti įgyvendinti ir anksčiau.
- Plungės rajono savivaldybės administracija, matydama potencialių tiekėjų užimtumą (ypač susijusį su mokymais), taip pat potencialių tiekėjų skaičių, išreiškia pagrįstą susirūpinimą, kad kai kurie tiekimai (įrangos, baldų ir pan. turto ar net mokymų) gali vėluoti dėl tiekėjų užimtumo. Dėl šios priežasties veiklų vykdymo terminai yra prailginti planavimo stadijoje, siekiant sumažinti vėlavimų atsiradimo riziką.
- Kai kurie mokymai (ypač ilgesnės trukmės) gali pareikalauti papildomo darbuotojų darbo laiko poreikio, būti vykdomi tik mokinių atostogų metu, todėl jie negali būti įgyvendinami per dažnai – siekiant, kad juose dalyvautų visi numatomi tikslinių grupių nariai, ir būtų gauta maksimali vertė.

Atsižvelgiant į aukščiau minėtus veiksnius, numatoma Projektą įgyvendinti iki 2024 m. gruodžio 31 d.

7.1.1. lentelė. Projekto įgyvendinimo grafikas (preliminarus)

Eil. Nr.	Veikla	Atsakingas	Numatomi veiklos terminai		
			Trukmė	Pradžia	Pabaiga
1.	Pažangos plano derinimas	Projekto vykdytojas (ESFA); Plungės rajono savivaldybės administracija	3 mėnesiai	2022-06	2022-08
2.	Investicijų projekto derinimas su CPVA		3 mėnesiai	2022-09	2022-12
3.	IP veiklų įgyvendinimas	Plungės rajono savivaldybės administracija, 4 TŪM projekto dalyvės (mokyklos)	24 mėnesiai	2023-01	2024-12

Šaltinis: sudaryta autorių

7.2. Projekto įgyvendinimo vieta

Projekto teritorinės ribos apima Plungės „Saulės“ gimnazijos, Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijos, Plungės „Ryto“ pagrindinės mokyklos, Plungės Senamiesčio mokyklos teritorijas. Šių ugdymo įstaigų buveinių adresai pateikiami žemiau esančioje lentelėje.

7.2.1. lentelė. Įstaigų, kuriose numatomos investicijos, adresai (investicinių objektų adresai)

Įstaigos pavadinimas	Adresas
Plungės „Saulės“ gimnazija	Birutės g. 31, Plungė 90112
Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazija	A. Vaišvilos g. 32, Plungė 90127

Tūkstantmečio mokyklų programa

Plungės „Ryto“ pagrindinės mokykla	J. Tumo-Vaižganto g. 98, Plungė 90143
Plungės Senamiesčio mokykla	Minijos g. 5, Plungė 90161

Šaltinis: <https://rekvizitai.vz.lt/>

7.3. Projekto komanda

Pradėjus įgyvendinti Projektą, iš atsakingų Plungės rajono savivaldybės administracijos darbuotojų bus sudaryta Projekto valdymo komanda, kuri rūpinsis tinkamu Projekto įgyvendinimu ir kontrole. Rekomenduojamą projekto valdymo komandą sudarytų Projekto vadovas, finansininkas ir koordinatorius. Valdymo komandos atsakomybės pateikiamos 7.3. lentelėje.

7.3.1. lentelė. Projekto valdymo komanda

Pareigybė	Atsakomybės
Projekto vadovas	Projekto finansavimo ir administravimo sutarties vykdymo, projekto pasiekimų įgyvendinimo kontrolė; Vadovavimas projektui, projekto veiklų įgyvendinimo kontrolė; Projekto veiklų planavimas, organizavimas; Viešųjų pirkimų inicijavimas; Bendradarbiavimas su įgyvendinančia institucija, ryšių palaikymas.
Projekto finansininkas	Projekto apskaitos dokumentų rengimas, jų patvirtinimas ir kaupimas; Atskiros nuo įstaigos projekto apskaitos tvarkymas; Išlaidų tinkamumo kontrolė; Finansinių dokumentų, reikalingų mokėjimo prašymų, projekto ataskaitos rengimui, paruošimas ir pateikimas projekto administravimo paslaugas teikiančiai bendrovei.
Projekto koordinatorius	Atsakingas už projekto vykdymo priežiūrą ir darbų tarp projekto komandos narių ir trečiųjų šalių koordinavimą; Pirkimų procedūrų, įskaitant konkursus, organizavimą; Projekto dokumentų ir ataskaitų, išskyrus finansines, parengimą; Bendradarbiavimą su projekto įgyvendinimą prižiūrinčių ir kontroliuojančių institucijų atstovais, kitų, finansavimo sutartyje nustatytų, įsipareigojimų vykdymo organizavimą.

Šaltinis: sudaryta autorių

Siūloma, kad kiekvienoje mokykloje – TŪM projekto dalyvėje būtų paskirtas 1 asmuo veiklų koordinavimui (sudarant mokymų dalyvių sąrašus, derinant planus, teikiant dokumentaciją Plungės rajono savivaldybės administracijai ir pan.).

Vertėtų taip pat nepamiršti, kad Pažangos plano įgyvendinimui (veiklų vykdymas, o ne valdymas) bus kuriami kultūrinės veiklos koordinatoriaus ir STEAM ugdymo veiklų koordinatoriaus pareigybės tinkamos šių veiklų sričių koordinavimui Projekto metu.

Atskiros užduotys bus paskirstomos su Projektu susijusių įstaigų darbuotojams įprasta darbo tvarka (pvz., viešųjų pirkimų vykdymas, be techninių specifikacijų rengimo, raštų siuntimas, turto įvedimas į eksploataciją ir pan.).

Galutinė Projekto valdymo komandos sudėtis ir atsakomybės bus įtvirtintos atskiru Plungės rajono savivaldybės administracijos ir bendrojo ugdymo įstaigų vadovų įsakymais, patvirtinus Projekto įgyvendinimo rėmus (finansavimo vertę, terminus ir kt.).

Tūkstantmečio mokyklų programa

7.4. Projekto prielaidos ir tęstinumas

Numatomos šios pagrindinės prielaidos, kurias išpildžius Projekto įgyvendinimas bus sėkmingas: projektas išspręs aktualią problematiką – sumažins Plungės rajono savivaldybės mokinių pasiekimų atotrūkį nuo šalies vidurkio (ir tarp atskirų Plungės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigų).

- *instituciniu (teisiniu)* – pagrindinė sąlyga, kuri įtakoja Projekto įgyvendinimą instituciniu aspektu, yra su Projektu susijusios paslaugos pobūdis. Bendrojo ugdymo infrastruktūros paslauga yra viešoji paslauga priskiriama Savivaldybės savarankiškųjų funkcijų vykdymui, todėl jos organizavimą, o kartu infrastruktūros plėtros organizavimą vykdo pati Savivaldybė. Įgyvendinus Projektą nuosavybės ir disponavimo teisių pasikeitimas nenumatomas, t. y. sukurtas / įgytas turtas visą laikotarpį nuosavybės forma išliks Savivaldybės. Projekto rezultatais nevaržomai galės naudotis visi Plungės rajono savivaldybės gyventojai. Teisės aktų ar poįstatyminių teisės aktų pasikeitimai, kurie galėtų riboti naudojimą naujai sukurta infrastruktūra taip pat nenumatomi. Projekto įgyvendinimo institucinį tęstinumą užtikrina ir tai, jog Projekto metu numatomos įgyvendinti veiklos yra numatytos Plungės rajono savivaldybės strateginiuose dokumentuose;
- *finansiniu* – Projekto metu sukurtai infrastruktūrai bus užtikrintas reikalingas finansavimas. Infrastruktūros priežiūrai ir eksploatacijai kasmet lėšas skirs Plungės rajono savivaldybės administracija (tiesiogiai ar padengiant susijusių švietimo įstaigų išlaidas).
- *technologiniu* – prognozuojama, kad Projekto apimtyse įrengtoms erdvėms jokie didesni remontai nebus reikalingi bent 15 metų. Numatomos naudoti technologijos yra pažangios, patvarios bei ilgaamžės.
- *aplinkosauginiu* – Projekto metu bus naudojamos sertifikuotos ir visus aplinkosauginius reikalavimus atitinkančios medžiagos, todėl aplinkosauginiu požiūriu poveikis aplinkai – minimalus.

7.5. Kitos išvados

Projekto metu numatomos veiklos nesusijusios su NATURA 2000 teritorija, planuojama ūkinė veikla nepatenka į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą, veiklai taip pat nebūtina atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo. Atitinkamai Projektui netaikomi atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo bei poveikio aplinkai vertinimo reikalavimai.

Kai kurie su projektu susiję NT objektai patenka į saugomų teritorijų ir / ar nekilnojamųjų vertybių apsaugos zonas, tačiau pagal savo pobūdį darbai neapima išorės darbų (pvz., stogo keitimas, fasado remontas, priestatų statyba ar pan.), todėl nedarys įtakos apsaugos zonos nuostatų..

Įgyvendinant projekto veiklas, nebus jokių apribojimų šioje srityje nei projekto valdymo komandai, nei tikslinėms grupėms. Vykdamas projekto veiklas, bus vadovaujama Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo (Žin., 1998, Nr. 112-3100), Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo (Žin., 2003, Nr. 114-5115) nuostatomis. Projekte nėra numatyta apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principus.